ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2016

ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΟΙ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΕΝΩΘΕΙΤΕ!

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Φύλλο 414 1,00 €

Εφημερίδα της Οργάνωσης Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΜΑΗΣ 1936

80 χρόνια από την εργατική εξέγερση της Θεσσαλονίκης

σελ. 15-16

Χέρι, χέρι με την ΕΕ όλο και πιο αντιδραστική η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ

■ **Τσουνάμι σε Ασφαλιστικό, Φορολογικό, Κόκκινα δάνεια**

■ **Ρατσιστικές απελάσεις, στρατόπεδα συγκέντρωσης**

Πρέπει να τους ρίξουμε

Συνέδριο ΓΣΕΕ
Μακριά από τους εργαζόμενους
σελ.4

Πολιτική
Μετά το δολοφονικό χτύπημα στις Βρυξέλλες
σελ. 7

Νέα Φοροκαταιγίδα
«Τα άσχημα πέρασαν, τα χειρότερα έρχονται»
σελ. 10

Ιστορία
Η επέτειος της Παρισινής Κομμούνας
σελ. 15

Τα Αρχεία Λούκατς να μείνουν ανοιχτά !

Η κυβέρνηση της Ουγγαρίας προχωρά στο κλείσιμο των αρχείων του Γκέοργκ Λούκατς (György Lukács). Συγκεκριμένα, η Ουγγρική Ακαδημία Επιστημών αποφάσισε να κλείσει τα «Αρχεία Λούκατς», που στεγάζονταν στο σπίτι όπου κατοικούσε στη Βουδαπέστη απ' το 1945 ως το τέλος της ζωής του.

Ο Λούκατς (1885–1971) γεννήθηκε και πέθανε στη Βουδαπέστη. Το 1918 οργανώνεται στο νεοϊδρυθέν ΚΚ Ουγγαρίας, το 1919 διατελεί Κομισάριος κουλτούρας και εκπαίδευσης και Επίτροπος της πέμπτης μεραρχίας του στρατού της σοβιετικής κυβέρνησης του Μπέλα Κουν. Μετά την ήττα, διέφυγε στη Βιέννη, όπου έμεινε μέχρι το 1930. Τότε κλήθηκε στην Μόσχα, απ' όπου του απαγορεύτηκε η έξοδος ως το 1945. Για ορισμένο διάστημα εξορίστηκε στην Τασκένδη. Μετά τον Β΄ΠΠ, επέστρεψε στην Ουγγαρία ως ακαδημαϊκός, βοήθησε στην εδραίωση της «λαοκρατικής» κυβέρνησης, ενώ κατόπιν υπέστη διώξεις (1948–49). Το 1955 επανενταχθηκε στο ΚΚ, ενώ το 1956, συμμετείχε στην κυβέρνηση του Ίμρε Νάγκι, που συντρίφτηκε από την επέμβαση της σταλινικής ΕΣΣΔ. Εξορίστηκε (όπως και όλη η κυβέρνηση) στη Ρουμανία, για να επανέλθει το 1957. Το 1923 έγραψε το σημαντικό έργο *Ιστορία και ταξική συνείδηση,* ενώ ιδιαίτερα σημαντικές είναι οι μελέτες του στους τομείς της αισθητικής, κριτικής λογοτεχνίας και φιλοσοφίας.

Το «Αρχεία» ιδρύθηκαν το 1972. Περιλαμβάνουν διασωθέντα χειρόγραφα και δακτυλογραφημένα έγγραφα, βιβλία και σημειώσεις πριν το 1917 και μετά το 1945. Επιπλέον, αλληλογραφία της ίδιας περιόδου, με πολλούς σημαντικούς διανοητές (Μπλοχ, Φρομ, Χόρκχαϊμερ, Σαρτρ, Χάμπερμας, Βέμπερ). Μαζί με το μικρό μέρος της διασωθείσας μεσοπολεμικής αλληλογραφίας, προσεγγίζει τα 15 χιλιάδες ντοκουμέντα. Επίσης, πλούσιο ηχητικό υλικό (κυρίως συνεντεύξεων), αρχείο φωτογραφιών και λοιπά ντοκουμέντα, προερχόμενα κυρίως από την οικογένειά του. Τέλος, στο αρχείο λειτουργεί μεγάλη βιβλιοθήκη.

Η πολιτική και επιστημονική αξία των αρχείων είναι μεγάλη, μάλιστα μεγάλο μέρος τους δεν έχει ακόμα μελετηθεί. Το κλείσιμό τους είναι κατάληξη μιας πενταετίας συνειδητής παραμέλησης και περιθωριοποίησης τους. Από το 2011 είχαν σταματήσει οι εκδοτικές και επιστημονικές δραστηριότητες του «Αρχείου». Την ίδια χρονιά, μέρος του επιστημονικού του προσωπικού είχε μετατεθεί, ενώ από τον Γενάρη του 2012 το αρχείο τέθηκε υπό τη διεύθυνση της Ακαδημίας, αποστερούμενο την ανεξαρτησία του. Το κλείσιμο είναι μια ακόμα αντικομμουνιστική ενέργεια της ακροδεξιάς κυβέρνησης με επικεφαλής τον Ορμπάν, που «ανησυχεί» για τις χριστιανικές ρίζες της Ευρώπης λόγω των «προσφυγικών ροών» και πρωτοστάτησε στην ύψωση φραχτών ενάντια στους *«μουσουλμάνους εισβολείς»*. Στην Ουγγαρία, το σφυροδρέπανο και το κόκκινο αστέρι είναι απαγορευμένα σύμβολα, όπως και ο τίτλος «κομμουνιστικός», ενώ στελέχη εργατικών και αριστερών οργανώσεων έχουν διωχθεί για την χρήση τους.

Συλλογή υπογραφών για καταγγελία:
http://www.petitions24.com/protest_against_closing_down_the_lukacs_archiv

Η ιστοσελίδα των αρχείων: http://web.phil–inst.hu/lua/archivum/en/main.html

EP_Aprilios2016.indd 1 3/4/2016 1:30:35 μμ

Να οργανώσουμε την αντίσταση
Να οικοδομήσουμε την Ο.Κ.Δ.Ε.
& την 4η Διεθνή

Όλοι εμείς, οι εργαζόμενοι, οι νέοι, τα φτωχά λαϊκά στρώματα, βιώνουμε καθημερινά την απίστευτα σκληρή επίθεση του κεφαλαίου στα κοινωνικά και πολιτικά δικαιώματα, στις ατομικές ελευθερίες και την ποιότητα ζωής. Με την ιδιωτικοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών και των κοινωνικών αγαθών, την εμπορευματοποίηση/διάλυση των συστημάτων υγείας, παιδείας και κοινωνικής ασφάλισης. Τις φαραωνικές ανισότητες με τον ανεξέλεγκτο πλουτισμό μιας δράκας καπιταλιστών και χρυσοδάκτυλων της αγοράς χάρη στην υπερεκμετάλλευση και καταπίεση της εργασίας, στην λεηλασία της δημόσιας περιουσίας και των λαϊκών αποταμιεύσεων. Την καταπάτηση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, τον εκφυλισμό των ηθικών, πνευματικών και πολιτιστικών αξιών και συνολικά την αποσύνθεση της οικονομίας και της κοινωνίας.

Όλοι εμείς, βλέπουμε την εξαθλίωση, την φτώχεια και την πείνα ν' απλώνονται παντού στον πλανήτη. Την παιδική εργασία, την εγκληματικότητα, τον ρατσισμό, τον εθνικισμό να φουντώνουν. Τον πόλεμο και την καταστροφή του περιβάλλοντος να απειλούν την επιβίωση του ανθρώπινου γένους. Την αλόγιστη χρήση των ανθρώπινων και φυσικών πόρων από μια χούφτα πολυεθνικών/διεθνικών επιχειρήσεων των ιμπεριαλιστικών χωρών, που επιβάλλουν με την βία τον Νεοφιλελευθερισμό, την Παγκοσμιοποίηση και την Νέα Τάξη Πραγμάτων, για την σωτηρία των κερδών τους και του συστήματός τους από την βαθύτατη κρίση του.

Όλοι εμείς πρέπει και μπορούμε να τους σταματήσουμε. Να βάλουμε τέλος στα αδιέξοδα του ατομισμού και της διαίρεσης. Να μετατρέψουμε με τους αγώνες και την αλληλεγγύη μας τα συνδικάτα και τους συλλόγους μας σε όπλα αντίστασης στον νεοφιλελευθερισμό, την εκμετάλλευση, την καταστολή, την καταστροφή του περιβάλλοντος, τον ρατσισμό και τον πόλεμο. Να πετάξουμε οριστικά την «αρχαία σκουριά»: σοσιαλδημοκράτες, σταλινικούς, ρεφορμιστές και γραφειοκράτες συνδικαλιστές. Όλους αυτούς, που αφού βίασαν ιδανικά και αξίες γενιών και γενιών για μια καλύτερη ζωή, σήμερα έχουν περάσει στο νεοφιλελεύθερο στρατόπεδο ή αναπαλαιώνουν τις πολιτικές της ταξικής συνεργασίας, της «κεντροαριστεράς», της «λαϊκής εξουσίας», που μας οδήγησαν σε τραγικές ήττες.

Όλοι εμείς πρέπει να κάνουμε μια τομή στην πολιτική μας. Να συγκρουστούμε με την λογική της αγοράς και του κέρδους στη βάση ενός αντικαπιταλιστικού προγράμματος. Να χτυπήσουμε το κακό στην ρίζα του, το κεφάλαιο, την Ε.Ε., τον καπιταλισμό και τον ιμπεριαλισμό. Να καταργήσουμε την εκμετάλλευση ανθρώπων από άνθρωπο, να κοινωνικοποιήσουμε τις επιχειρήσεις σ' όλους τους τομείς-κλειδιά της οικονομίας (τράπεζες, ενέργεια, μέσα μεταφοράς και επικοινωνίας). Να θέσουμε ολες τις μεγάλες επιλογές –ενέργεια, βιομηχανία, διατροφή, περιβάλλον, πολιτισμός- σ΄ ένα δημοκρατικό σχεδιασμό. Να αποδεσμεύσουμε την χώρα μας από την Ε.Ε. των καπιταλιστών, των κερδοσκόπων, του ρατσισμού και των τρομονόμων, του νεοαποικισμού και των ιμπεριαλιστικών επεμβάσεων. Να ανατρέψουμε την κοινοβουλευτική δικτατορία του κεφαλαίου, να διαχωριστούμε οριστικά από τις σταλινικές δικτατορίες των γκούλαγκ ή τα πρότυπα του «ανθρώπινου καπιταλισμού» της σοσιαλδημοκρατίας και της κεντροαριστεράς. Να εγκαταστήσουμε μια σοσιαλιστική κοινωνία στην χώρα μας και την Ε.Ε, που θα έχει στο κέντρο της τις ανάγκες του ανθρώπου, τα δημοκρατικά και κοινωνικά δικαιώματα, τις ατομικές ελευθερίες, τις ανθρώπινες, ηθικές και πολιτικές αξίες. Να εγκαθιδρύσουμε την εξουσία των εργαζομένων, που θα στηρίζεται σε όργανα άμεσης δημοκρατίας και αυτοδιαχείρισης, όπου τα δημοκρατικά, πολιτικά και ατομικά δικαιώματα και ελευθερίες θα ξεπερνούν κατά πολύ, ποσοτικά και ποιοτικά, εκείνα ακόμη και των πιο ανεπτυγμένων αστικών δημοκρατιών.

Όλοι εμείς πρέπει να κάνουμε μια τομή στην πρακτική μας. Να στρατευτούμε στον αγώνα για να υπερασπιστούμε την εργασία, το βιοτικό επίπεδο, το δικαίωμα στην ζωή. Να βάλουμε τέλος στην βαρβαρότητα του νεοφιλελευθερισμού, στις πολιτικές των αστικών κομμάτων (Ν.Δ., ΠΑΣΟΚ) και του καπιταλισμού/ιμπεριαλισμού. Να παλέψουμε για την ενότητα του κινήματος μέσα στους αγώνες στη βάση της ταξικής ανεξαρτησίας. Να δημιουργήσουμε και να στηρίξουμε συσπειρώσεις αντίστασης και επιτροπές αγώνα σε κάθε σωματείο, σύλλογο, τόπο δουλειάς, σχολείο, σχολή, γειτονιά και κοινότητα. Να οικοδομήσουμε μια ισχυρή αντικαπιταλιστική δύναμη μέσα στο εργατικό/συνδικαλιστικό κίνημα και τα κοινωνικά κινήματα. Να χτίσουμε την δική μας μαζική εργατική, επαναστατική οργάνωση, πραγματικό εργαλείο στην πάλη μας για την σωτηρία από τους νεοφιλελεύθερους καπιταλιστές και ιμπεριαλιστές. Να στρατευτούμε στην υπόθεση της Ο.Κ.Δ.Ε. και του επαναστατικού μαρξισμού, στην οικοδόμηση του παγκόσμιου κόμματος της σοσιαλιστικής επανάστασης, την 4η Διεθνή.

Κυκλοφορεί από τις εκδόσεις **ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ**

Ευρωπαϊκή Ένωση και Ευρώ
Γιατί πρέπει και μπορούμε να Φύγουμε

Συγγραφέας: Κωνσταντίνος Σηφάκης

Χρονολογία έκδοσης: Απρίλιος 2016

Σελίδες: 63

Τιμή: 2 ευρώ

Κάθε συζήτηση πρώτα από όλα για την Ε.Ε. και το Ευρώ θα πρέπει να ξεκινάει από τα βασικά. Αυτά που διαισθάνεται και μισογνωρίζει ο ελληνικός λαός, ο οποίος καθημερινά βομβαρδίζεται από την οργουελική γλώσσα της λυσσασμένης συμμορίας του Ευρώ.

Δηλαδή, πρώτον, τί προσέφερε η συμμετοχή του ελληνικού καπιταλισμού τα τελευταία 50 χρόνια στην ΕΟΚ/Ε.Ε. και κατόπιν στο Ευρώ – πώς αυτή η συμμετοχή είναι μια επιπρόσθετη και σημαντική αιτία για τη σημερινή χρεοκοπία και κατάρρευση της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας.

Δεύτερον, πώς η παραμονή στο Ευρώ/ΕΕ έχει μετατραπεί σε επικουρικό εργαλείο διάλυσης των κοινωνικών, εργασιακών και δημοκρατικών δικαιωμάτων.

Τέλος θα απαντήσουμε με ποιες κοινωνικές και πολιτικές δυνάμεις, με ποιο πολιτικό πρόγραμμα μπορεί να θεμελιωθεί μία διαφορετική πορεία για τους εργαζομένους, τους φτωχούς και τη νεολαία αυτής της χώρας.

Από την εισαγωγή

Πού θα βρείτε τις εκδόσεις
ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Αθήνα
Βιβλιοπωλεία: "Πρωτοπορία" Γραβιάς 3-5, "Πολιτεία" Ασκληπιού 1-3 & Ακαδημίας, "Εναλλακτικό Βιβλιοπωλείο" Θεμιστοκλέους 37 και σε όλα τα κεντρικά βιβλιοπωλεία.

Θεσσαλονίκη
Βιβλιοπωλεία: "Το Κεντρί" Δημ. Γούναρη 22 (Ναυαρίνο), "Πρωτοπορία" Λ. Νίκης 3

Γιάννενα
Βιβλιοπωλεία: "Δωδώνη", "Το βιβλιοπωλείο" στην Αβέρωφ

Κοζάνη
Συνεταιριστικό Βιβλιοπωλείο Κοζάνης, Ρήγα Φεραίου 10

Πού θα βρείτε την εφημερίδα
ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Αθήνα
Περίπτερα: Πλ. Κάνιγγος και σχεδόν σε όλα τα περίπτερα των Εξαρχείων.
Βιβλιοπωλεία: "Εναλλακτικό Βιβλιοπωλείο" Θεμιστοκλέους 37, "Καινά Δαιμόνια" Σουλτάνη 8, "Εκτός των Τειχών" Γραβιάς 10-12.

Θεσσαλονίκη
Πολιτικό-Πολιτιστικό Στέκι "Ίσκρα": Αμύντα 12, ισόγειο
Περίπτερα: Καμάρα, Αλεξάνδρου Σβώλου 39
Βιβλιοπωλεία: "Το Κεντρί" Δημ. Γούναρη 22 (Ναυαρίνο)

Κοζάνη
Συνεταιριστικό Βιβλιοπωλείο Κοζάνης, Ρήγα Φεραίου 10

Και στα κεντρικά πρακτορεία Αθηναϊκού τύπου σε όλη την Ελλάδα.

Γίνε Συνδρομητής - Ενίσχυσε την ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Γράψτε μας στο e-maill **ergatikipali@okde.gr** ή ταχυδρομήστε μας τα στοιχεία σας στην διεύθυνση Αγ. Κωσταντίνου 57, Τ.Κ. 104 37, Αθήνα.
Ετήσια συνδρομή εσωτερικού 15 ευρώ - εξωτερικού 20 ευρώ.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ
Μηνιαία εφημερίδα της Οργάνωσης Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας
Εκδίδεται από αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία, Εκδότης: Σωφρόνης Παπαδόπουλος, Εκτύπωση: Κ. Φερέτος, Δερβενίων 30
γραφεία: Αγ. Κωνσταντίνου 57, Τ.Κ. 10437, Αθήνα, τηλ. 210-5247227 - Κλεισούρας 4, Θεσσαλονίκη, τηλ. 2310-237938
www.okde.gr, e-mail: ergatikipali@okde.gr

EP_Aprilios2016.indd 2 3/4/2016 1:30:36 μμ

Ο Μεσαίωνας του Τσίπρα

Η άθλια κυβέρνηση Τσίπρα εισέπραξε τα εύσημα του Σόιμπλε/Σάιλοκ και του Σαπέν (υπουργός οικονομικών της Γαλλίας): πάει πολύ καλά και εφαρμόζει πλήρως όλες τις δεσμεύσεις που απορρέουν από το 3ο Μνημόνιο–Τέρας. Φυσικά όλοι οι εργαζόμενοι γνωρίζουμε πολύ καλά τι εννοούν οι Σόιμπλε–Σαπέν, γνωρίζουμε τι κάνει πολύ καλά ο Τσίπρας, από τα βάρβαρα μέτρα που έχουν ληφθεί μέχρι τώρα, από μέτρα απίστευτης σκληρότητας που πρόκειται να έρθουν άμεσα και από τ' άλλα που θα έρθουν σύντομα.

Τα μέτρα που έρχονται άμεσα στη Βουλή

1. Το ν/σ που αποτελειώνει τη διάλυση της κοινωνικής ασφάλισης, προβλέποντας άμεσα περικοπές από το σύστημα 1,8 δις ευρώ για το 2016 και εκατοντάδες δις ευρώ μέχρι το 2018. Αυτές οι δραματικές περικοπές σημαίνουν για όλους τους εργαζόμενους, μειώσεις συνάξεων, παροχών, προνοιακών επιδομάτων, αύξηση όλων των ορίων συνταξιοδότησης και βέβαια ιδιωτικοποίηση της κοινωνικής ασφάλισης (βασικός στόχος των νεοφιλελεύθερων μνημονιακών, παλιών και νέων), που αν γίνει, θα είναι η ταφόπλακα του συστήματος.

Ουσιαστικά καταργείται κάθε είδος επικουρικής ασφάλισης: α) Είτε των επικουρικών συντάξεων λόγω της «ρήτρας μηδενικού ελλείμματος». β) Είτε του «εφάπαξ» των δημοσίων υπαλλήλων και των εργαζομένων στον ευρύτερο δημόσιο τομέα ή της «αποζημίωσης» των εργαζομένων στο ιδιωτικό τομέα. γ) Είτε άλλων μορφών όπως π.χ. του **Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων.**

2. Μαζί με το ασφαλιστικό έρχονται και νέα βάρβαρα φορολογικά και εισπρακτικά μέτρα, που θα μειώσουν ακόμη περισσότερο το βιοτικό επίπεδο. Σύμφωνα με τις μέχρι τώρα διαρροές, που κατά βάση προέρχονται από τη κυβέρνηση, θα υπάρξουν αλλαγές στις φορολογικές κλίμακες προς την κατεύθυνση μεγαλύτερης φορολόγησης των εργαζομένων και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων (μείωση του αφορολόγητου από 9.550 σε 7.000 ή 8.000 ευρώ), αλλαγές στα τεκμαρτά κριτήρια φορολόγησης, βάσει των οποίων θα επιβάλλονται φόροι ακόμη και για ανύπαρκτα εισοδήματα κ.ά.

3. Η τελική διευθέτηση των «κόκκινων δανείων» (έφτασαν ήδη τα 117 δις το 2015!), δηλαδή η παραχώρησή τους στα αρπακτικά των hegde funds, πράγμα που θα έχει σαν αποτέλεσμα πολλοί συνάνθρωποί μας, ιδιαίτερα από τα πιο αδύνατα στρώματα να χάσουν τις περιουσίες και τα σπίτια τους.

… και άλλα μέτρα–προαπαιτούμενα

4. Πέρα όμως από τα παραπάνω, ετοιμάζονται και άλλα βάρβαρα μέτρα/προαπαιτούμενα, που πρέπει να παρουσιάσει η κυβέρνηση στο Eurogroup στις 22 Απρίλη ύψους 3% **του ΑΕΠ ή** 5,4 δις ευρώ (στην πραγματικότητα πρόκειται για 3,5% και περίπου 6,5 δις), όσο χρειάζεται για να καλυφθεί το δημοσιονομικό κενό και να επιτευχθεί πρωτογενές πλεόνασμα 3,5% το 2018. Τα ποσά αυτά, όπως έχει συμφωνήσει ο Τσίπρας και η άθλια κυβέρνησή του, πρέπει να βρεθούν ως εξής: α) Αύξηση των ειδικών φόρων κατανάλωσης στα καύσιμα. β) Αύξηση του ΕΝΦΙΑ. γ) Αύξηση των τελών κυκλοφορίας. δ) Αυξήσεις στα τέλη της κινητής τηλεφωνίας και συνδρομητικής τηλεόρασης. ε) Αύξηση του ΦΠΑ σε εφημερίδες και περιοδικά – καθώς και σειρά άλλων αντιλαϊκών μέτρων.

5 Αρχίζει ένα νέο όργιο ξεπουλήματος της δημόσιας περιουσίας. Όπως δήλωσε ο αρμόδιος υπουργός Σκουρλέτης: α) Ο ΑΔΜΗΕ, ενόψει αξιολόγησης, οδηγείται μέσω «*στρατηγικού επενδυτή*» στο ξεπούλημα, δίνοντας τη χαριστική βολή στη ΔΕΗ. Ταυτόχρονα η τελευταία απομειώνεται, τεμαχίζεται **και** διαλύεται, πουλώντας χαριστικά σε ιδιώτες σειρά από ηλεκτροπαραγωγικές μονάδες της ΔΕΗ. β) Η ΔΕΣΦΑ (δημόσια εταιρεία που εκμεταλλεύεται το φυσικό αέριο) βρίσκεται στο τελευταίο στάδιο ξεπουλήματός της στην κρατική αζέρικη εταιρεία Socar… Τέλος, κάνοντας ακόμη μια θεαματική «κωλοτούμπα», για το γνωστό θέμα των Σκουριών, μίλησε ότι ήταν ένας αναγκαίος συμβιβασμός ανάμεσα στην εταιρεία Eldorado και στην τοπική κοινωνία!

Πρέπει και μπορούμε να τους διώξουμε

Η πρόσφατη έκθεση του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ έδειξε την τραγική οικονομική κατάσταση του ελληνικού λαού. Λίγα μόνο στοιχεία αρκούν: **α)** Το 48% των νοικοκυριών έχει εισόδημα κάτω από το όριο φτώχειας και το 20,9% δεν μπορούν να καλύψουν ούτε τις βασικές τους ανάγκες! **β)** Πάνω από το 50% των εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα αμείβεται με μισθούς κάτω των 800 ευρώ (έως 499 ευρώ το 14,9%, από 500 ως 699 ευρώ το 22%, μεταξύ 700 και 800 ευρώ το 13,5%). **γ)** Η ανεργία χτυπάει κόκκινο (επίσημη 26%), ιδιαίτερα στους νέους (58,1% των νέων 15–19 ετών, 47,7% των νέων 20–24 ετών). **δ)** Οι ελαστικές μορφές εργασίες είναι πια η κυρίαρχη μορφή απασχόλησης.

Αυτές **οι ελαστικές/«μαύρες» μορφές εργασίας επιβάλλονται κυρίαρχα από το κράτος και αργότερα επεκτείνονται στις ιδιωτικές επιχειρήσεις**. Πρώτα στο δημόσιο επιβλήθηκαν τα 8μηνα, 5μηνα, μερικά ωράρια, συμβάσεις έργου κ.λπ., δεν δίνονται δώρα, επιδόματα όπως και τα βαρέα και ανθυγιεινά, πράγμα που τουλάχιστον τα δικαιούνται οι εργαζόμενοι στον ιδιωτικό τομέα. Τώρα, η αντιδραστική κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ παίρνει ένα ακόμη βάρβαρο μέτρο. Απόφαση του Υπουργού Υγείας Ξάνθου εγκαινιάζει τις **«ατομικές συμβάσεις μίσθωσης έργου»**, όπου οι εργαζόμενοι: θα αμείβονται με 361,22 ευρώ μικτά το μήνα για 5ωρη απασχόληση, «*δεν δικαιούνται δώρο Χριστουγέννων ή Πάσχα και επίδομα αδείας ή οποιοδήποτε άλλο επίδομα που τυχόν χορηγείται στους/στις εργαζόμενους/νες, δεδομένου ότι η παρούσα είναι σύμβαση έργου και όχι εργασίας*», και ακόμη «*δεν έχουν δικαίωμα άλλης εργασίας*»!

Σε όλα αυτά οφείλεται η διαρκής φτωχοποίηση και εξαθλίωση του ελληνικού λαού. Κάθε μέρα που μένουν στην εξουσία παλιοί και νέοι μνημονιακοί συσσωρεύουν τεράστια δεινά στους εργαζόμενους, τα φτωχά λαϊκά στρώματα και τη νεολαία, καταστρέφουν την οικονομία και οποιαδήποτε προοπτική ανάπτυξή της.

Οι αγώνες που έχουμε μπροστά μας πρέπει να γίνουν η **αρχή ενός παρατεταμένου αγώνα**, που θα συντρίψει όλους αυτούς τους υποτακτικούς/υπηρέτες των συμφερόντων του κεφαλαίου, της ΕΕ και των ιμπεριαλιστών. Το δίλλημα για όλους του «από κάτω», για όλους μας είναι απλό: Ή θα «σώζονται» οι τράπεζες με δισεκατομμύρια ευρώ και εμείς θα αμειβόμαστε με 361,22 ευρώ μικτά, χωρίς κανένα άλλο δικαίωμα. Ή θα πάρουμε εμείς τα μέσα παραγωγής στα χέρια μας και θα χτίσουμε μια κοινωνία που θα έχει στο κέντρο της τον άνθρωπο και τις ανάγκες του. Το καπιταλιστικό σύστημα βρίσκεται σε βαθύ κώμα, πρέπει να το ενταφιάσουμε με τους αγώνες μας και να οικοδομήσουμε μια σοσιαλιστική κοινωνία.

Η καπιταλιστική βαρβαρότητα …

με την γλώσσα των αριθμών

Το φορολογικό βάρος στην Ελλάδα αυξήθηκε το 2014 κατά 1,5% και έφθασε το 35,9% του ΑΕΠ, από 34,4% το 2013, σύμφωνα με στοιχεία έκθεσης του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης. Η αύξηση αυτή αποτελεί την τρίτη μεγαλύτερη μεταξύ των 34 χωρών του ΟΟΣΑ, με τη Δανία και την Ισλανδία να καταγράφουν υψηλότερες αυξήσεις (3,3% και 2,8% αντίστοιχα). Στην περίοδο 2007–2014, το φορολογικό βάρος αυξήθηκε 4,7% στην Ελλάδα (από 31,2% στο 35,9% του ΑΕΠ), καταγράφοντας τη μεγαλύτερη αύξηση στις χώρες του ΟΟΣΑ. Το ίδιο διάστημα, για το σύνολο των χωρών του ΟΟΣΑ η αύξηση της φορολογίας ήταν μόλις 0,3%. Επομένως, η Ελλάδα έχει υψηλότερο φορολογικό βάρος από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ (πριν από την κρίση είχε χαμηλότερο). Στις άλλες «μνημονιακές» χώρες, μόνο στην Πορτογαλία σημειώθηκε αύξηση των φορολογικών εσόδων (2007: 32% του ΑΕΠ, 2014: 34,4%), ενώ στην Ισπανία σημειώθηκε σημαντική μείωσή τους (33,2% από 36,5%) και στην Ιρλανδία μικρότερη μείωση (29,9% από 30,4%).

Σε πρόσφατα δημοσιευμένη έκθεση ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα του ΟΗΕ, διαπιστώνεται ότι στην Ελλάδα οι ακραίες πολιτικές «δημοσιονομικής προσαρμογής» όχι μόνο είχαν αμφιλεγόμενο οικονομικό αποτέλεσμα, αλλά επιδείνωσαν και βασικά ανθρώπινα δικαιώματα, όπως σίτιση, απασχόληση, κοινωνική ασφάλιση, υγεία κ.ά. Στο επίπεδο της απασχόλησης, από την αρχή της κρίσης έχουν χαθεί πάνω από 800.000 θέσεις εργασίας και η επίσημη ανεργία συνεχίζει να βρίσκεται σε πολύ υψηλά επίπεδα (24%). Όσον αφορά την ακραία φτώχεια, ο αριθμός των «ατόμων που πλήττονται από ακραία υλική στέρηση» διπλασιάστηκε στο 21,4% το 2014 έναντι 11,68% το 2010.

Η γήρανση του παγκόσμιου πληθυσμού επιταχύνεται σοβαρά, με τους ανθρώπους άνω των 65 ετών να προβλέπεται ότι θα αντιπροσωπεύουν σχεδόν το 17% των κατοίκων του πλανήτη ως το 2050, έναντι 8,5% σήμερα. Με δεδομένα της Eurostat, η Ελλάδα είναι από τις πλέον γερασμένες χώρες της Ε.Ε. (μόνο Ιταλία και Γερμανία παρουσιάζουν υψηλότερα ποσοστά γήρανσης). Το ποσοστό του ηλικιωμένου πληθυσμού της Ελλάδας αυξήθηκε σημαντικά, από 16,7% στα 19,4%, επίπεδο υψηλότερο από τον αντίστοιχο μέσο όρο της Ε.Ε. (17,5% το 2011). Ο δείκτης γήρανσης επιβεβαιώνει σαφώς την τάση: ο αριθμός ηλικιωμένων ατόμων για 100 νέους (κάτω από 15 ετών) ήταν 110 το 2001, σήμερα είναι 134. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο δείκτης ανέρχεται σε 112 για το σύνολο της Ε.Ε., ενώ μόνο τρεις χώρες έχουν μεγαλύτερο δείκτη απ' την Ελλάδα (Ιταλία, Γερμανία και η Βουλγαρία, η τελευταία με δείκτη 140). Υπάρχει λοιπόν σοβαρό πρόβλημα αναπαραγωγής του πληθυσμού στην Ελλάδα, γεγονός που επιβεβαιώνει και η πρόσφατη εξέλιξη του Φυσικού Ισοζυγίου (διαφορά γεννήσεων και θανάτων).

36ο Συνέδριο ΓΣΕΕ

Μακριά από τους εργαζόμενους!

Από τον εργοδοτικό στον… τουριστικό συνδικαλισμό

Μακριά από το κέντρο των εξελίξεων, μακριά από τους εργαζόμενους και τα προβλήματά τους, πραγματοποιήθηκε στις 17–20 Μαρτίου το 36ο Συνέδριο της ΓΣΕΕ. Τελείως προκλητικά, μέσα στη χλιδή ενός ξενοδοχείου πέντε αστέρων στη Ρόδο (Ρόδος Παλλάς), σφράγισαν έτσι τη μεγάλη κατρακύλα αυτού του οργάνου και του Συνδικαλιστικού Κινήματος (Σ.Κ.).

Το Συνέδριο πραγματοποιήθηκε σε μια περίοδο σημαντικών εξελίξεων, τόσο σε οικονομικό/πολιτικό επίπεδο όσο και για το Συνδικαλιστικό και Εργατικό Κίνημα, με τις εργατικές και λαϊκές μάζες να δέχονται μια κολοσσιαία επίθεση στον πυρήνα των δικαιωμάτων τους. Έτσι, η νέα κατάσταση που διαμορφώθηκε θα απαιτούσε έναν σοβαρό απολογισμό και τη χάραξη μιας στρατηγικής και τακτικής, ικανής να συγκρουστεί και να αντιμετωπίσει αυτή την κολοσσιαία επίθεση στη χώρα μας (και όχι μόνο). Αντί αυτού, παρατηρήθηκαν μεγάλα σημάδια εκφυλισμού, που αποτυπώνονται πλέον ξεκάθαρα στο Σ.Κ., εντείνοντας την κρίση του, που παίρνει χαρακτηριστικά διάλυσης.

Η κρίση του Σ.Κ. παροξύνεται…

Οι περισσότεροι σύνεδροι ήταν παρόντες μόνο στην αρχή, κατά τη διαδικασία νομιμοποίησης, και φυσικά στο τέλος, κατά τη διάρκεια της εκλογής. Ούτε λόγος για πολιτική συζήτηση, με τους σύνεδρους της ΠΑΣΚΕ και των δύο κομματιών της ΔΑΚΕ εκτός Συνεδρίου να κάνουν μάλλον τουρισμό – αλλά και της ΔΑΣ (ΠΑΜΕ), που με πρόφαση αυτή την κατάσταση, βρήκαν ευκαιρία να αποχωρήσουν και αυτοί, καταγγέλλοντας μεν τις υπόλοιπες παρατάξεις, αλλά κάνοντας και αυτοί το ίδιο. Οι νοθείες και τα «μαγειρέματα» δεν έλειψαν ούτε σε αυτό το Συνέδριο, με αντιπροσώπους να «κόβονται» (προερχόμενοι από νόθες διαδικασίες ή σωματεία–σφραγίδες) ή να συμμετέχουν «κίτρινοι» αντιπρόσωποι (Νέα ΔΑΚΕ).

Οι θέσεις των παρατάξεων

Οι **ΠΑΣΚΕ και ΔΑΚΕ**, αφού βγήκαν από την φορμόλη, με βάση τις τελευταίες απεργίες (για να ξαναμπούνε πάλι, αφού η 48ωρη Γενική Απεργία αιωρείται και δεν αποφασίζεται), υπεραμύνθηκαν της κατάπτυστης στάσης τους υπέρ του ΝΑΙ στο δημοψήφισμα, δείχνοντας ότι προσδέθηκαν για τα καλά στο άρμα των Μνημονίων και των «Μένουμε Ευρώπη». Επίσης, υιοθετώντας τη Σαμαροβενιζελική θεωρία των δύο άκρων, κατήγγειλαν αγώνες εργαζομένων και Σωματείων με ριζοσπαστικά και μαχητικά χαρακτηριστικά, αφού τους εξίσωσαν με σταλινικές ή χρυσαυγίτικες πρακτικές – και πρόταξαν την «λογική του μικρότερου κακού», που καταλήγει, βέβαια, πάντα στο μέγιστο κακό και εναντίον των συμφερόντων των εργαζομένων.

Η **ΔΑΣ** μπορεί να βγήκε δεύτερη δύναμη, μπορεί στα λόγια να φαίνεται αγωνιστική, αλλά οι θέσεις της αποτελούν ψευτοεπαναστατικές φανφάρες, αφού στην πράξη κάνει τα ακριβώς αντίθετα, εφαρμόζοντας τη διασπαστική και τυχοδιωκτική πολιτική του ΠΑΜΕ μέσα στο Σ.Κ., αντιλαμβανόμενη την ενότητα μόνο γύρω από τον εαυτό της. Με δική της συμφωνία, η 48ωρη Απεργία θα γίνει όταν… θα ψηφίζεται το νομοσχέδιο για το ασφαλιστικό.

Όσο για το **ΜΕΤΑ,** αυτό αποτελεί μια κατάσταση τουλάχιστον ακατανόητη, αφού μέσα του συνυπάρχουν αυτοί που θέλουν να παλέψουν ενάντια στα Μνημόνια και αυτοί που βάζουν πλάτη στην κυβέρνηση για να τα εφαρμόσει.

Η **Αγωνιστική Ταξική Ενότητα** ενίσχυσε τις δυνάμεις της, χωρίς αυτό να μεταφράζεται στο κίνημα, αποτυγχάνοντας να αποτελέσει «τον τρίτο πόλο, σε κατεύθυνση ρήξης και ανατροπής», μένοντας σε στείρες καταγγελίες κατά της συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας (αστικοποιημένης ή σταλινικής), χαριεντιζόμενη πότε πότε με το ΠΑΜΕ.

Εκλογικά αποτελέσματα: στασιμότητα, σύγχυση, ανακύκλωση δυνάμεων

Στις αρχαιρεσίες συμμετείχαν 370 αντιπρόσωποι και βρέθηκαν 368 έγκυρα ψηφοδέλτια (423 έγκυρα στις προηγούμενες εκλογές), από 120 δευτεροβάθμιες οργανώσεις (ομοσπονδίες και εργατικά κέντρα). Κάθε σύνεδρος αναλογεί σε 1.000 συνδικαλισμένους–ψηφίσαντες εργαζόμενους σε πρωτοβάθμιο επίπεδο. Η μείωση των συνέδρων, συγκριτικά με το προηγούμενο Συνέδριο του 2013, οφείλεται στο γεγονός ότι λόγω της ανεργίας και των πρόωρων συνταξιοδοτήσεων/αποχωρήσεων, έχουν μειωθεί και οι λίγοι εργαζόμενοι που συνδικαλίζονται (σύμφωνα με τις τελευταίες έρευνες δεν ξεπερνούν το 7%).

Τα αποτελέσματα είναι τα εξής:

— ΠΑΣΚΕ: 119 ψήφοι, 15 έδρες (από 146 και 16). Ποσοστό 32,3% από 34,5%.

— ΔΑΣ (στηρίχτηκε από το ΠΑΜΕ): 83 ψήφοι, 10 έδρες (από 94 και 10). Ποσοστό 22,5% από 22,2%.

— ΔΑΚΕ: 67 ψήφοι και 8 έδρες (από 103 και 11). Ποσοστό 18,2% από 24,3%. Οι δυνάμεις της ΔΑΚΕ, που στο προηγούμενο Συνέδριο συμμετείχαν σε ενιαίο ψηφοδέλτιο, σ' αυτό «κατέβηκαν» με δύο διαφορετικά ψηφοδέλτια: της ΔΑΚΕ και τις «Νέας Δημοκρατικής Ανεξάρτητης Κίνησης Εργαζομένων».

— Ενωτική Αγωνιστική Κίνηση (ΜΕΤΑ και ένα τμήμα του «ΕΜΕΙΣ»): 53 ψήφοι και 7 έδρες (από 44 και 5). Ποσοστό 14,4% από 10,4%. Οι δυνάμεις του ΜΕΤΑ (πρώην «Αυτόνομη Παρέμβαση») συνεργάστηκαν σ' αυτές τις αρχαιρεσίες με ένα τμήμα του «ΕΜΕΙΣ», με πρωτοβουλία του επικεφαλής του, Ν. Φωτόπουλου. Τα στελέχη του «ΕΜΕΙΣ» που δεν τον ακολούθησαν, συμμετείχαν με δικό τους ψηφοδέλτιο στις αρχαιρεσίες, διατηρώντας τον τίτλο «ΕΜΕΙΣ».

— Νέα Δημοκρατική Ανεξάρτητη Κίνηση Εργαζομένων (πρώην μέλη της ΔΑΚΕ): 31 ψήφοι, 4 έδρες. Ποσοστό 8,4%.

— ΕΜΕΙΣ (τα εναπομείναντα μέλη του ΕΜΕΙΣ)**:** 9 ψήφοι, 1 έδρα (από 32 και 3). Ποσοστό 2,4% από 7,5%.

—Αγωνιστική Ταξική Ενότητα: 6 ψήφοι, καμιά έδρα (από 2 και επίσης καμιά). Ποσοστό 1,63% από 0,47%.

Αντεπίθεση των Εργαζομένων

επίκαιρα...

Προς κατάργηση τα πρόστιμα για ανασφάλιστη εργασία;

Εργοδότης, στον οποίο είχε επιβληθεί πρόστιμο λόγω ανασφαλούς απασχόλησης εργαζομένου (10.549,94 ευρώ ανά ανασφάλιστο εργαζόμενο), δικαιώθηκε δικαστικά. Το Γ΄ τμήμα του Μονομελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Λάρισας, όπου προσέφυγε ο εργοδότης, τον δικαίωσε και διέγραψε το πρόστιμο, αποδεχόμενο το σκεπτικό ότι «δεν υπήρχε εξουσιοδοτική διάταξη στον νόμο 3996/2011 για την έκδοση της απόφασης 27397/122/19–8–2013 του υπουργού Εργασίας, οπότε το πρόστιμο των 10.549,94 ευρώ που επιβλήθηκε, ήταν παράνομο(!)».

Αυτή η εξέλιξη, εκτός του ότι δικαιώνει εργοδοτικές αυθαιρεσίες, έχει ανοίξει τον ασκό του Αιόλου για μια σειρά ρητορικών υπέρ της κατάργησης του συγκεκριμένου προστίμου, στο όνομα της ανάπτυξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Σύμφωνα μ' αυτές, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις δεν πρέπει να υπόκεινται σε τέτοια μεταχείριση, καθώς μπορεί να… μην έχουν την οικονομική δυνατότητα(!) να καταβάλουν το αντίστοιχο ποσό για την ασφάλιση των εργαζομένων, ούτε όμως και ένα πρόστιμο τέτοιου ύψους. Με λίγα λόγια, ο εργαζόμενος θα πρέπει να σεβαστεί την αδυναμία του εργοδότη του και από λύπηση και κατανόηση να συνηγορήσει στην καταπάτηση μιας θεμελιώδους κατάκτησης του εργατικού κινήματος.

Οι εργαζόμενοι έχουν προπληρώσει την ασφάλισή τους με την εργασία τους (με τις αντίστοιχες παρακρατήσεις από τον μισθό τους) και τέτοιου είδους δικαιολογίες δεν μπορούν να γίνουν αποδεκτές. Γνωρίζουμε πολύ καλά ότι οποιοδήποτε δικαίωμά μας τεθεί υπό αμφισβήτηση ή μετατραπεί σε «παραχώρηση» ή τεθεί υπό την αίρεση «κριτηρίων», αργά ή γρήγορα καταργείται παντελώς. Κανένας εργαζόμενος δεν μπορεί και δεν πρέπει να εργάζεται ανασφάλιστος. Δεν μπορούμε να αφήσουμε να τοποθετήσουν στην ίδια ζυγαριά την οικονομική κατάσταση μιας επιχείρησης με το δικαίωμα των εργαζομένων στην ασφάλιση.

TUPPERWARE (Θήβα):
η ακόρεστη λαιμαργία των αφεντικών

Σύμφωνα με καταγγελία του συναγωνιστή Φ.Ο., που στάλθηκε στην Εργατική Πάλη, υπάρχουν σοβαρότατες ενδείξεις ότι η διεύθυνση του εργοστασίου της γνωστής πολυεθνικής TUPPERWARE στη Θήβα –μια μεγάλη μονάδα (250 εργαζόμενοι) παραγωγής πλαστικών οικιακής χρήσης– μεθοδεύει τη μείωση της παραγωγικής δραστηριότητας και το φόρτωμα των βαρών στους εργαζόμενους. Μια σχεδιασμένη μείωση περίπου 30% στις ώρες λειτουργίας των μηχανών τους επόμενους 2–3 μήνες θα της επιτρέψει να «ξεφορτωθεί» παλιούς και «ακριβούς» εργαζόμενους, φέρνοντας «φρέσκους» με πολύ χαμηλότερους μισθούς και χωρίς μια σειρά δικαιωμάτων.

Η πολυεθνική, που έχει 50 χρόνια παρουσίας στην Ελλάδα, δεν είναι πρωτάρα σε τέτοιες μεθοδεύσεις. Τα τελευταία 12 περίπου χρόνια, άλλαξε σταδιακά η σύνθεση του προσωπικού: από απασχόληση με συμβάσεις αορίστου χρόνου (και ελάχιστες ορισμένου χρόνου, που μετατρέπονταν σε αορίστου), σήμερα το 1/3 των ημερήσιων απασχολουμένων είναι «ενοικιαζόμενοι» εργάτες και το 1/4 του δικού της προσωπικού είναι διαρκώς ανανεούμενες συμβάσεις ορισμένου χρόνου.

Σύμφωνα με τον συναγωνιστή, γίνεται προσπάθεια να ενημερωθούν οι εργαζόμενοι, ώστε να προετοιμαστούν, να μην τρομοκρατηθούν – και αν τα σχέδια αυτά προχωρήσουν να μην δεχθούν να υπογράψουν καμία απόλυση/καταγγελία σύμβασης εργασίας, να οργανώσουν μαζί τη νομική τους υπεράσπιση και να ακολουθήσουν το δρόμο της συλλογικής κλιμάκωσης των αγώνων.

Απογειώνεται η εργοδοτική αυθαιρεσία

Επαίσχυντες αντεργατικές αποφάσεις του Αρείου Πάγου!

Τσακίζουν ακόμα περισσότερο τα δικαιώματα των εργαζομένων οι πρόσφατες αποφάσεις του Αρείου Πάγου, που αφορούν τη συνυπαιτιότητα του εργαζομένου σε εργατικό ατύχημα, ανοίγοντας τον δρόμο στους εργοδότες να διεκδικούν αποζημίωση από τους εργαζομένους, ακόμη και μετά θάνατον!

Η πρώτη απόφαση αφορά ατύχημα στην Ιταλία, το καλοκαίρι του 2011, όταν οδηγός νταλίκας που μετέφερε γαλακτοκομικά προϊόντα έχασε τον έλεγχο του οχήματος, με αποτέλεσμα αυτό να εκτραπεί και να προσκρούσει στα προστατευτικά κιγκλιδώματα του αυτοκινητοδρόμου. Το όχημα, ιδιοκτησίας ελληνικής εταιρείας, κινούνταν με ταχύτητα 90 χλμ. στο εθνικό δίκτυο Μπολόνια–Ανκόνα. Από τη σύγκρουση το μεγαλύτερο μέρος της νταλίκας καταστράφηκε, ενώ ο οδηγός κατάφερε να βγει από το φλεγόμενο όχημα και να σωθεί.

Το Ανώτατο δικαστήριο έκρινε ότι ο οδηγός δεν εκτέλεσε την εργασία του με επιμέλεια και γι' αυτό ευθύνεται για τη ζημιά που προκάλεσε στον εργοδότη του, δηλαδή την καταστροφή του οχήματος αλλά και του εμπορεύματος. Το ποσοστό συνυπαιτιότητάς του στο ατύχημα κρίθηκε 99% και έτσι ο εργοδότης μπορεί να αξιώσει απ' αυτόν αποζημίωση!

Σφοδρές αντιδράσεις έχει προκαλέσει και δεύτερη απόφαση του Αρείου Πάγου, με την οποία αναγνωρίζεται υψηλό ποσοστό συνυπαιτιότητας σε 41χρονο οδηγό βυτιοφόρου για τον θάνατό του εν ώρα εργασίας. Ο οδηγός έχασε τη ζωή του σε αυτοκινητικό δυστύχημα, ενώ εκτελούσε δρομολόγιο από την Καρδίτσα στην Αττική μεταφέροντας γάλα. Το όχημα ξέφυγε από την πορεία του και έπεσε στον γκρεμό, με αποτέλεσμα ο οδηγός να βρει τραγικό θάνατο.

Η οικογένεια του 41χρονου προσέφυγε στη «Δικαιοσύνη» διεκδικώντας αποζημίωση και υποστηρίζοντας πως ο θάνατός του οφείλεται στο γεγονός ότι η εταιρεία τον ανάγκαζε να εκτελεί συνεχή δρομολόγια πέραν του νόμιμου ωραρίου εργασίας, επί οκτώ ώρες κάθε μέρα, χωρίς ξεκούραση. Μάλιστα, στην προσφυγή τους σημείωναν πως ο 41χρονος, φοβούμενος μη χάσει τη δουλειά του, εργαζόταν νυχθημερόν.

Η εργοδοσία πρόβαλλε στο Εφετείο ως βασικό επιχείρημα ότι μεγάλο μερίδιο ευθύνης για το δυστύχημα

έφερε ο ίδιος ο οδηγός, καθώς στο μοιραίο δρομολόγιο δεν φορούσε ζώνη ασφαλείας, κάτι που ενδεχομένως θα του έσωζε τη ζωή. Η παράλειψη αυτή «θεμελιώνει» συνυπαιτιότητα του θανόντος κατά 40% στην πρόσκληση του δυστυχήματος και η τυχόν αποζημίωση που θα επιδικάσει το δικαστήριο στους συγγενείς του θα πρέπει να είναι σε άμεση συνάφεια με το γεγονός αυτό. Σαν να μην έφτανε αυτό, ο Άρειος Πάγος εκτίμησε ότι το Εφετείο δεν παρέθεσε στην απόφασή του «τα πραγματικά περιστατικά που να δικαιολογούν την κόπωση του θανόντος και την εξασθένηση των αντανακλαστικών του»! Σύμφωνα μ' αυτή τη βάναυση λογική, ο νεκρός εργάτης είχε εργαστεί «μόνο» 3,5 ώρες παραπάνω τη μέρα που έχασε τη ζωή του!

Με το βάθεμα της κρίσης, η τρομοκρατία απέναντι στους εργαζόμενους θα γίνεται όλο και πιο ανελέητη. Μισθοί πείνας, ελαστικά ωράρια, ανασφάλιστη εργασία κατακερματισμός του συνδικαλισμού, ατομικοποίηση και εκφοβισμός των εργαζομένων στους χώρους δουλειάς, μια τυφλή αστική «δικαιοσύνη» που εξυπηρετεί αποκλειστικά τα συμφέροντα του κεφαλαίου… αυτά και τόσα άλλα αποτελούν ισχυρά όπλα στα χέρια κράτους και εργοδοτών. Η μνημονιακή πολιτική τόσων χρόνων επαναφέρει έναν εργασιακό μεσαίωνα, όπου οι εργαζόμενοι θα δουλεύουν για ψίχουλα, χωρίς κανένα δικαίωμα και καμία ελευθερία, σαν δούλοι. Μόνο με την ενότητα, την οργάνωση και τους αγώνες μας μπορούμε να ανατρέψουμε αυτή την κατάσταση, να καταργήσουμε τα μνημόνια στην πράξη – και να επιβάλλουμε τους δικούς μας όρους, δηλαδή αξιοπρεπή, ασφαλή εργασία και ανθρώπινη ζωή για όλους.

Προκλητική καταδίκη αγωνιστή της Επιτροπής Αλληλεγγύης Στρατευμένων

Στις 30/3, μετά από μια δίκη–παρωδία ο αγωνιστής της Επιτροπής Αλληλεγγύης Στρατευμένων Νίκος Αργυρίου καταδικάστηκε από το Β΄ Μονομελές Πλημμελειοδικείο Αθηνών σε δύο χρόνια φυλάκιση (με τριετή αναστολή), για συκοφαντική δυσφήμηση. Η υπόθεση αφορούσε δημοσιοποίηση παραβιάσεων από αξιωματικούς στο Κέντρο Εκπαίδευσης Νεοσυλλέκτων (ΚΕΝ) Γρεβενών το 2009. Η μήνυση για συκοφαντική δυσφήμηση ασκήθηκε στην Εισαγγελία Γρεβενών από τον τότε αντισυνταγματάρχη, Δημήτρη Βούτση, ο οποίος ήταν διοικητής στο ΚΕΝ.

Ο Νίκος Αργυρίου καταδικάστηκε σαν διαχειριστής της ιστοσελίδας και εκπρόσωπος της Επιτροπής Αλληλεγγύης Στρατευμένων, επειδή ο αριθμός του κινητού του εμφανιζόταν στα στοιχεία επικοινωνίας της επιτροπής. Το κατηγορητήριο ήταν κατασκευασμένο από την Υπηρεσία Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος, που αφού ζήτησε άρση του τηλεφωνικού απορρήτου ανακάλυψε ότι ο Ν. Αργυρίου είχε συνδεθεί στην ιστοσελίδα της επιτροπής ένα μήνα μετά τη δημοσίευση των καταγγελιών. Η πρόεδρος φαίνεται ότι είχε αποφασίσει από πριν την καταδίκη αφού στο ξεκίνημα της ακροαματικής διαδικασίας ανέφερε: «**Έχω διαβάσει τη δικογραφία, ξέρω τι έχει γίνει και δεν χρειάζομαι μάρτυρες**». Εντύπωση επιπλέον προκάλεσαν οι ερωτήσεις της έδρας για το αν είχαν πάει φαντάροι οι μάρτυρες υπεράσπισης. Ο ζήλος της προέδρου ήταν τέτοιος που ενώ η πρόταση της εισαγγελέως ήταν για καταδίκη για απλή δυσφήμηση και φυλάκιση πέντε μηνών, τελικά έκρινε ένοχο τον Ν. Αργυρίου για συκοφαντική δυσφήμηση και του επέβαλε δύο χρόνια.

Η καταδίκη του Ν. Αργυρίου είναι μια προκλητική εξέλιξη, η οποία προσπαθεί να απενοχοποιήσει κάθε εξοντωτική και αντιδημοκρατική δράση, ενάντια στους φαντάρους, και παράλληλα επιχειρεί να τρομοκρατήσει οποιονδήποτε επιχειρήσει να κάνει κριτική για την κατάσταση στον ελληνικό στρατό. Έρχεται σε μια περίοδο που μαζί με το 3ο μνημόνιο κάνει τη δυναμική επανεμφάνιση του το μαύρο Κράτος Έκτακτης Ανάγκης και σε όλη την Ευρώπη, με πρόσχημα την «τρομοκρατία», επιχειρείται μια μεγάλη αντιδημοκρατική αναδίπλωση με "καταστάσεις έκτακτης ανάγκης" και τον στρατό στους δρόμους. Σε μια περίοδο που η φιλοϊμπεριαλιστική, φιλοπολεμική πολιτική της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ–ΑΝΕΛ έχει φέρει το ΝΑΤΟ στο Αιγαίο και ακόμα πιο κοντά την πιο ενεργή εμπλοκή της Ελλάδας (και Ελλήνων φαντάρων) στα πολεμικά σχέδια ΗΠΑ και ΕΕ.

Η Ο.Κ.Δ.Ε. καταγγέλλει την καταδίκη του αγωνιστή Νίκου Αργυρίου και στέκεται αλληλέγγυα σε αυτόν, στην Επιτροπή Αλληλεγγύης στρατευμένων και το Δίκτυο Ελεύθερων φαντάρων Σπάρτακος. Δεν τρομοκρατούμαστε από τις στημένες, άδικες αποφάσεις της αστικής–μνημονιακής «δικαιοσύνης», δεν υποχωρούμε. Νόμος είναι το δίκιο των αγώνων μας.

Από την δράση μας

Τηλεπικοινωνίες

Εκλογές στο Ενιαίο Σωματείο Vodafone–Wind–Victus

Πραγματοποιήθηκαν το τριήμερο 8–10/3 οι εκλογές του ενιαίου Σωματείου σε Vodafone–Wind–Victus. Ψήφισαν 132 σε σύνολο 183 εγγεγραμμένων μελών (από 154 σε σύνολο 180 το 2015). Το αποτέλεσμα καταγράφει απώλειες σε Victus και Vodafone και οριακή άνοδο στη Wind. Ωστόσο, αυτές είναι συγκρατημένες, παρά τις αντικειμενικές δυσκολίες της περιόδου, και αναστρέψιμες. Το 2015 ήταν μια εξαιρετικά πυκνή πολιτικά χρονιά, με πολύ σημαντικά γεγονότα και εναλλαγές, που άσκησαν πολλές και πρωτόγνωρες πιέσεις στους εργαζόμενους και περιόρισαν αντικειμενικά το «χώρο» για συνδικαλισμό. Η ανάδειξη του ΣΥΡΙΖΑ στην εξουσία, ενώ αναπτέρωσε αρχικά τις διαθέσεις των εργαζομένων, ακολουθήθηκε από αδράνεια και ανάθεση, όχι από διάθεση για διεκδικήσεις και αγώνες. Με τις διαρκείς υποχωρήσεις του, την προδοσία του ΟΧΙ, τη μνημονιακή μετάλλαξή του και εν τέλει την προδοσία του με την ψήφιση του 3ου Μνημονίου, εξαπλώθηκε σύγχυση, απαισιοδοξία και αίσθημα ματαιότητας ανάμεσα στους εργαζόμενους.

Αλλά και ειδικά στις τρεις αυτές εταιρείες, διάφορα γεγονότα έπαιξαν σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση της συνείδησης των εργαζομένων και στην εκδήλωση ή όχι μιας πιο αγωνιστικής διάθεσης. Από τα μέσα του 2014, λίγο πριν την ίδρυση του Ενιαίου Σωματείου, είχε προηγηθεί μια ήττα, το χτύπημα της εργοδοσίας με την ίδρυση της Victus (από κοινού θυγατρική των Vodafone και Wind) και τη μεταφορά εκεί προσωπικού και εργασιών. Το χτύπημα συνεχίστηκε με την ίδρυση στη Victus χωριστού «επιχειρησιακού σωματείου», όπως ήθελαν οι διοικήσεις – που το Μάρτη του 2015 υπέγραψε «και με τα πόδια» νέα σσε με μειώσεις στους βασικούς μισθούς. Στη Vodafone συνεχίστηκε η διάλυση των σταθερών σχέσεων εργασίας, με την αποψίλωση του «μόνιμου» και παλιού προσωπικού και την αντικατάστασή του από «ενοικιαζόμενους». Τόσο στη Vodafone όσο και στη Wind, οι διοικήσεις αρνήθηκαν την ανανέωση των σσε, απαιτώντας μειώσεις μισθών και αντισυνδικαλιστικές ρυθμίσεις – και οδηγώντας σε αδιέξοδο τις αυταπάτες και επιλογές των συνδικαλιστών των «χωριστών σωματείων» (που λειτουργούσαν σ' αυτές τις εταιρίες από παλιότερα). Αυτή η συνολική κατάσταση δημιούργησε επιπλέον σύγχυση στους συναδέλφους.

Από τα τέλη του 2015, όμως, και κυρίως γύρω από την οργάνωση του αγώνα ενάντια στο αντιασφαλιστικό έκτρωμα, το Ενιαίο Σωματείο «επανεκκίνησε» την δράση του με περιοδείες, τοπικές συνελεύσεις, συμμετοχή στις πανεργατικές απεργίες, περιφρούρηση της απεργίας στις 4/2, έκδοση ενημερωτικού δελτίου κ.ά. Έτσι, ο κορμός του Ενιαίου Σωματείου επέδειξε εγρήγορση και συσπείρωση, σταθερότητα και αντοχή (παρά τις απώλειες) – εδραιώνοντάς το μέσα σ' ένα δύσκολο εργασιακό και περίπλοκο συνδικαλιστικό περιβάλλον.

Το Ενιαίο Σωματείο μπαίνει έτσι στη νέα περίοδο με επιβεβαιωμένη στην πράξη την στήριξη των μελών του και διείσδυση σε νέα στρώματα συναδέλφων, με την ανοιχτή αποκάλυψη του ρόλου του «χωριστού σωματείου» στη Victus στην πλειοψηφία των εργαζομένων, με τα «χωριστά σωματεία» σε Vodafone και Wind να έχουν παραλύσει ή να έχουν εξαντλήσει τα όριά τους και να βρίσκονται σε υποχώρηση. Έτσι, παρότι είναι βέβαιες οι σκληρές επιθέσεις από την κυβέρνηση και την εργοδοσία, δημιουργούνται σημαντικές δυνατότητες για την οργάνωση των συναδέλφων και για αγώνες με ενότητα και σχέδιο. Για το επόμενο διάστημα, το Ενιαίο Σωματείο ήδη κινείται για την **προετοιμασία και κήρυξη 24ωρης απεργίας και στις τρεις εταιρείες**, διεκδικώντας υπογραφή ενιαίας ΣΣΕ και ενάντια στη διαρκή ελαστικοποίηση των σχέσεων εργασίας (ενοικιαζόμενοι, μπλοκάκια, ΟΑΕΔ κ.ά.).

■ *Άννα Ασλανίδη, γραμματέας του Δ.Σ.*

Φοιτητές σε πρακτική άσκηση: Η χαρά του νεοφιλελεύθερου

Η πρακτική άσκηση των φοιτητών ΑΕΙ και ΤΕΙ για το διάστημα 2015–2016 αποτελεί το όνειρο κάθε νεοφιλελεύθερου, όσον αφορά τις προβλεπόμενες εργασιακές σχέσεις, ενώ οι προσφερόμενες θέσεις ακολουθούν πτωτική πορεία.

Καταρχάς στην περιγραφή της πρακτικής, από την προκήρυξη του ΕΣΠΑ, δεν υπάρχει πουθενά η λέξη εργασία, παρά μόνον ο όρος απασχόληση. Ακόμα και όταν εμφανίζεται η λέξη εργασία, είναι για να περιγράψει τη μελλοντική επαφή του φοιτητή με μια «*αγορά εργασίας*». Έτσι, η πρακτική δεν θεωρείται εργασία, αλλά μια απροσδιόριστη διαδικασία σύνδεσης με αυτήν. Ο μισθός, που περιγράφεται ως «*αποζημίωση*» διαμορφώνεται στα 280 ευρώ μικτά, για εργασία «*ενός μήνα πλήρους απασχόλησης*». Η πλήρης απασχόληση ορίζεται ως «*το αντίστοιχο θεσμοθετημένο ωράριο πλήρους απασχόλησης των εργαζομένων του Φορέα Υποδοχής της Πρακτικής Άσκησης, στην αντίστοιχη ειδικότητα*». Δηλαδή, ο φοιτητής «πρακτικάριος» προβλέπεται ότι θα δουλεύει με μισθό χαμηλότερο απ' το μισό του κατώτατου μισθού για (τουλάχιστον) οκτάωρη εργασία. Υπάρχει δε η πρόβλεψη να υλοποιηθεί η πρακτική άσκηση «*με μερική απασχόληση και αντίστοιχη προσαρμογή στην αποζημίωση*». Εν τέλει, ο καθαρός μισθός θα διαμορφωθεί περίπου στα 200 και 100 ευρώ για οκτάωρο και τετράωρο αντίστοιχα. Όσον αφορά την ασφάλιση, η οποία χρηματοδοτείται από το υπόλοιπο μέρος της «αποζημίωσης», θα καλύπτει τον εργαζόμενο φοιτητή μόνο έναντι ατυχήματος στον χώρο εργασίας, χωρίς να προσμετράται είτε για παροχή πλήρους ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, είτε για σύνταξη, είτε για ταμείο ανεργίας. Η δε διάρκεια της πρακτικής άσκησης μπορεί να ποικίλλει από έναν έως έξι μήνες.

Η πρακτική άσκηση, λοιπόν, όπως επιτρέπουν τα ανωτέρω, μπορεί να είναι μια δουλειά, καθημερινή, τετράωρη, διάρκειας ενός μήνα, μετά την οποία θα πληρωθείς μισθό 140 ευρώ μικτά. Σκοπός του προγράμματος είναι φαίνεται να συνηθίσει η νεολαία τις ελεεινές αμοιβές–φιλοδωρήματα, την απουσία ασφαλιστικής κάλυψης και γενικότερα να εμπεδωθούν οι μνημονιακές/νεοφιλελευθερες εργασιακές σχέσεις και συνθήκες. Γιατί, κατά τα άλλα, συνιστά γελοιότητα ο ισχυρισμός ότι πρακτική ενός, δύο ή τριών μηνών, θα συμβάλλει στην «*αποτελεσματικότερη και επωφελέστερη ένταξη των αποφοίτων της ανώτατης εκπαίδευσης στο παραγωγικό σύστημα της χώρας*».

Όσον αφορά το εύρος του προγράμματος, το συνολικό ποσό του κονδυλίου για την πρακτική άσκηση είναι 11,7 εκ. ευρώ, από το οποίο θα δοθεί το 80% στην μισθολογική κάλυψη των φοιτητών και τα υπόλοιπα σε λοιπές δαπάνες οργάνωσης της πρακτικής. Επίσης, τα ιδρύματα που εντάσσονται σ' αυτό το «αναπτυξιακό» πρόγραμμα του ΕΣΠΑ, θα απαγορεύεται να δώσουν χρήματα από τον τακτικό τους προϋπολογισμό, αν και αυτό θα συνέβαινε εκ των πραγμάτων λόγω της δραματικής μείωσης της χρηματοδότησης. Ο συνολικός δε αριθμός των φοιτητών που μπορεί να συμμετάσχει, είναι λίγο πάνω από 12.000. Αυτός ο αριθμός δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να εξυπηρετήσει τις ανάγκες των φοιτητών, αν αναλογιστούμε κιόλας πως σε αρκετές σχολές η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική. Παρότι η προκήρυξη του προγράμματος, προβλέπει ότι θα εξυπηρετηθούν κατά προτεραιότητα τμήματα όπου είναι υποχρεωτική, είναι πιθανόν αρκετοί φοιτητές να μην μπορούν να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους ή θα χρειαστεί να περιμένουν μέχρι την προκήρυξη νέου προγράμματος την επόμενη χρονιά. Βέβαιο είναι ότι σε όσα τμήματα δεν είναι υποχρεωτική, πολύ λίγοι φοιτητές θα έχουν τη δυνατότητα πρακτική άσκησης.

Μετά από 7 χρόνια εφαρμογής των μνημονίων και πολιτικών λιτότητας, κάθε κατάκτηση που είχαν οι εργαζόμενοι σε μισθούς, ασφάλιση, περίθαλψη κινδυνεύει με πλήρη διάλυση. Η όξυνση της οικονομικής κρίσης και το 3ο μνημόνιο–τέρας που υπέγραψε η συγκυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ–ΑΝΕΛ πρόκειται να δημιουργήσουν ένα εργασιακό περιβάλλον ακόμα πιο ζοφερό και έναν εργασιακό μεσαίωνα. Η ίδια προσπάθεια ξεριζώματος κάθε δικαιώματός μας θα επιχειρηθεί και από τον νέο νόμο πλαίσιο, του υπουργού Ν. Φίλη, που πρόκειται να κατατεθεί μέσα στο έτος, δείγματα του οποίου ανακαλύπτουμε καθώς

εξελίσσεται ο «εθνικός διάλογος» για την παιδεία. Πρόκειται για έναν διάλογο παρωδία, από τη στιγμή που η κατάληξη του είναι προαποφασισμένη (δες το αντίστοιχο άρθρο).

Πρέπει να απαντήσουμε δυναμικά, απέναντι σε όλους όσους μας θέλουν να δουλεύουμε για ένα κομμάτι ψωμί και χωρίς δικαιώματα, πριν ακόμα τελειώσουμε τις σπουδές μας αλλά και μετά απ' αυτές. Δεν πρόκειται να γίνουμε δούλοι των μνημονίων και να πληρώσουμε εμείς την κρίση τους. Δεν θα συναινέσουμε στο μέλλον που μας ετοιμάζουν. Ένα μέλλον όπου θα είμαστε είτε άνεργοι, είτε θα δουλεύουμε μέχρι να πεθάνουμε, χωρίς να πάρουμε σύνταξη, χωρίς να έχουμε περίθαλψη. Πρέπει το φοιτητικό κίνημα να προετοιμαστεί, για να δώσει σκληρή μάχη για μια ζωή όπως μας αξίζει. Μια μάχη απέναντι σε παλιούς και νέους μνημονιακούς, απέναντι στους δανειστές και τους τραπεζίτες.

Σε συντονισμό με τους εργαζόμενους πρέπει να προετοιμάσουμε και να οργανώσουμε τους αγώνες μας. Να δημιουργήσουμε Επιτροπές Αγώνα, ενάντια στα μνημόνια, σε κάθε σχολή και να πραγματοποιήσουμε παντού Γενικές Συνελεύσεις. Να προχωρήσουμε σε καταλήψεις, μαζικές διαδηλώσεις και δυναμική συμμετοχή στις απεργίες. Να μην αφήσουμε να περάσει κανένα μέτρο και να κάνουμε ένα βήμα μπροστά ξηλώνοντας το 3ο Μνημόνιο και όλα τα προηγούμενα, από ΠΑΝΤΟΥ! Αυτό που διακυβεύεται πια δεν είναι η ψήφιση του ενός ή του άλλου μέτρου, αλλά το ίδιο μας το μέλλον.

■ *Τσόλακας Γ.*

Εθνικός «Διάλογος» για την Παιδεία
Το 3ο Μνημόνιο στην εκπαίδευση

Σε δηλώσεις της, στις 26 Μάρτη, η υφυπουργός Σία Αναγνωστοπούλου διευκρίνισε ότι ο Εθνικός «Διάλογος» για την Παιδεία μπαίνει στην τελική ευθεία. Φυσικά δεν πρόκειται για διάλογο πάνω στα πραγματικά προβλήματα της Δημόσιας Δωρεάν Εκπαίδευσης, αλλά στην πραγματικότητα για απόκρυψη των επιπτώσεων των νεοφιλελεύθερων πολιτικών και των μνημονίων στην εκπαίδευση.

Με τον «διάλογο», η μνημονιακή κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ–ΑΝΕΛ επιχειρεί να νομιμοποιήσει και να συνεχίσει τη νεοφιλελεύθερη πολιτική εφαρμόζοντας τις δεσμεύσεις του 3ου Μνημονίου. Σ' αυτές περιλαμβάνεται η νομοθέτηση νέου πλαισίου αξιολόγησης εκπαιδευτικών, σχολικών μονάδων, μαθητών, που θα συνδέεται με τις επιδόσεις και την αποτελεσματικότητα. Γι' αυτό, ανάμεσα στα άλλα, ο Α. Λιάκος πρότεινε στην Επιτροπή Διαλόγου: «*Ωστόσο, όπως και να την αποκαλέσουμε, ως αξιολόγηση, αποτίμηση, λογοδοσία, στάθμιση απόδοσης κ.λπ., είναι κάτι το οποίο χρειάζεται στην ελληνική εκπαίδευση*» και «*αντικείμενο της επιτροπής … είναι ο προσδιορισμός των Δεικτών Ποιότητας (Δείκτες διαδικασίας και Δείκτες αποτελέσματος) με τους οποίους θα παρακολουθείται και θα αποτιμάται το εκπαιδευτικό έργο*».

Στο 3ο Μνημόνιο επίσης υπάρχει η δέσμευση: «*Οι αρχές, σε συνεργασία με τον ΟΟΣΑ και ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες, θα επικαιροποιήσουν, έως τον Απρίλιο του 2016, την αξιολόγηση του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος που εκπόνησε ο ΟΟΣΑ το 2011*». Θα αξιολογηθεί η «*μεταρρύθμιση του νέου σχολείου*» και θα υπάρξουν «*προτάσεις σύμφωνα με τις βέλτιστες πρακτικές των χωρών του ΟΟΣΑ*». Έως τον Μάιο, θα υπάρξει ένα νέο εκπαιδευτικό σχέδιο δράσης, που θα εγκριθεί έως τον Ιούλιο, για να μπει σε ισχύ το ακαδημαϊκό έτος 2016–17.

Σε αυτό το πλαίσιο, στην Επιτροπή Διαλόγου τέθηκαν ερωτήματα σε σχέση με την Υποχρεωτική Εκπαίδευση. Για όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, δηλαδή Νηπιαγωγείο–Δημοτικό–Γυμνάσιο–Λύκειο, τέθηκαν τα παρακάτω ερωτήματα: ποιο θα είναι το μοντέλο διοίκησής τους, πως θα αποκτήσει αυτονομία η σχολική μονάδα ως προς το πρόγραμμα και τη λειτουργία της, σε ποιο βαθμό οι σχολικές μονάδες μπορούν να αποκτήσουν οικονομική αυτοδυναμία, από που θα εξευρεθούν οι πόροι (κράτος, ευρωπαϊκοί πόροι, ιδιωτικά ιδρύματα), αν μπορεί ένα σχολείο να «*βγει από την τυποποιημένη ανωνυμία και να αποκτήσει διακριτή φυσιογνωμία*». Όλα αυτά παραπέμπουν στις προηγούμενες νεοφιλελεύθερες «μεταρρυθμίσεις», που επεδίωκαν **να μεταφέρουν το κόστος της δημόσιας εκπαίδευσης στους εργαζόμενους γονείς** (βλέπε: εκπαιδευτικό κουπόνι, δίδακτρα, νέοι φόροι μέσω της Τοπικής Αυτοδιοίκησης). Οδηγούσαν στην κατηγοριοποίηση των σχολικών μονάδων και των προγραμμάτων τους στο όνομα της «αυτονομίας» τους και του «ανοίγματος στην τοπική κοινωνία». Επιπρόσθετα, προτείνονται η ριζική αναμόρφωση της διδακτέας ύλης, η ανανέωση των σχολικών βιβλίων.

Για το Λύκειο, προτείνεται στην Επιτροπή να πάψει να είναι εξεταστικό κέντρο, να δίνει Εθνικό Απολυτήριο. Η εισαγωγή στα πανεπιστήμια να γίνεται με κριτήρια και εξετάσεις για τις σχολές με μεγάλη ζήτηση, με κάποια κριτήρια χωρίς εξετάσεις στις σχολές με χαμηλή ζήτηση και με το Εθνικό Απολυτήριο για τις σχολές που η ζήτηση ισοσταθμίζει την προσφορά. Η πιθανή κατάργηση των πανελλαδικών εξετάσεων δεν αποτελεί διεύρυνση και κατοχύρωση του δικαιώματος όλων στην μόρφωση. Η επιβολή διδάκτρων είναι προ των πυλών για να λειτουργήσουν τα πανεπιστήμια, λόγω της δραματικής περικοπής των δαπανών στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, ενώ ήδη έχουν επιβληθεί στα μεταπτυχιακά. **Η εκπαίδευση από κοινωνικό αγαθό μετατρέπεται εξολοκλήρου σε εμπόρευμα**, που μόνο όποιος έχει χρήματα θα μπορεί να αγοράζει. Πρόκειται για την πλήρη ιδιωτικοποίηση της δημόσιας δωρεάν εκπαίδευσης. Για την Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση–ΕΠΑΛ, προτείνεται τέταρτο έτος μαθητείας που ισοδυναμεί με δουλεία των εκπαιδευόμενων, σύνδεση με τον ιδιωτικό τομέα και τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.

Τα **εργασιακά δικαιώματα** των εκπαιδευτικών μπαίνουν, και σε αυτό τον «διάλογο», στην κλίνη του Προκρούστη. Η εφαρμογή της εργαλειοθήκης του ΟΟΣΑ

(δέσμευση της συγκυβέρνησης στο 3ο Μνημόνιο) μεταφράζεται άμεσα, μέσω του «διαλόγου», στο Πιστοποιητικό Παιδαγωγικής Επάρκειας που πρέπει να έχουν οι απόφοιτοι καθηγητικών σχολών, στη δημιουργία Σχολών Εκπαίδευσης των Εκπαιδευτικών διετούς διάρκειας, στη διαρκή επανεκπαίδευση για όλους τους εκπαιδευτικούς. Η αύξηση ωραρίου, η αύξηση των μαθητών ανά τμήμα, οι συγχωνεύσεις τμημάτων και σχολείων συμπληρώνουν την εικόνα των «μεταρρυθμίσεων».

Μπροστά στην εφαρμογή του 3ου Μνημονίου στην εκπαίδευση, οι εκπαιδευτικοί πρέπει να πάρουν την υπόθεση στα χέρια τους. Οι ηγεσίες της ΟΛΜΕ–ΔΟΕ συμμετέχουν στον «διάλογο», σαν να μην υπάρχει 3ο Μνημόνιο, δίνοντας δημοκρατικό άλλοθι στην συγκυβέρνηση. Ενωμένοι οι γονείς, οι μαθητές, οι φοιτητές, πρέπει να παλέψουν με ενότητα, με αυτοοργάνωση (Γενικές Συνελεύσεις και Επιτροπές Αγώνα) για τη σωτηρία της Δημόσιας Δωρεάν Εκπαίδευσης, για κατάργηση των μνημονίων στην πράξη, για στάση πληρωμών στους δανειστές, για έξοδο από ευρώ και ΕΕ.

Μετά το δολοφονικό χτύπημα στις Βρυξέλλες

Την Τρίτη 22 Μαρτίου, στις Βρυξέλλες, μια νέα επίθεση των «τζιχαντιστών» του Ισλαμικού Κράτους προκάλεσε δεκάδες νεκρούς και εκατοντάδες τραυματίες. Είχε προηγηθεί λίγες μέρες πριν ανάλογη επίθεση στην Ισταμπούλ, ενώ δεκάδες τέτοιες επιθέσεις με νεκρούς πολίτες έχουν γίνει τους τελευταίους μήνες σε Τουρκία, Λίβανο, Γαλλία, Βέλγιο, Μάλι, Β. Αφρική κ.ά.

Τέτοιες ενέργειες είναι αποτρόπαιες, ξένες και καταδικαστέες από το εργατικό κίνημα και τους αγωνιστές του. Τα αθώα θύματα από τέτοια τυφλά χτυπήματα δεν φέρουν ευθύνη για τα εγκλήματα των ηγετών των ιμπεριαλιστικών χωρών, είναι και εκείνα σε μεγάλο βαθμό θύματα της ίδιας πολιτικής. Τέτοια χτυπήματα βοηθούν τους ιμπεριαλιστές και τους συμμάχους τους, δίνοντας άλλοθι και αφορμή να εντείνουν τη βαρβαρότητά τους ενάντια στους λαούς, κυρίως σε Μ. Ανατολή, Αφρική, Λ. Αμερική κ.ά – και φυσικά ενάντια στο εργατικό κίνημα των χωρών τους.

Στο όνομα και της καταπολέμησης της «ισλαμικής τρομοκρατίας», στην Ευρώπη βρίσκεται σε εξέλιξη μια **ακόμα μεγαλύτερη και πιο επικίνδυνη αντιδημοκρατική αναδίπλωση**, περιορισμός των δημοκρατικών ελευθεριών, ένταση της κρατικής τρομοκρατίας. Η Γαλλία και το Βέλγιο βρίσκονται ήδη σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης σχεδόν 5 μήνες, ο στρατός έχει κατέβει στους δρόμους, ενώ ανάλογες φωνές φουντώνουν σε Γερμανία και Αυστρία.

Στις 24 Μάρτη, σε έκτακτη συνεδρίαση, οι υπουργοί Εσωτερικών και Δικαιοσύνης της ΕΕ επίσπευσαν την προώθηση νέων κατασταλτικών μέτρων, όπως:

– Ανταλλαγή στοιχείων επιβατών από τον Απρίλιο 2016 (οδηγία PNR). Γενικά, επέκταση και συστηματοποίηση της καταγραφής και ανταλλαγής κάθε είδους πληροφοριών (ταξίδια, μετακινήσεις, συναλλαγές κ.λπ.), **παραβιάζοντας το δικαίωμα προστασίας της ιδιωτικής ζωής**. Σ' αυτά τα πλαίσια θα αναπτυχθεί πανευρωπαϊκό σύστημα αναγνώρισης δακτυλικών αποτυπωμάτων, ενσωματωμένο στο SIS (Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν).

– Γρήγορη ολοκλήρωση «αντιτρομοκρατικής» νομοθεσίας, συστηματικοί έλεγχοι στα σύνορα της ζώνης Σένγκεν, καταπολέμηση της «χρηματοδότησης της τρομοκρατίας», περαιτέρω «αντιτρομοκρατική» συνεργασία μεταξύ των κρατικών υπηρεσιών της ΕΕ, της Τουρκίας, των χωρών της Βόρειας Αφρικής, Μέσης Ανατολής και Δυτικών Βαλκανίων.

Ταυτόχρονα, εξαπλώνεται η **ιδεολογική αντίδραση στην Ευρώπη, με ανοιχτά ρατσιστικές και ιμπεριαλιστικές θεωρίες**. Ότι φταίει η «πολυπολιτισμικότητα» και «ανοχή» της Δύσης, ότι η «βαρβαρότητα» και ο «σκοταδισμός» του Ισλάμ πρέπει να αντιμετωπιστούν υπερασπίζοντας την «χριστιανική Ευρώπη» (κάποιοι καλούν σε ένα «ιουδαϊκο–χριστιανικό μέτωπο», όπως ο γνωστός αντιδραστικός «νέος φιλόσοφος» Μπερνάρ Ανρί Λεβί), ότι πρέπει να στοιχηθούμε με τους ιμπεριαλιστές και το «ισχυρό κράτος» τους, τις αστικές τάξεις και κυβερνήσεις, για να υπερασπίσουμε τις «αξίες» και τον «τρόπο ζωής» της Ευρώπης. Ένα κλίμα αντίδρασης που σπρώχνει και σε νέα ρατσιστικά πογκρόμ, ιδιαίτερα ενάντια στους μουσουλμάνους.

Το εργατικό κίνημα σε όλη την Ευρώπη **δεν πρέπει να υποκύψει** σ' αυτή τη νέα Σταυροφορία, σε οποιοδήποτε πρόσχημα ή αυταπάτη περί «ανωτερότητας» της αστικής δημοκρατίας και του «τρόπου ζωής» στην Ευρώπη. Κάτι τέτοιο θα παρέλυε κάθε δυνατότητά του να επέμβει ανεξάρτητα στις εξελίξεις, την πάλη του ενάντια στον πόλεμο, το ρατσισμό, για τα εργατικά, κοινωνικά και πολιτικά δικαιώματα.

Οι αποτρόπαιες πράξεις των τζιχαντιστών του ΙΚ δεν μπορούν να «σκεπάσουν» τα άπειρα και απείρως μεγαλύτερα εγκλήματα του ευρωπαϊκού ιμπεριαλισμού και της ΕΕ. Δεν μπορούν να «καλύψουν» τα εκατοντάδες χιλιάδες θύματα που προκαλούν οι στρατιωτικές επεμβάσεις και οι δικοί τους τυφλοί βομβαρδισμοί, η λεηλασία χωρών κ.λπ. **Κύριοι υπεύθυνοι για τα δεινά των λαών είναι οι ιμπεριαλιστές και η πολιτική τους**. Για τις δεκάδες στρατιωτικές επεμβάσεις σ' όλο τον κόσμο, τους δεκάδες μικρούς και μεγάλους πολέμους, την επιβολή αιμοσταγών δικτατοριών (Αίγυπτος κ.ά.), τη διάλυση κρατών (Ιράκ, Συρία, Λιβύη, Υεμένη, Σουδάν κ.ά.), την ανεργία, φτώχεια και εξαθλίωση, τις φαραωνικές ανισότητες, την οικολογική καταστροφή, τον διαρκή περιορισμό των δημοκρατικών, πολιτικών, συνδικαλιστικών δικαιωμάτων και ελευθεριών.

Το ΙΚ (προηγούμενα οι Ταλιμπάν, Αλ Κάιντα κ.λπ.) είναι **δημιούργημα των ιμπεριαλιστών**. Όχι μόνο της πολιτικής τους αλλά και της συγκρότησης, χρηματοδότησης, στρατιωτικής και πολιτικής εκπαίδευσης, του εξοπλισμού του, για να πολεμήσουν όσους βάφτισαν «εχθρούς» και να εξυπηρετούν τα συμφέροντά τους. Ιμπεριαλισμός χωρίς κάθε φορά να κατασκευάζεται κάποιος «εχθρός», κάποιο «μαύρο πρόβατο» (ανεξάρτητα αν είναι χθεσινό «παιδί» του), δεν υπάρχει.

Με τους ιμπεριαλιστές ενώνει τη φωνή της και η άθλια κυβέρνηση του Τσίπρα (μαζί και όλες οι αστικές/μνημονιακές δυνάμεις), ξεπερνώντας σε υποκρισία περί «δημοκρατικής» Ευρώπη και «ευρωπαϊκών αξιών» και τους ιμπεριαλιστές. Τι θράσος! Η κυβέρνηση

ΣΥΡΙΖΑ–ΑΝΕΛ ήδη εφαρμόζει την κτηνώδη, ρατσιστική πολιτική της ΕΕ ενάντια σε πρόσφυγες/μετανάστες, έφερε το ΝΑΤΟ στο Αιγαίο και είναι έτοιμη να διαθέσει τις βάσεις αν ενταθεί η πολεμική επέμβαση των ιμπεριαλιστών στη Συρία, τη Λιβύη ή αλλού.

Για να σταματήσουμε τη βαρβαρότητα, την αντιδημοκρατική αναδίπλωση και τους πολέμους, πρέπει **να βάλουμε τέρμα στο καπιταλιστικό/ιμπεριαλιστικό σύστημα. Η κρίση και παρακμή του οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια την ανθρωπότητα στον αφανισμό**. Αυτό δείχνουν οι επικίνδυνες εστίες πολέμου (Μ. Ανατολή, Ουκρανία, Β. Αφρική, ΝΑ Ασία–Κίνα), η αύξηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας, η ανάπτυξη ακροδεξιών και φασιστικών ρευμάτων (ιδιαίτερα στην ΕΕ), η αντιδημοκρατική αναδίπλωση στις ανεπτυγμένες καπιταλιστικές χώρες, οι ιμπεριαλιστικοί ανταγωνισμοί. Με κοινούς αγώνες σε όλη την Ευρώπη, πρέπει να παλέψουμε ενάντια στην κατάσταση «έκτακτης ανάγκης» και την κατάργηση των δημοκρατικών ελευθεριών, το ρατσισμό και την ξενοφοβία, τον πόλεμο και τους ιμπεριαλιστές. Για τη διάλυση του αντιδραστικού τέρατος της ΕΕ. Για να επιβάλλουμε τις δικές μας λύσεις, μια ζωή χωρίς φόβο, φτώχεια και πόλεμο. Για να βγει η Ελλάδα έξω από Ευρώ/ΕΕ/ΝΑΤΟ, με μια επαναστατική Κυβέρνηση των Εργαζομένων.

Σφαγή από τη «διαχείριση» των κόκκινων δανείων

Το κρίσιμο ζήτημα των «κόκκινων» δανείων βρίσκεται ξανά στο επίκεντρο της «διαπραγμάτευσης». Με την επιστροφή των εκπροσώπων των δανειστών στις 4 Απριλίου αναμένεται ένας νέος επώδυνος συμβιβασμός για να ολοκληρωθεί η αξιολόγηση. Ο αρμόδιος υπουργός Γ. Σταθάκης έχει αφήσει ανοιχτά όλα τα ενδεχόμενα, δίνοντας αόριστες διαβεβαιώσεις ότι «στόχος της κυβέρνησης είναι να εξευρεθούν κοινωνικά δίκαιες λύσεις, που να αντιμετωπίζουν το υπαρκτό πρόβλημα των κόκκινων δανείων, το οποίο αποτρέπει το τραπεζικό σύστημα από το να επιστρέψει σε συνθήκες κανονικού δανεισμού».

Τα «κόκκινα δάνεια», δηλαδή όσα δεν εξυπηρετούνται σύμφωνα με τους όρους σύναψής τους, είναι πάνω από 110 δις Ευρώ (περίπου 43% του συνόλου των δανείων) και αυξάνονται διαρκώς. Οι επιμέρους επισφάλειες αγγίζουν το 55,4% στα καταναλωτικά δάνεια, το 43,3% στα επιχειρηματικά και το 40% στα στεγαστικά. Σύμφωνα με έρευνα της Deloitte, μέσα στο 2016 τα «κόκκινα» δάνεια θα αγγίξουν τα 130 δις ευρώ, σχεδόν το 50% του συνόλου. Ο στόχος τραπεζών, κυβέρνησης και δανειστών είναι μέχρι το 2018 τα κόκκινα δάνεια να μην ξεπερνούν το 15% του συνόλου. Αυτό σημαίνει ότι περίπου το 70% των δανείων πρέπει να εξυπηρετηθούν ή να εκκαθαριστούν με κάθε τρόπο. Είναι εύκολα αντιληπτό (σε συνδυασμό και με τη συνεχώς επιδεινούμενη κατάσταση της οικονομίας) ότι για να επιτευχθεί αυτό πρέπει να «βγουν στο σφυρί» κατοικίες και περιουσίες εκατοντάδων χιλιάδων δανειοληπτών, να κλείσουν δεκάδες χιλιάδες μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Την κατάσταση επιδεινώνει η τραγική θέση των ελληνικών τραπεζών. Οι απώλειες στην αξία των μετοχών τους, τους πρώτους μήνες του 2016, και η συνεχιζόμενη εκροή καταθέσεων (παρά τους κεφαλαιακούς ελέγχους) έχουν καταστήσει ήδη ανεπαρκή την τελευταία ανακεφαλαιοποίηση και σύντομα θα χρειαστούν νέα.

Από 1/1/2016, η προστασία για τους δανειολήπτες απέναντι στους πλειστηριασμούς–κατασχέσεις της πρώτης κατοικίας είναι πολύ περιορισμένη. Με τον νόμο για τα «κόκκινα» στεγαστικά δάνεια (4346/2015), οι προϋποθέσεις και όροι για την προστασία της πρώτης κατοικίας είναι πολύ αυστηροί. Ουσιαστικά ένα 30% των δανειοληπτών έχει κάποια προστασία, ένα 28% μπορεί με αρκετά δυσκολότερους όρους να ενταχθεί σε ρύθμιση και το 42% δεν έχει απολύτως καμία προστασία. Ακόμα, γι' αυτούς που μπορούν να ενταχθούν στις ρυθμίσεις υπάρχουν αρκετά επιπλέον κριτήρια, όπως το πιστοποιητικό «συνεργάσιμου δανειολήπτη», ελάχιστη δόση κ.ά. (βλ. Εργατική Πάλη Δεκεμβρίου και Ιανουαρίου). Για τα δάνεια των μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων η κατάσταση είναι το ίδιο άσχημη, αν όχι χειρότερη, αφού δεν υπάρχει καμία ουσιαστική προστασία. Αυτό που μέχρι στιγμής έχει ουσιαστικά αναβάλει τους πλειστηριασμούς χιλιάδων κατοικιών, είναι η αποχή διαρκείας των δικηγόρων από τις αρχές του χρόνου – και όχι οι όποιες ρυθμίσεις και η κυβερνητική «διαπραγμάτευση».

Επίσης, οι δανειολήπτες κινδυνεύουν εξίσου από την απελευθέρωση της πώλησής των «κόκκινων» δανείων στα κερδοσκοπικά κεφάλαια (distress funds). Με τον νόμο 4354/2015, επιτρέπεται αυτή η πώληση της διαχείρισης των «κόκκινων» δανείων. Μέχρι τέλος Μαρτίου (ουσιαστικά μέχρι το κλείσιμο της «αξιολόγησης») έχουν εξαιρεθεί, με πράξεις νομοθετικού περιεχομένου, τα επιχειρηματικά δάνεια προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και τα «κόκκινα» στεγαστικά δάνεια ή τα δάνεια που αφορούν (λόγω υποθήκης) την πρώτη κατοικία.

Παρά τις μέχρι τώρα αναβολές (για διάφορους λόγους), η βασική επιδίωξη των δανειστών παραμένει: η μετατροπή των τραπεζών σε μηχανισμό αρπαγής σπιτιών, μισθών, συντάξεων, εισοδημάτων και περιουσιών. Στις διαπραγματεύσεις μέχρι τα τέλη Μαρτίου, το ΔΝΤ και η ΕΚΤ ζητούσαν επίμονα την περαιτέρω αυστηροποίηση των όρων προστασίας των δανειοληπτών και την πλήρη απελευθέρωση της πώλησης των «κόκκινων» δανείων σε κερδοσκοπικά κεφάλαια – ακόμα και αυτών που είναι συνδεδεμένα με την πρώτη κατοικία αλλά και των δανείων μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Επί της ουσίας ζητούν την άρση ακόμα και της μικρής προστασίας που εξασφάλιζαν σ' ένα κομμάτι των δανειοληπτών οι πρόσφατες νομοθετικές ρυθμίσεις. Παράλληλα με τους δανειστές πιέζουν και οι τραπεζίτες και διάφοροι κερδοσκόπο–γύπες, που ζητούν εδώ και τώρα νόμο και όρους που θα τους επιτρέπουν να πουλάνε, αγοράζουν, εκκαθαρίζουν τα πάσης φύσεως δάνεια.

Ό,τι κι αν ακούγεται από την κυβέρνηση και τα διάφορα φερέφωνα της για κόκκινες γραμμές, προστασία των αδυνάτων και σκληρή διαπραγμάτευση, είναι για ακόμα μια φορά αισχρά ψέματα. Με την υπογραφή του 3ου Μνημονίου έχουν δεσμευτεί να λύσουν το θέμα των «κόκκινων» δανείων με όποιους όρους και να τεθούν από τους τραπεζίτες και τους δανειστές. Το αν τελικά όλα αυτά θα εφαρμοστούν στην πράξη, θα εξαρτηθεί από την αντίσταση και τους αγώνες μας. Η οργάνωση του αγώνα πρέπει να ξεκινήσει από την επαναδραστηριοποίηση παλιών και τη δημιουργία νέων επιτροπών αγώνα ενάντια στους πλειστηριασμούς. Σε εργασιακούς χώρους, σωματεία/συνδικάτα και γειτονιές. Με συνελεύσεις, εξορμήσεις, ενημερώσεις, κάθε είδους κινητοποιήσεις, παραστάσεις διαμαρτυρίας, συγκεντρώσεις, απεργίες, καταλήψεις, διαδηλώσεις, αποκλεισμούς σε δρόμους και πλατείες. Με πιο δυναμικές ενέργειες, όπως αποκλεισμούς Ειρηνοδικείων και καταλήψεις τραπεζών, με τη δημιουργία ομάδων επιφυλακής και περιφρούρησης σε κάθε συνοικία και γειτονιά που θα αποτρέπουν στην πράξη τις κατασχέσεις. Και ακόμα (καθώς η παρεμπόδιση των πλειστηριασμών δεν αρκεί από μόνη της) για να επιβάλλουμε με τους αγώνες μας συγκεκριμένα μέτρα για την απόλυτη και γενικευμένη προστασία της πρώτης/κύριας κατοικίας και γενικά των δανειοληπτών.

■ *Γιώργος Θ.*

Προσφυγικό: Το αποκρουστικό πρόσωπο

Η συμφωνία ΕΕ–Τουρκίας (υπογράφηκε 18 Μαρτίου, συνεχίζει τις αποφάσεις της 7ης Μαρτίου) αποτελεί κατάφωρη παραβίαση των δικαιωμάτων μεταναστών και προσφύγων, ακυρώνοντας ουσιαστικά τη Σύμβαση της Γενεύης. Διακηρυγμένος στόχος της είναι να σταματήσουν οι «προσφυγικές ροές» από την Τουρκία προς την ΕΕ.

■ *Χρήστος Νομίδης*

Πριν εξετάσουμε την συμφωνία ΕΕ-Τουρκίας, ας δούμε τους μύθους που συστηματικά καλλιεργήθηκαν απ' την κυβερνητική προπαγάνδα.

Πρώτος μύθος: η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ–ΑΝΕΛ αντιμετωπίζει με ανθρωπιά τους πρόσφυγες/μετανάστες, αντίθετα με τις άλλες βαλκανικές κυβερνήσεις, που κλείνουν τα σύνορα. Προβάλλουν ως ανθρωπιστικό άθλο τις διασώσεις που πραγματοποιούνται στο Αιγαίο. Στην πραγματικότητα, τα σύνορα Ελλάδας–Τουρκίας δεν ήταν ποτέ ανοιχτά. Σε όλο το μήκος τους, δεν υπάρχει πουθενά νόμιμη και ασφαλής δίοδος. Το ελληνικό κράτος πρώτο ύψωσε φράκτη στα Βαλκάνια, στον Έβρο το 2012. Ούτε στο Αιγαίο τα σύνορα είναι ανοιχτά (π.χ. μια ανοιχτή ακτοπλοϊκή σύνδεση): οι πρόσφυγες/μετανάστες πληρώνουν τεράστια ποσά στους διακινητές, ρισκάροντας τη ζωή τους. Περισσότεροι από 1 εκ. άνθρωποι πέρασαν με φουσκωτά στα νησιά και χιλιάδες πνίγηκαν προσπαθώντας. Στην πραγματικότητα, η κυβέρνηση ασκεί ακριβώς την ίδια πολιτική με τις χώρες των Βαλκανίων και της Κ. Ευρώπης.

Δεύτερος μύθος: η ελληνική κυβέρνηση είναι φιλόξενη, σε αντίθεση με τις ξενοφοβικές και ρατσιστικές κυβερνήσεις σε Βαλκάνια και Ευρώπη. Στην πραγματικότητα, το «πρόσφυγες καλωσορίσατε» πηγαίνει χέρι–χέρι με το δόγμα ότι είμαστε χώρα πέρασμα και όχι εγκατάστασης. Η κυβερνητική προπαγάνδα καλλιεργεί έναν μεταφυσικό πανικό, στην προοπτική να εγκατασταθούν μόνιμα πρόσφυγες. Εξάλλου, η Ελλάδα, ως κράτος, παραδοσιακά, είναι από τις πιο αφιλόξενες χώρες, κατέχοντας αρνητικό ρεκόρ στην Ευρώπη σε αποδοχή αιτήσεων ασύλου. Την ίδια στιγμή, στην Τουρκία βρίσκονται περί εκατομμύρια πρόσφυγες (πρώτη θέση παγκοσμίως σε απόλυτο αριθμό προσφύγων), στον Λίβανο έχουν καταφύγει περισσότεροι από 1 εκ. (20% αναλογικά με τον πληθυσμό, πρώτη θέση παγκοσμίως).

Τρίτος μύθος: το ελληνικό κράτος παρέχει στους πρόσφυγες όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από τις διεθνείς συνθήκες: τροφή, στέγη, ρουχισμό, περίθαλψη. Στην πραγματικότητα δεν παρέχει, συνειδητά, σχεδόν τίποτα. Σίτιση, ένδυση, περίθαλψη στη συντριπτική πλειοψηφία καλύπτονται από διάφορες ΜΚΟ, πρωτοβουλίες εθελοντών και αλληλέγγυων, την ύπατη αρμοστεία του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες, τον Ερυθρό Σταυρό – καθώς και από τη μαζική αλληλεγγύη του ελληνικού λαού. Από τα κέντρα «φιλοξενίας», τα περισσότερα είναι πρόχειροι καταυλισμοί σε βουνά και σε λαγκάδια, ακατάλληλα για εγκατάσταση.

Τέταρτος μύθος: η Τουρκία στέλνει τους πρόσφυγες/μετανάστες κατά βούληση. Στην πραγματικότητα ο μεταναστευτικός χείμαρρος από την Τουρκία προς την κεντρική Ευρώπη είναι τόσο αποτέλεσμα της απελπιστικής κατάστασης εκατομμυρίων ανθρώπων, όσο και ενός νεύματος πρόσκλησης του γερμανικού ιμπεριαλισμού. Το αφεντικό της αυτοκινητοβιομηχανίας Μερσέντες– Μπενζ, Ντίτερ Ζέτσε, συνέδεσε την εγκατάσταση των προσφύγων στη Γερμανία με την προοπτική ενός νέου οικονομικού θαύματος, ανάλογο με των δεκαετιών του '50 και του '60. *«Το γεγονός ότι ένα εκατομμύριο πρόσφυγες ήρθαν στην Γερμανία, είναι για μένα το καλύτερο πράγμα που συνέβη το 2015»*, αναφώνησε ο επικεφαλής οικονομολόγος της Ντόιτσε Μπανκ, Φόλκερτς Λάνταου, σε συνέντευξή του στην εφημερίδα Ντι Βελτ. Στην ίδια συνέντευξη, εξηγεί ότι η είσοδος ακόμα και μέχρι 5 εκ. προσφύγων/μεταναστών θα βοηθήσει στην αντιμετώπιση του δημογραφικού, θα συμβάλει στην βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος κ.λπ. Φυσικά προσέθεσε ότι για να συμβούν όλα αυτά θα πρέπει να αναθεωρηθεί η θέσπιση ενός κατώτατου μισθού. Ανεξάρτητα αν μπορούν να ευοδωθούν τα παραπάνω μέσα στη παγκόσμια καπιταλιστική κρίση και την κρίση της Ευρωζώνης, η γερμανική αστική τάξη φαίνεται η μόνη εντός ΕΕ με στοιχεία αυτοπεποίθησης, δυναμισμού, ηγετικού ρόλου. Η βαλκανική οδός άνοιξε μέχρι το Βερολίνο να πάρει αυτό που ήθελε και τώρα έκλεισε πάλι.

Τι προβλέπει η Συμφωνία

1. Όλοι οι νέοι παράνομοι μετανάστες που διέρχονται από την Τουρκία στα ελληνικά νησιά από τις 20 Μαρτίου 2016 και μετά, **θα επιστρέφονται στην Τουρκία**.

2. Για κάθε **Σύριο υπήκοο που θα επιστρέφεται στην Τουρκία** από τα ελληνικά νησιά, **ένας άλλος Σύριος υπήκοος θα επανεγκαθίσταται στην ΕΕ** – μέχρι τον αριθμό των 72.000 ανθρώπων.

3. Η Τουρκία θα λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για την **αποτροπή της διαμόρφωσης νέων θαλάσσιων ή χερσαίων οδών παράτυπης μετανάστευσης από την Τουρκία προς την ΕΕ**.

4. Εφόσον τερματιστούν ή μειωθούν σημαντικά οι παράνομες διελεύσεις μεταξύ Τουρκίας και ΕΕ, θα τεθεί σε εφαρμογή ένα **Εθελοντικό Ανθρωπιστικό Πρόγραμμα Εισδοχής στην ΕΕ**.

5. Θα επιταχυνθεί η διαδικασία για την **άρση της υποχρέωσης θεώρησης βίζας** για τους Τούρκους υπηκόους το αργότερο **έως τα τέλη Ιουνίου 2016**.

6. Η ΕΕ, θα επιταχύνει την **εκταμίευση των 3 δις Ευρώ** που είχαν αρχικά εγκριθεί για τους Πρόσφυγες στην Τουρκία και αν όλα πάνε καλά θα εγκρίνει **πρόσθετη χρηματοδότηση μέχρι και 3 δις ευρώ μέχρι το τέλος του 2018**.

7. ΕΕ και Τουρκία χαιρετίζουν το εν εξελίξει έργο για την **ενίσχυση της Τελωνειακής Ένωσης**.

8. Ανοίγει το ενταξιακό κεφάλαιο 33 (για το οποίο δεν υπάρχει βέτο από πλευράς Κύπρου), ενώ θα επιταχυνθούν οι προπαρασκευαστικές εργασίες για άνοιγμα άλλων κεφαλαίων. 9. Η ΕΕ και τα κράτη–μέλη της θα συνεργαστούν με την Τουρκία σε κάθε κοινή προσπάθεια για τη βελτίωση των ανθρωπιστικών συνθηκών στο εσωτερικό της Συρίας, **ιδίως σε ορισμένες περιοχές κοντά στα τουρκικά σύνορα**, που θα επιτρέψει τον τοπικό πληθυσμό και τους πρόσφυγες να ζήσουν σε **περιοχές που θα είναι πιο ασφαλείς**.

Η ΕΕ θέλει να χρησιμοποιήσει την Τουρκία ως συνοριοφύλακα. Ως αντάλλαγμα δίνει μια μικρή οικονομική βοήθεια (6 δις τα επόμενα τρία χρόνια είναι σταγόνα στον ωκεανό, αντιστοιχούν περίπου 1.000 ευρώ ανά πρόσφυγα ανά έτος) και υποσχέσεις για ζητήματα που ενδιαφέρουν το τουρκικό κεφάλαιο. Επιπλέον η ΕΕ αναγνωρίζει, έστω γενικόλογα, το δικαίωμα της Τουρκίας να επιβάλει μια ζώνη ασφαλείας εντός Συρίας, κατά μήκος των κοινών συνόρων τους.

Μόνο διεστραμμένα, φασίζοντα μυαλά θα μπορούσαν να σκεφτούν τον μηχανισμό «ένα προς ένα». Δηλαδή, αφενός να τιμωρούνται όσοι Σύριοι συλλαμβάνονται στα ελληνικά νησιά με την εξαίρεσή τους από τον μηχανισμό επανεγκατάστασης στις χώρες της ΕΕ, αφετέρου τη διευκόλυνση της Τουρκίας να κρατάει σταθερό τον αριθμό των προσφύγων. Η πρόβλεψη αφορά μόνο Σύριους, γιατί η ΕΕ, εντελώς αυθαίρετα, τείνει να προσδώσει το καθεστώς του πρόσφυγα μόνο σε Σύριους υπηκόους. Την ίδια στιγμή ο ΟΗΕ αναγνωρίζει ως πρόσφυγες και όσους προέρχονται από το Αφγανιστάν, το Ιράκ, τη Σομαλία, το Σουδάν κ.ά.

Η ελληνική κυβέρνηση μετατρέπε-

...της ΕΕ

ται σε διώκτη των προσφύγων/μεταναστών, ίδια και απαράλλαχτη με τις ακροδεξιές ή και φασιστικές κυβερνήσεις της Ουγγαρίας, Πολωνίας, Μακεδονίας. Τα hot spot των νησιών, από κέντρα καταγραφής και προσωρινής διαμονής, θα μετατραπούν σε κλειστά κέντρα κράτησης και επαναπροώθησης προσφύγων/μεταναστών στην Τουρκία. Η Τουρκία θα βαφτιστεί είτε «πρώτη χώρα ασύλου», είτε «ασφαλής τρίτη χώρα» , παρότι δεν πληροί ούτε τυπικά ούτε ουσιαστικά κριτήρια. Για να θεωρηθεί μια χώρα «ασφαλής τρίτη χώρα», πρέπει να εξασφαλίζει αξιοπρεπείς συνθήκες στέγασης, σίτισης, περίθαλψης, εκπαίδευσης, εργασίας. Η Τουρκία δεν εξασφαλίζει αυτά ούτε στους δικούς της υπηκόους, πόσο μάλλον στους πρόσφυγες. Τα δημοκρατικά και πολιτικά δικαιώματα ουσιαστικά δεν υπάρχουν, ενώ βρίσκεται σε εξέλιξη ο πόλεμος ενάντια στον κουρδικό λαό. Παρόλα αυτά ο Γιούνκερ δήλωσε ότι η Τουρκία είναι «ασφαλής τρίτη χώρα», επειδή βρίσκεται σε διαδικασία ενταξιακών διαπραγματεύσεων με την ΕΕ! Με έναν τέτοιο νομικό και πολιτικό ακροβατισμό, ΕΕ και Ελλάδα θα προχωρήσουν σε μαζικές βίαιες απελάσεις.

Το εργατικό κίνημα, τα φτωχά λαϊκά στρώματα και η νεολαία στην Ελλάδα έχουν κάθε συμφέρον να οικοδομήσουν, με όρους ισοτιμίας και αλληλοσεβασμού, ισχυρούς δεσμούς αλληλεγγύης και κοινής πάλης με τους εργαζομένους και τους λαούς των χωρών της Αφρικής και της Ασίας. Δεσμούς αλληλεγγύης και κοινής πάλης ενάντια στον πόλεμο, ενάντια στις στρατιωτικές, πολιτικές, οικονομικές επεμβάσεις των ιμπεριαλιστών, που διαλύουν τη μια χώρα μετά την άλλη. Για την αναγνώριση όλων των δικαιωμάτων των προσφύγων στη χώρα μας, ανεξάρτητα από το τι θα πράξουν άλλες χώρες. **Ενάντια στις απελάσεις και επαναπροωθήσεις. Για να πέσουν οι δολοφονικοί φράχτες και να ανοίξουν τα σύνορα. Για την παροχή νομιμοποιητικών εγγράφων σε πρόσφυγες/μετανάστες, που να εξασφαλίζουν ελεύθερη μετακίνηση και εγκατάσταση, ίσα εργασιακά, κοινωνικά, δημοκρατικά δικαιώματα. Για ανοιχτές ανθρώπινες δομές φιλοξενίας, μέσα στις πόλεις με την αξιοποίηση κενών κατοικιών, ξενοδοχείων, δημόσιων κτιρίων και όχι απομονωμένα στρατόπεδα «έκτακτης ανάγκης».**_

ΤΟΥΡΚΙΑ: Ολοκληρωτισμός και επιθετικότητα

Συνεχίζεται και εντείνεται η εξαιρετικά επιθετική και επικίνδυνη πολιτική που ακολουθεί ο Ερντογάν, τόσο στο εσωτερικό της Τουρκίας, όσο και στη Συρία και τη Μέση Ανατολή. Η αποτυχία του να επιβάλει τη χώρα του ως ηγεμονική δύναμη στο γεωπολιτικό παιχνίδι τον ωθεί σε επικίνδυνους ακροβατισμούς και ολοκληρωτικές συμπεριφορές.

Γενοκτονία των Κούρδων

Το πολύ σοβαρό ενδεχόμενο δημιουργίας ενός συριακού Κουρδιστάν δίπλα στο ημιαυτόνομο ιρακινό Κουρδιστάν, γεννά, εκ των πραγμάτων, κίνδυνο απόσχισης του νοτιοανατολικού, κουρδικού τμήματος της Τουρκίας. Έτσι, ο Ερντογάν επέλεξε να τερματίσει την εκεχειρία που υπήρχε με το PKK από το 2013 και να επιβάλει πολιορκία στις κουρδικές επαρχίες από τον περασμένο Δεκέμβρη. Πάνω από 300 πολίτες και εκατοντάδες κούρδοι μαχητές έχουν σκοτωθεί, δεκάδες κτήρια και μνημεία έχουν ισοπεδωθεί, σχολεία και υπηρεσίες δεν λειτουργούν, νερό και ρεύμα δεν υπάρχουν και έχουν δημιουργηθεί 450.000 πρόσφυγες. Πρόκειται για συλλογική τιμωρία και γενοκτονία, με πρόσχημα τις εκκαθαρίσεις κατά του PKK. Ουσιαστικά επαναλαμβάνονται οι μαζικές δολοφονίες και εκτοπίσεις του 1990, όταν 4.000 κουρδικά χωριά κάηκαν και οι κάτοικοί τους οδηγήθηκαν στις γειτονιές που σήμερα πολιορκούνται.

Φίμωση του Τύπου, διώξεις αντιφρονούντων

Για την αποσιώπηση των φρικαλεοτήτων που διαπράττονται στις κουρδικές επαρχίες και της κυβερνητικής πολιτικής, έχει επιλεγεί ο πλήρης έλεγχος του δικαστικού συστήματος και των ΜΜΕ – ακόμα και του Διαδικτύου – ώστε να μην ακούγεται τίποτα άλλο από την κυβερνητική προπαγάνδα. Έτσι, οποιαδήποτε κριτική στον Ερντογάν και το κράτος του αποτελεί «προσβολή του προέδρου και των διωκτικών αρχών» και οδηγεί σε συλλήψεις και καταδίκες, οποιαδήποτε παρουσίαση αντιπολιτευόμενων απόψεων διώκεται ως παροχή βοήθειας σε τρομοκρατική οργάνωση ή προδοσία. Με τέτοιες κατηγορίες έχουν οδηγηθεί στη φυλακή ακαδημαϊκοί, δικηγόροι και δημοσιογράφοι (60 τα τελευταία 2 χρόνια), έκλεισε και τέθηκε υπό έλεγχο η μεγαλύτερη αντιπολιτευόμενη εφημερίδα Zaman και εκκρεμούν δίκες για τα διευθυντικά στελέχη της Cumhuriyet.

Πηγαίνοντας ένα βήμα παραπέρα, ο Ερντογάν φαίνεται να εξετάζει σοβαρά το ενδεχόμενο να θέσει εκτός νόμου το φιλοκουρδικό κόμμα HDP, χαρακτηρίζοντάς το πολιτική πτέρυγα του PKK, αλλά και να ζητήσει την άρση της ασυλίας όλων σχεδόν των αντιπολιτευόμενων βουλευτών μέσα από τη διεύρυνση της αντιτρομοκρατικής νομοθεσίας, ώστε, ουσιαστικά, να περιλαμβάνει οποιονδήποτε ασκεί δημοσίως κριτική στην κυβέρνηση. Εκμεταλλευόμενος μάλιστα τις πρόσφατες πολύνεκρες βομβιστικές επιθέσεις στη χώρα, που αποδίδονται συλλήβδην στο PKK, δεν αποκλείεται να προχωρήσει σε εκλογές, επιδιώκοντας να συρρικνώσει τα ποσοστά του HDP (11%) και να αποκτήσει τις 14 έδρες που υπολείπονται για να μπορέσει να προχωρήσει σε συνταγματική αναθεώρηση που θα του δώσει υπερεξουσίες.

Απομόνωση και οικονομικές επιπτώσεις

Όλοι αυτοί οι χειρισμοί έχουν οδηγήσει στην πολιτική απομόνωση της Τουρκίας, που όχι μόνο έχει μείνει έξω από τις εξελίξεις στη Συρία και την ευρύτερη περιοχή, αλλά έχει έρθει και σε ευθεία αντιπαράθεση με τους Ρώσους, με σοβαρό οικονομικό κόστος: μετά τις κυρώσεις που επέβαλε η Ρωσία, οι τουρκικές εξαγωγές προς αυτήν μειώθηκαν κατά τα 2/3,

οι συμφωνίες για μειώσεις στις τιμές φυσικού αερίου ακυρώθηκαν, ενώ σημαντική πτώση υπάρχει στην τουριστική ροή (από τη Ρωσία αλλά και συνολικά, μετά τις βομβιστικές επιθέσεις) και στον κατασκευαστικό κλάδο, που ήταν ιδιαίτερα δραστήριος στη Ρωσία. Συνολικά η τουρκική οικονομία αντιμετωπίζει σημαντικά προβλήματα και η κριτική για τους χειρισμούς του Ερντογάν πολλαπλασιάζεται στους κόλπους της τουρκικής αστικής τάξης.

Προκειμένου να αντιμετωπίσει όλα αυτά τα μέτωπα η κυβέρνηση έχει στραφεί σε ενεργειακές και εμπορικές συμφωνίες με το Καζακστάν, το Αζερμπαϊτζάν και τη Γεωργία (μένει να φανεί η εξέλιξή τους) και προσπαθεί να εκμεταλλευτεί το προσφυγικό για να αποκομίσει οικονομικά (6,7 δις ευρώ από την τελευταία συμφωνία) και γεωπολιτικά οφέλη (ανοχή Γερμανίας, διεκδικήσεις στο Αιγαίο κ.λπ.). Κλείνει, επίσης, τις αντιπαραθέσεις με Ισραήλ και Αίγυπτο για να μειώσει τα ανοιχτά μέτωπα και να συμμετάσχει σε ενεργειακές συμφωνίες. Αυτό, ωστόσο, που παραμένει και εντείνεται είναι η άκρως επιθετική πολιτική του Ερντογάν στη Συρία, που απειλεί με ανάφλεξη ολόκληρη την περιοχή.

■ *Μαρία Κτιστάκη*

19 Μάρτη: Κινητοποιήσεις αλληλεγγύης σε πρόσφυγες και μετανάστες

Η Παγκόσμια Ημέρα για την Εξάλειψη των Φυλετικών Διακρίσεων γιορτάζεται κάθε χρόνο στις 21 Μαρτίου. Καθιερώθηκε το 1966 από τη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ σε ανάμνηση της 21ης Μαρτίου 1960, όταν η αστυνομία της ρατσιστικής Νοτίου Αφρικής πυροβόλησε εν ψυχρώ διαδηλωτές που διαμαρτύρονταν κατά των νόμων του Απαρτχάιντ.

Στην **Αθήνα** φέτος υπήρξαν διαφορετικά καλέσματα για την αντιπολεμική–αντιρατσιστική πορεία στις 19 Μάρτη. Το πρώτο κάλεσμα ήταν από ΣΕΚ/ΚΕΕΡΦΑ στις 3μμ στην πλατεία Ομονοίας και κατευθύνθηκε προς τη Βουλή και τα γραφεία της ΕΕ. Εκεί κάλεσαν επίσης οι ΑΝΤΑΡΣΥΑ, ΟΡΜΑ, ΕΕΚ, ΟΚΔΕ, κοινότητες μεταναστών, φοιτητικοί σύλλογοι αλλά και η ΑΔΕΔΥ (η οποία όμως καλούσε και στην πλατεία Βικτωρίας στις 2μμ). Το δεύτερο ήταν στα πλαίσια του αντιρατσιστικού τετραήμερου 18–21 Μάρτη από τη ΔΕΑ/Κίνηση Απελάστε τον Ρατσισμό και το Κυριακάτικο Σχολείο Μεταναστών στην πλατεία Βικτωρίας στις 2μμ. Τέλος, οργανώσεις και συνδικαλιστές από την ΑΝΤΑΡΣΥΑ επέλεξαν μια τρίτη προσυγκέντρωση (υπουργείο διοικητικής μεταρρύθμισης), πριν έρθουν τελικά από την Ομόνοια. Αυτή η κατάσταση είναι σαφώς προβληματική: τα καλέσματα για ενότητα εύκολα γράφονται σε διακηρύξεις αλλά εξίσου εύκολα μένουν σε συνθηματολογικό επίπεδο, ενώ είναι διαφορετικά να εφαρμόζονται στην πράξη.

Η πορεία από την Ομόνοια αριθμούσε λίγο πάνω από 1.000 άτομα, που με αντιπολεμικά/αντιιμπεριαλιστικά, αντιρατσιστικά και αντιφασιστικά χαρακτήρα διαδήλωσαν ενάντια στη ρατσιστική ΕΕ, την εμπλοκή του ΝΑΤΟ στο Αιγαίο και τη δολοφονική ακτοφυλακή της FRONTEX. Η συμμετοχή ήταν μικρή, αν σκεφτεί κανείς την πανελλαδική αυθόρμητη αλληλεγγύη που εκδηλώνεται έμπρακτα τους τελευταίους μήνες σε πρόσφυγες και μετανάστες και ότι η κινητοποίηση ήταν μόλις μια μέρα μετά τη συμφωνία ΕΕ–Τουρκίας και την αποφυλάκιση του φασίστα δολοφόνου Ρουπακιά, έχοντας το θέμα πολύ ψηλά στην επικαιρότητα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι μέλη των Οικολόγων Πράσινων, που στήριξαν και συμμετείχαν στις εκλογές του Σεπτεμβρίου του 2015 στα ψηφοδέλτια του νεομνημονιακού ΣΥΡΙΖΑ, είχαν το θράσος να εμφανιστούν στην συγκέντρωση υποκρινόμενοι τους αλληλέγγυους στους πρόσφυγες και τους… διεθνιστές. Η ΟΚΔΕ πήρε την πρωτοβουλία της απομόνωσης και απομάκρυνσής τους, καθιστώντας σαφές πως ούτε άμεσοι ούτε έμμεσοι υποστηριχτές του εγκληματικού 3ου Μνημονίου δεν έχουν θέση στις κινητοποιήσεις.

Στη **Θεσσαλονίκη**, το κάλεσμα ήταν στο Άγαλμα Βενιζέλου στις 12πμ από ΣΕΚ/ΚΕΕΡΦΑ. Συμμετείχαν οι ΛΑΕ, Κίνηση Απελάστε το Ρατσισμό, ΑΝΤΑΡΣΥΑ και ΟΚΔΕ. Ενθαρρυντικό ότι διαδήλωσαν δυναμικά και περίπου 200 μετανάστες και πρόσφυγες από το στρατόπεδο συγκέντρωσης των Διαβατών. Η πορεία είχε περίπου 500 άτομα και ολοκληρώθηκε στο λιμάνι, όπου έχουν κατασκηνώσει εκατοντάδες μετανάστες και πρόσφυγες.

Η μνημονιακή νεολαία του ΣΥΡΙΖΑ προσπάθησε να συμμετάσχει με πανό αλλά παρεμποδίστηκε και τελικά αποχώρησε, με πρωτοβουλία συντρόφων/ισσών της ΟΚΔΕ και της ΑΝΤΑΡΣΥΑ – εκτός του ΣΕΚ, όμως, που τους θεώρησε ευπρόσδεκτους αλλά και είπε ότι το μπλοκάρισμα της ν. ΣΥΡΙΖΑ από την πορεία «δεν έχει καμία σχέση με την αριστερά»!

Στα **Γιάννενα** το κεντρικό κάλεσμα ήταν από ΣΕΚ/ΚΕΕΡΦΑ στην Περιφέρεια στη 1μμ. Η πορεία πραγματοποιήθηκε στο κέντρο της πόλης με περίπου 300 διαδηλωτές. Συμμετείχαν με πανό οι φοιτητικοί σύλλογοι της Ιατρικής, της Πληροφορικής, του Χημικού και των Εστιών Δουρούτης, επίσης οι ΛΑΕ, ΑΝΤΑΡΣΥΑ, ΟΚΔΕ και η ΕΣΕ (με την αντιφασιστική συνέλευση No Pasaran).

Στην υπόλοιπη Ευρώπη, πιο μαζική συμμετοχή ήταν στο Λονδίνο, όπου δεκάδες χιλιάδες κατέβηκαν στους δρόμους, ενώ χιλιάδες ήταν οι διαδηλωτές σε Γλασκόβη, Βιέννη και Βαρκελώνη.

Ετοιμάζεται το Αντιασφαλιστικό έκτρωμα

ΚΑΝΕΝΑΣ ΕΦΗΣΥΧΑΣΜΟΣ, ΚΑΜΙΑ ΑΝΟΧΗ

Έχουν περάσει πάνω από 2,5 μήνες απ᾽ όταν βγήκε στη φόρα το σχέδιο Κατρούγκαλου για τη «μεταρρύθμιση» (βλέπε κατεδάφιση) της Κοινωνικής Ασφάλισης (ΚΑ) και ακόμη «δεν έχει έρθει» το τελικό νομοσχέδιο, δεν έχουν τελειώσει οι διαπραγματεύσεις με τους δανειστές και πάει λέγοντας. Πιθανά αυτή η κατάσταση να συνεχιστεί και μετά το Πάσχα.

Ο κύριος λόγος δεν είναι άλλος από τη δυσκολία που έχουν, όλοι μαζί αλλά και ο καθένας τους ξεχωριστά, στο να περάσουν και να εφαρμόσουν το αντιασφαλιστικό έκτρωμα. Το πρόβλημά τους δεν είναι οι ψήφοι στη Βουλή. Είναι πολιτικό, δηλαδή αφού το ψηφίσουν, ποιος ή ποιοι θα το εφαρμόσουν και κυρίως ποιος ή ποιοι θα συνεχίσουν για να επιβάλλουν πλήρως και ολοκληρωτικά το 3ο Μνημόνιο (και τα προηγούμενα ή και επόμενα). Όλοι οι Μνημονιακοί ξέρουν καλά την σχεδόν καθολική αντίθεση των εργαζομένων, νέων, συνταξιούχων, φτωχών λαϊκών στρωμάτων, αγροτών, ελεύθερων επαγγελματιών, δηλαδή της συντριπτικής πλειοψηφίας της κοινωνίας. Απ᾽ αυτή την κοινωνική αντίδραση πηγάζουν κυρίως οι δυσκολίες. Ωστόσο, ούτε αυτές οι πολιτικές δυσκολίες των μνημονιακών και οι καθυστερήσεις τους, ούτε οι λογικές που προωθούν τα ΜΜΕ («εδώ πεθαίνουν πρόσφυγες, με τα μικρά, ασήμαντα, δικά μας προβλήματα θα ασχολούμαστε», «δεν θα πάθουμε και τίποτε, αν μας κόψουν και κάτι(!)») δεν θα πρέπει να μας αποπροσανατολίζουν και να μας εφησυχάζουν.

Απέναντι σε όλα αυτά, και με βάση ό,τι έχει ακουστεί μέχρι τώρα, πρέπει να μας είναι ξεκάθαρο:

1) Το αναμενόμενο νομοσχέδιο θα έχει ως βάση το σχέδιο Κατρούγκαλου, που είναι ένα αντιασφαλιστικό τερατούργημα ή έκτρωμα και αποτελεί, στο σύνολό του αλλά και σε κάθε του διάταξη, την ταφόπλακα της ΚΑ στη χώρα μας και **σαν τέτοιο πρέπει να αντιμετωπιστεί**.

2) Το τελικό νομοσχέδιο σίγουρα θα είναι χειρότερο. Το αν θα είναι πολύ ή λίγο χειρότερο, εξαρτάται από όλα τα παραπάνω. Από τις μέχρι τώρα διαρροές (που είναι όμως εσκεμμένες, για να μετρήσουν διαθέσεις/αντιδράσεις ή να καλλιεργήσουν, να προετοιμάσουν το «έδαφος», με το να τρομοκρατούν, να εθίζουν σε μια «κακή ιδέα» και τελικά να σερβίρουν κάποιο «λιγότερο κακό»), διαφαίνεται, σε σχέση με το υπάρχον σχέδιο Κατρούγκαλου, ότι:

α) Η λεγόμενη εθνική σύνταξη –που δεν είναι εγγυημένη από το κράτος– δεν θα είναι 384 ευρώ για όλους. Πέρα από το αν θα είναι μικρότερη, π.χ. 360 ή 320 ή και πιο κάτω, θα δίνεται (για όσο καιρό δίνεται) ανάλογα: 1) με τα έτη εργασίας (από 15 έως 20), 2) με τα έτη παραμονής στη χώρα, 3) με το ποσοστό αναπηρίας και 4) πιθανόν, ακόμη και με εισοδηματικά ή περιουσιακά κριτήρια.

β) Η λεγόμενη αναλογική ή ανταποδοτική σύνταξη, θα είναι σαφώς μικρότερη, ιδίως για τις μικρότερες/χαμηλότερες συντάξεις, μιας και οι δανειστές έχουν ρίξει στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων την σφοδρή μείωση των ποσοστών αναπλήρωσης για τα πρώτα 25 έτη εργασίας/ασφάλισης. Για παράδειγμα, το σχέδιο Κατρούγκαλου πρότεινε για τα πρώτα 15 έτη εργασίας το ετήσιο ποσοστό αναπλήρωσης να είναι στο 0,80 – και τώρα οι «θεσμοί» σε κάποια στιγμή πρότειναν το 0,45. Δηλαδή, για τα 15 έτη εργασίας ο Κατρούγκαλος πρότεινε συνολικά το 15x0,8%=12%, ενώ οι δανειστές τοκογλύφοι προτείνουν το 15x0,45%=6,75%.

Αυτά τα ποσοστά για έναν συνταξιούχο με συντάξιμο μισθό 600 ευρώ, σημαίνουν ότι θα πάρει αναλογική/ανταποδοτική σύνταξη 600x12%=72 ευρώ, με το σχέδιο Κατρούγκαλου – ενώ με την πρόταση των δανειστών θα πάρει 600x6,75%=40,50 ευρώ! Πέρα από τον διαφαινόμενο πολύ μεγαλύτερο κανιβαλισμό των δανειστών, δεν θα πρέπει να ξεχνάμε ότι και στις δύο περιπτώσεις, πιθανά αυτή η ανταποδοτική σύνταξη να είναι και η μοναδική σύνταξη (και μάλιστα μικτά), μιας και πλέον δεν θα υπάρχουν τα κατώτατα όρια σύνταξης, αλλά και γιατί η λεγόμενη εθνική σύνταξη δεν θα δίνεται σε όλους, δεν θα δίνεται ολόκληρη και δεν θα χορηγείται για πάντα. Σαν παροχή προνοιακή, κάποια στιγμή θα την κόψουν, όπως και το ΕΚΑΣ.

γ) Άμεσα στις Επικουρικές συντάξεις άνω των 170 ευρώ, επιβάλλονται κατά μέσο όρο μειώσεις 6–7%.

δ) Άμεσες περικοπές στα εφάπαξ έως 20%.

ε) Άμεσες μειώσεις άνω του 30% έρχονται και για το μέρισμα των δημοσίων

υπαλλήλων.

στ) Μείωση του ανώτατου πλαφόν κύριας σύνταξης στα 2.304 ευρώ, από 2.773 σήμερα. Ανώτατο όριο πολλαπλών συντάξεων στα 3.072 ευρώ, από τα 3.680 ευρώ σήμερα.

ζ) Η λεγόμενη «προσωπική διαφορά», δηλαδή η διαφορά της ήδη καταβαλλόμενης σύνταξης (αφορά όλους τους ήδη συνταξιούχους) με τη σύνταξη που θα επαναϋπολογιστεί από την αρχή, με βάση τους κανόνες του σχεδίου Κατρούγκαλου, προτείνουν οι δανειστές/τοκογλύφοι να οδηγεί άμεσα σε μειώσεις συντάξεων, αν αυτή η προσωπική διαφορά είναι μεγαλύτερη από ένα ποσό 200 ή 300 ευρώ. Δηλαδή, συμφωνούν με τον Κατρούγκαλο στον επαναϋπολογισμό όλων των υπαρχουσών συντάξεων, αλλά δεν δέχονται το να μην εφαρμόζονται άμεσα οι όποιες μειώσεις θα υπάρξουν.

■ *Τηλέμαχος Λάχανης*

Νέα φοροκαταιγίδα

«Τα άσχημα πέρασαν, τα χειρότερα έρχονται»

Στη συνεδρίαση του Γιούρογκροπ στις 22 Απρίλη θα κριθεί η πρώτη αξιολόγηση του 3ου Μνημονίου (και συνεπώς η αποδέσμευση της 1ης δόσης των 5,7 δις που έχουν υποσχεθεί οι δανειστές) και θα ξεκινήσει η συζήτηση για την ελάφρυνση του ελληνικού χρέους. Η μνημονιακή κυβέρνηση του Τσίπρα είναι διατεθειμένη να υπογράψει ό,τι της ζητήσουν, αφενός για να μπορεί να υποστηρίζει ότι αυτή κατάφερε την ελάφρυνση του χρέους, αφετέρου γιατί αν δεν ολοκληρωθεί η αξιολόγηση δεν πρόκειται να εισρεύσουν χρήματα και το κράτος θα χρεοκοπήσει. Προς το παρόν, **στο α΄ τρίμηνο του έτους, κοντά 4 δις τόκοι και χρεολύσια** έχουν πληρωθεί από εγχώριους πόρους, μια που η πρώτη δόση των νέων δανείων που είχαν υποσχεθεί οι δανειστές έχει καθυστερήσει (ήταν να δοθεί τον Δεκέμβριο του 2015) λόγω καθυστέρησης της πρώτης αξιολόγησης.

Ωστόσο, αν και η κυβέρνηση είναι πρόθυμη να υπογράψει ό,τι τις ζητήσουν, δεν είναι καθόλου σίγουρο ότι η πρώτη αξιολόγηση θα ολοκληρωθεί στις 22 Απρίλη. Ο λόγος δεν είναι μόνο οι εργατικές και λαϊκές αντιδράσεις απέναντι στη λαίλαπα των τρομακτικών μέτρων (ασφαλιστικό, φορολογικό, εργασιακά, ιδιωτικοποιήσεις κ.ά.) αλλά και οι διαφωνίες μεταξύ των δανειστών, δηλαδή μεταξύ ΔΝΤ και Ευρωπαίων.

Το ΔΝΤ εκτιμά ότι ο προϋπολογισμός του 2015 θα κλείσει τελικά με έλλειμμα 0,6% του ΑΕΠ, ενώ οι Ευρωπαίοι και η κυβέρνηση εκτιμούν ότι θα κλείσει με πλεόνασμα 0,2%. Συνολικά, το ΔΝΤ εκτιμά ότι η πιστή εφαρμογή του 3ου Μνημονίου για το 2016–18 μεταφράζεται σε μέτρα ύψους 9 δις (περίπου 5% του ΑΕΠ) ώστε να καλυφθεί και το έλλειμμα του 2015, ενώ οι Ευρωπαίοι το μεταφράζουν σε μέτρα 5 δις (ή 3% του ΑΕΠ).

Οι τελικές διαπραγματεύσεις με τους δανειστές θα ξεκινήσουν στις 4 Απρίλη και πιθανόν να υπάρξει ένας συμβιβασμός μεταξύ ΔΝΤ και Ευρωπαίων – και να δοθεί αν όχι το σύνολο της δόσης των 5,7 δις, τουλάχιστον ένα μέρος της, ώστε το ελληνικό δημόσιο να μπορεί να εξυπηρετεί το χρέος του και να μην χρεοκοπήσει. Όπως και να ᾽χει, και ανεξάρτητα σε ποιο σημείο θα τα βρουν οι δανειστές μεταξύ τους, η κυβέρνηση είναι υποχρεωμένη να πάρει πολύ σκληρότερα μέτρα απ᾽ ό,τι είχε ήδη συμφωνήσει όταν υπέγραφε το 3ο Μνημόνιο, τόσο στο ασφαλιστικό όσο και στο φορολογικό.

Έτσι, για την εφαρμογή του 3ου Μνημονίου, για την εύρεση νέων πρόσθετων εσόδων (τα επιπρόσθετα μέτρα) όσο και για την αντιστάθμιση μέτρων που δεν απέδωσαν (η φορολογία στις στήλες του ΟΠΑΠ, στο κρασί κ.ά. είτε καταργούνται είτε δεν αποφέρουν τα αναμενόμενα έσοδα) η κυβέρνηση ετοιμάζει μια νέα φοροκαταιγίδα, όπου όπως συνόψισε κυνικά ο αξιοθρήνητος Αλεξιάδης: «τα άσχημα τέλειωσαν, τα χειρότερα έρχονται».

Τα νέα μέτρα που προς το παρόν έχουν δει το φως της δημοσιότητας είναι:

α) Αύξηση της άμεσης φορολογίας των μισθωτών: 1) Με μείωση του αφορολόγητου εισοδήματος που σήμερα είναι στα 9.550 ευρώ ετησίως, και που η κυβέρνηση προτείνει να πέσει στα 9.100 (μάλλον για τα μάτια του κόσμου), ενώ το ΔΝΤ έχει προτείνει ακόμη και να πέσει στα 4.500 ευρώ! 2) Με αύξηση των εισοδηματικών κλιμακίων από 3 σε 5, και με την αύξηση των συντελεστών φορολόγησης στα 5 αυτά κλιμάκια, με την κυβέρνηση να προτείνει π.χ. ο συντελεστής φορολόγησης για εισοδήματα μέχρι 20.000 ευρώ να αυξηθεί από 22 σε 22,5%, για εισοδήματα μεταξύ 20.000 και 25.000 σε 30% κ.ά., ενώ το ΔΝΤ ζητάει ακόμη υψηλότερους ώστε να… υπάρξει ελάφρυνση στα ανώτατα εισοδήματα άνω των 50.000 ευρώ! 3) Με την κατάργηση και των τελευταίων 630 φοροαπαλλαγών που έχουν απομείνει.

β) Αύξηση φορολογίας στο εισόδημα από ακίνητα, όπου οι δανειστές προτείνουν και η κυβέρνηση έχει ήδη δεχθεί, μέχρι τις 12.000 εισόδημα ο συντελεστής φορολόγησης να αυξηθεί από 11 σε 15%, από 12.000 μέχρι 30.000 να αυξηθεί από 33 σε 35%.

γ) Αύξηση της μονιμοποιημένης πλέον «έκτατης εισφοράς αλληλεγγύης»

δ) Αύξηση σχεδόν όλων των έμμεσων φόρων. Έτσι πρόκειται να αυξηθούν οι συντελεστές για τον ΕΝΦΙΑ, και συνεπώς και τα συνολικά έσοδα από τον ΕΝΦΙΑ (ώστε να αντισταθμιστούν και οι απώλειες λόγω της μείωσης της αντικειμενικής αξίας των ακινήτων). Επιπλέον πρόκειται να αυξηθούν οι φόροι σε καύσιμα, φυσικό αέριο, κινητά τηλέφωνα, ο ΦΠΑ σε ορισμένες περιπτώσεις/κατηγορίες κ.ο.κ.

Είναι γνωστό τόσο στην κυβέρνηση όσο και στους δανειστές ότι αυτά τα ποσά που προσβλέπουν να εισπράξουν είναι αδύνατο τελικά να τα εισπράξουν, γιατί απλούστατα είτε δεν υπάρχουν λεφτά είτε θα μειωθεί η κατανάλωση άρα και οι εισπραττόμενοι φόροι. Αυτή την στιγμή στην εφορία υπάρχουν ληξιπρόθεσμα χρέη (δηλαδή οι επιχειρήσεις, τα νοικοκυριά κ.ά. χρωστάνε φόρους στην εφορία) στο ασύλληπτο ποσό των 86 δις(!), ενώ πέρυσι ήταν κοντά στα 76 δις.

Γι᾽ αυτό οι δανειστές και η κυβέρνηση: 1) Έχουν «αυτοματοποιήσει» πλήρως την Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων, ώστε οι αρπαγές/κατασχέσεις μισθών, συντάξεων, καταθέσεων, ακινήτων κ.ά. να γίνονται τάχιστα και αυτόματα όταν υπάρχουν χρέη στην εφορία. 2) Σχεδιάζουν τη λήψη διπλάσιου ύψους μέτρων, ώστε τελικά να κατορθώσουν να εισπράξουν αυτά που σχεδίαζαν: αν τελικά το ύψος των επιπλέων φόρων καθοριστεί π.χ. στα 2,7 δις, η κυβέρνηση θα πάρει μέτρα 5,2 δις (ώστε τελικά να μπορέσει να εισπράξει τα προβλεπόμενα 2,7 δις).

■ *Ηρακλής Χριστοφορίδης*

Κύπρος: Φούσκα η «έξοδος απ' το Μνημόνιο»

Πανηγύριζαν τα Μέσα Μαζικής Εξαπάτησης στην Κύπρο και διεθνώς, ότι άλλη μια χώρα βγαίνει επιτυχώς από μνημόνιο σε μόλις τρία χρόνια. Όλα τα καλά παιδιά, Ντάισελμπλουμ, Μοσκοβισί, Ρέγκλινγκ, Λαγκάρντ έδιναν τα συγχαρητήριά τους γι' αυτή την επιτυχία της Κύπρου. Όπως όμως συνέβη και σε άλλες χώρες, «έξοδος» από το Μνημόνιο δεν συνεπάγεται και παύση του! Ο ενθουσιασμός τους μάλλον στάχτη στα μάτια ήταν, καθώς στην Κύπρο πλησιάζουν εκλογές και τα γεράκια της ΕΕ και του ΔΝΤ θέλουν στην κυβέρνηση τους εκλεκτούς τους, ώστε να συνεχίσουν την εγκληματική πολιτική σε βάρος των εργαζομένων και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων.

Η Κύπρος εντάχθηκε στον «μηχανισμό στήριξης» το 2013, όταν έσκασε η φούσκα της κυπριακής οικονομίας, μιας οικονομίας παρασιτικής και κερδοσκοπικής, που στηρίζεται κατά βάση στον χρηματοπιστωτικό τομέα, μεγάλο κομμάτι του οποίου αφορά παράνομες δραστηριότητες, όπως ξέπλυμα χρήματος. Η κατάρρευσή της δεν αποτελεί μεμονωμένο επεισόδιο, αλλά εντάσσεται στις συνέπειες της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης. Η ντόπια αστική τάξη, η ΕΕ και το ΔΝΤ την αντιμετώπισαν όπως και στις άλλες περιπτώσεις, με χρηματοδότηση των τραπεζών και εφαρμογή σκληρών μνημονιακών μέτρων.

Στη συμφωνία στήριξης αποφασίστηκε ότι η Κύπρος θα πάρει δάνειο 10 δις ευρώ με επιτόκιο 1%, με τη δέσμευση να εφαρμόσει αυστηρά μέτρα δημοσιονομικής εξυγίανσης και κούρεμα των τραπεζικών καταθέσεων άνω των 100.000 ευρώ (έως και 47% σε μερικές περιπτώσεις). Το ύψος του δανείου που πήρε η Κύπρος ήταν αναλογικά πολύ μεγαλύτερο από κάθε άλλη χώρα (ακόμα και σε σχέση με την Ελλάδα) και τα μέτρα που εφαρμόστηκαν ήταν μια λαίλαπα για τους εργαζόμενους, τους νέους και τα φτωχά λαϊκά στρώματα, στις πλάτες των οποίων μετακυλίστηκε το κόστος της οικονομικής «εξυγίανσης».

Συνοπτικά, τα μέτρα περιλάμβαναν (εκτός από το κούρεμα των καταθέσεων) μειώσεις σε μισθούς και συντάξεις, ξήλωμα του κοινωνικού κράτους, περικοπές σε υγεία και παιδεία, ιδιωτικοποιήσεις, ξεπούλημα της δημόσιας περιουσίας, απολύσεις στον δημόσιο τομέα, απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων, μεγάλη αύξηση των φόρων, εκποίηση σπιτιών. Τα αποτελέσματα; Εξαθλίωση και φτωχοποίηση για την πλειοψηφία και μια οικονομία σε χειρότερη κατάσταση απ' ό,τι πριν το μνημόνιο. Το ΑΕΠ έχει μειωθεί κατά 2 δις, ενώ το δημόσιο χρέος από 80% του ΑΕΠ το 2013 έφτασε στο 113%. Η Λαϊκή Τράπεζα κατέρρευσε και έκλεισε, η Τράπεζα Κύπρου παλεύει να επιβιώσει, ενώ έχει προχωρήσει σε χιλιάδες απολύσεις. Οι κυπριακές τράπεζες υποχρεώθηκαν να ξεπουλήσουν τις εργασίες τους στην Ελλάδα στις ελληνικές τράπεζες, χαρίζοντας περιουσιακά στοιχεία 16,4 δις και καταθέσεις 15 δις έναντι τιμήματος 504 εκ. ευρώ. Το κούρεμα των καταθέσεων απέδωσε έσοδα 9,4 δις υψηλότερα από το δάνειο που δόθηκε. Επιπλέον, το κούρεμα φορτώθηκε στους μεσαίους καταθέτες, ενώ οι μεγαλοκαταθέτες κατάφεραν, ακόμα και ενώ ήταν κλειστές οι τράπεζες, να μεταφέρουν τεράστια χρηματικά ποσά σε τράπεζες του εξωτερικού.

Η Κύπρος μετατρέπεται σε αποικία χρέους, χάνοντας μέρος της εθνικής κυριαρχίας της. Οι δημόσιες υπηρεσίες είναι υποστελεχωμένες και υπάρχει μείωση της παραγωγικότητας. Τα εισοδήματα έχουν μειωθεί κατά 18,5% και 15.000 μικρομεσαίες επιχειρήσεις έχουν βάλει λουκέτο. Σε μια χώρα όπου μέχρι πρότινος γινόταν εισαγωγή εργατών, 30.000 νέοι, επιστήμονες κυρίως, υποχρεώθηκαν να μεταναστεύσουν. Η ανεργία από μηδενική έχει εκτιναχτεί στο 15,7%, χωρίς να υπολογίζεται η αδήλωτη. Η πτώση του βιοτικού επιπέδου ήταν απότομη και δεν πρόκειται να σταματήσει. Όπως οι ίδιοι οι δανειστές δήλωσαν, η Κύπρος θα πρέπει να συνεχίσει τις μεταρρυθμίσεις, την εφαρμογή δηλαδή μνημονιακών μέτρων, και η εποπτεία θα συνεχιστεί μέχρι το 2031, οπότε υπολογίζεται ότι θα έχει αποπληρωθεί το 75% του χρέους. Μάλιστα, η Κύπρος δεν πρόκειται να λάβει την τελευταία δόση του δανείου, ύψους 275 εκ., γιατί δεν ολοκλήρωσε την ιδιωτικοποίηση της κρατικής εταιρείας τηλεπικοινωνιών.

Τα παραδείγματα των χωρών που

«έχουν βγει από το Μνημόνιο» είναι εύγλωττα. Στην Πορτογαλία, την Ισπανία και την Ιρλανδία, που με τον ίδιο τρόπο γιορτάστηκε η «έξοδός» τους από το μνημόνιο, τα ίδια αντεργατικά μέτρα εξακολουθούν να εφαρμόζονται, η ανεργία καλπάζει, οι εξώσεις γίνονται κατά δεκάδες καθημερινά, μισθοί, συντάξεις και κοινωνικές παροχές έχουν μειωθεί δραματικά, η φτώχεια και η εξαθλίωση απλώνονται σε περισσότερα στρώματα μαζί με την απελπισία. Ανάλογες πολιτικές εφαρμόζονται και σε χώρες που δεν έχουν προσφύγει στον «μηχανισμό στήριξης», όπως η Γαλλία.

Η οικονομία της Κύπρου έχει μπει σε ύφεση και σύντομα θα αναγκαστεί να προσφύγει ξανά σε δανεισμό, μάλιστα με πολύ υψηλότερο επιτόκιο. Το εργατικό κίνημα της Κύπρου, αν και έχει δείξει αγωνιστικές διαθέσεις, έχει χάσει το νήμα των παραδόσεών του. Αυτές θα πρέπει να ξαναβρεί και να εμπνευστεί από τους αγώνες των εργαζομένων σε άλλες χώρες της ΕΕ, για να μπορέσει να οργανώσει την αντίστασή του στην ολομέτωπη επίθεση που δέχεται.

ΑΝΤΑΡΣΥΑ – 3η Συνδιάσκεψη: Έντονη κρίση

Στην 3η Συνδιάσκεψη της ΑΝΤΑΡΣΥΑ στις 5–6 Μαρτίου συμμετείχαν 887 σύνεδροι (1.000 στη Β΄ Συνδιάσκεψη). Οι διαδικασίες κατέληξαν σε μια Πολιτική Απόφαση ψηφισμένη περίπου απ' το 63% του σώματος, αποτυπώνοντας τις διαφωνίες μεταξύ των κύριων οργανώσεων, ΝΑΡ και ΣΕΚ.

Για πρώτη φορά κατατέθηκαν τρία κείμενα προς ψήφιση. Η Πολιτική Απόφαση (που και επικράτησε) επισημαίνει σωστά την όξυνση της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, ωστόσο μόνο σε γενικές γραμμές, ενώ έχει αρκετά σημεία «στρογγυλεμένα» ή σημαντικά θέματα που δεν θίγονται καθόλου:

α) Παρά τα σωστά επιμέρους αιτήματα, η άποψη της ΑΝΤΑΡΣΥΑ για το «αντικαπιταλιστικό μεταβατικό πρόγραμμα» έχει το βασικό πρόβλημα ότι δεν ξεκαθαρίζει ότι πρέπει να συνδέεται με την επιβολή μια επαναστατικής κυβέρνησης των εργαζομένων. Εδώ τα ερωτηματικά και οι κίνδυνοι για το εργατικό κίνημα είναι κρίσιμα, καθώς ουσιαστικά αυτή η παράλειψη θα μπορούσε να οδηγεί στην πράξη σ' ένα πρόγραμμα τύπου «αριστερής κυβέρνησης».

β) Στην αντίληψη της ΑΝΤΑΡΣΥΑ ενάντια σε Ευρώ/ΕΕ απουσιάζει η σύνδεση με διεθνιστικές αναφορές. Σωστά αναφέρεται η αναγκαιότητα εξόδου της Ελλάδας από Ευρώ/ΕΕ, όμως δεν αναφέρεται η ανάγκη σύνδεσης αυτού του στόχου με τους αγώνες στην Ευρώπη, με τις Ενωμένες Σοσιαλιστικές Πολιτείες της Ευρώπης.

γ) Δεν γίνεται σχεδόν καμιά αναφορά στην κρίση που υπάρχει αυτή την στιγμή στο εργατικό κίνημα. Υπάρχει μια σε γενικές γραμμές σωστή κριτική στις συνδικαλιστικές οργανώσεις και ηγεσίες (ΓΣΕΕ κ.λπ.), όμως πουθενά δεν γίνεται λόγος για το μούδιασμα και τη σύγχυση μέσα στην εργατική τάξη, ειδικά μετά την προδοσία του ΟΧΙ στο δημοψήφισμα. Η κάμψη των αγώνων μετά τον παρατεταμένο κοινωνικό πόλεμο του 2010–12 δεν αναφέρεται πουθενά και το κείμενο μένει στην προσπάθεια της ανασυγκρότησης του εργατικού κινήματος μέσα από τα πρωτοβάθμια σωματεία – πράγμα που περισσότερο «δένει» με τη συνδικαλιστική πρακτική αυτού του χώρου (κυρίως του ΝΑΡ), παρά συνιστά στην πράξη κάποιο επεξεργασμένο σχέδιο.

δ) Επίσης δεν υπάρχει καμία αναφορά στον κίνδυνο που παραμονεύει από τους «Μένουμε Ευρώπη» (στα πλαίσια μιας ευρύτερης αντιδημοκρατικής αναδίπλωσης). Δείγματα είδαμε στο δημοψήφισμα και από τις «γραβάτες» στο ασφαλιστικό. Μπορεί προς το παρόν οι κίνδυνοι αυτοί να δείχνουν κάποια αντικειμενικά όρια (λόγω του κενού πολιτικής και στρατηγικής στο αστικό μπλοκ), όμως είναι υπαρκτοί.

Τα άλλα δύο πολιτικά κείμενα που τέθηκαν σε ψηφοφορία ήταν:

Α) Του ΣΕΚ, που διαφοροποιείται ουσιαστικά σε δυο σημεία: **1.** Παρουσιάζει μια μόνιμη και υπέρμετρα θετική αποτίμηση της κατάστασης του εργατικού κινήματος. Κάτω από γενικολογίες για την «εργατική αντίσταση», καταγράφοντας απλά και μόνο το γεγονός της συνέχισης των αγώνων και αντιστάσεων, παραμερίζοντας κάθε άλλο στοιχείο από την ανάλυση, το ΣΕΚ σχεδόν καταλήγει να λέει ότι έχουμε μια διαρκή εκρηκτική άνοδο! **2.** Επιμένει να χαρακτηρίζει τον ΣΥΡΙΖΑ και την κυβέρνησή του σαν «ρεφορμιστική αριστερά», χωρίς να βλέπει(;) την μνημονιακή μετάλλαξη και αντιδραστικοποίησή του.

Αποτέλεσμα αυτών των δυο σημείων είναι το ΣΕΚ να **συμπεραίνει ότι το κίνημα σήμερα αγωνίζεται ήδη σε μια αντικαπιταλιστική κατεύθυνση**, χωρίς να αναγνωρίζει τους κινδύνους, τη σύγχυση, τις δυσκολίες της περιόδου.

Β) Της Πρωτοβουλίας για μια ΑΝΤΑΡΣΥΑ Αντικαπιταλιστική και Επαναστατική (Σπάρτακος), που διαφοροποιείται για τους προσανατολισμούς «συμμαχιών» της ΑΝΤΑΡΣΥΑ, υποστηρίζοντας ότι πρέπει να κοπεί η πολιτική, προγραμματική, κινηματική ή εκλογική συνεργασία με δυνάμεις όπως η ΛΑΕ ή και η απεύθυνση στο ΚΚΕ. Αυτό είναι γενικά σωστό (αν δεν ερμηνεύεται σεχταριστικά). Το αδιέξοδο όμως και της Πρωτοβουλίας είναι ότι φαντάζεται εφικτή μια πραγματικά αυτοτελή, συνεπή «αντικαπιταλιστική» συγκρότηση της ΑΝΤΑΡΣΥΑ, ενώ η εμπειρία έχει αποδείξει πλέον το αντίθετο. Οι «μετωπικές πολιτικές», ο κεντρισμός ή και ο οπορτουνισμός που τις συνοδεύει (μαζί με πολιτικά λάθη, προγραμματικές ανεπάρκειες, εκλογικισμό) είναι στο γονιδίωμα των δυνάμεων της ΑΝΤΑΡΣΥΑ και όχι κάτι επιφανειακό ή παροδικό.

Για όλους τους παραπάνω λόγους, η ΑΝΤΑΡΣΥΑ έχει μπει σε μια φάση έντονης κρίσης και ίσως αρχίζει να γίνεται ορατή και η διάλυσή της. Ένα σχήμα «πλατύ», όπως η ΑΝΤΑΡΣΥΑ, δύσκολα μπορεί να επιβιώσει με πλειοψηφίες της τάξης του 60%, όπως αυτή της Συνδιάσκεψης. Οι οργανώσεις της δεν βρίσκουν κανένα κοινό σημείο σε θεμελιώδη θέματα, η εικόνα ακόμα και στις κινητοποιήσεις στον δρόμο το επιβεβαιώνει. Και αυτό δεν μπορεί να καλύπτεται εσαεί από φανφαρόνικες διαβεβαιώσεις π.χ. του Πριν (εφημερίδα του ΝΑΡ) ότι η ΑΝΤΑΡΣΥΑ βγαίνει «ενισχυμένη»(!) ή στο όνομα της εκλογικίστικης σκοπιμότητας. Ενώ έχουν εμφανιστεί και αρκετά σημάδια πολιτικής υποχώρησης στις αναλύσεις αυτού του χώρου (π.χ. στη μάχη του ασφαλιστικού).

Το μοντέλο της ΑΝΤΑΡΣΥΑ όχι μόνο δεν λειτούργησε σαν επαναστατικός πόλος (προγραμματικά ή πρακτικά ή από την άποψη της μεταπήδησης δυνάμεων στο ρεφορμισμό της ΛΑΕ), αλλά φαίνεται πως οι οργανώσεις της βγαίνουν αποδυναμωμένες (π.χ. ομαδική αποχώρηση μελών του ΣΕΚ μετά την 3η Συνδιάσκεψη).

■ *Βαγγέλης Κιτσώνης*

ΓΑΛΛΙΑ

«Ένα βήμα εμπρός, τρεις αιώνες πίσω»!

Αυτό είναι ένα από τα βασικά συνθήματα της γαλλικής νεολαίας, που εδώ και ένα μήνα διαδηλώνει σε όλες τις γαλλικές πόλεις. Ένα σύνθημα που δείχνει μια ωμή και βαθιά κατανόηση της αντεργατικής μεταρρύθμισης του εργατικού κώδικα, που προσπαθεί να επιβάλει η κυβέρνηση του Σοσιαλιστικού Κόμματος (Ο Εργατικός Κώδικας θεσπίστηκε το 1910).

Ο γαλλικός ιμπεριαλισμός βρίσκεται σε αδύναμη οικονομική θέση (βλ. Εργατική Πάλη Μαρτίου) και βαριά πληγωμένος από την καπιταλιστική κρίση. Η διαρκής υπονόμευση των εργατικών δικαιωμάτων την τελευταία 6ετία, ειδικά υπό τη διακυβέρνηση του Σ.Κ., δεν έδωσαν το «φιλί της ζωής» στην οικονομία και η επίσημη ανεργία ξεπέρασε το 10%. Τώρα η αστική τάξη ζητά απόλυτη προσαρμογή των κανόνων στα συμφέροντά της και η κυβέρνηση προωθεί το Νόμο Κομρί (η υπουργός Εργασίας) ο οποίος επιβάλλει τις επιχειρησιακές συμβάσεις εργασίας έναντι των κλαδικών και δίνει το δικαίωμα στους εργοδότες να «συμφωνούν» με τους εργαζόμενους σε κάθε επιχείρηση χωριστά, τα ωράρια, τις αμοιβές, τις αμοιβές υπερωριών, τις αποζημιώσεις απολύσεων – και αυτά ανάλογα με τις «ειδικές συνθήκες» σε κάθε επιχείρηση (π.χ. όγκος παραγγελιών κ.α.).

Αυτό θα σημάνει την κατακόρυφη αύξηση της πίεσης της εργοδοσίας (υπό το φόβο της ανεργίας), την διαίρεση των εργαζομένων και την υπονόμευση της οργανωμένης αντιπροσώπευσής τους. Μέσα σε συνθήκες κρίσης (και μάλιστα επιδεινούμενης παγκοσμίως, όπως δείχνουν όλα τα στοιχεία), θα επιχειρήσουν να μετατρέψουν τους Γάλλους εργαζόμενους, ειδικά τη νεολαία, σε φθηνό, ελαστικό, αποσχολήσιμο εργατικό δυναμικό – όπως κάνουν και στην Ελλάδα.

Με «άρωμα» τρομοκρατίας

Για να επιβάλλουν τα αντεργατικά μέτρα, βρήκαν ισχυρό σύμμαχο τους φονιάδες του ISIS. Οι επιθέσεις στο Παρίσι στις 13 Νοέμβρη με τους 130 νεκρούς, έδωσαν το δικαίωμα στις αστικές δυνάμεις να επιχειρήσουν την επιβολή της «εθνικής ενότητας» ως το σημαντικότερο ζητούμενο, ενάντια στην όξυνση της ταξικής πάλης για την οικονομική πολιτική της κυβέρνησης. Επιβλήθηκε καθεστώς έκτακτης ανάγκης (θα ισχύσει τουλάχιστον ως τις 24 Μάη) που έδωσε υπερεξουσίες σε αστυνομία, στρατό και όλο τον κρατικό μηχανισμό. Σε αυτές τις υπερεξουσίες (χρήση όπλων, έρευνες, κράτηση υπόπτων κ.α.) δίνεται τώρα μόνιμος χαρακτήρας, καθώς ενσωματώνονται στην νομοθεσία, με το επιχείρημα πως έτσι θα μπορέσει να αρθεί (διάβαζε: μονιμοποιηθεί) το καθεστώς έκτακτης ανάγκης! Αυτό το κλίμα τρομοκρατίας εκμεταλλεύονται εδώ και πέντε μήνες, απαγορεύοντας συγκεντρώσεις, συλλαμβάνοντας διαδηλωτές, χτυπώντας καταλήψεις. Στις αρχές Μάρτη εκκένωσαν πανεπιστήμιο, διαλύοντας συνέλευση φοιτητών και συλλαμβάνοντας αρκετούς από αυτούς.

Εξάλλου οι σχεδιασμοί της κρατικής καταστολής για χτύπημα της «ριζοσπαστικοποίησης» επικεντρώνονται σε 80 «ζώνες προτεραιότητας» (προάστια κυρίως μεταναστών) και 1300 «ζώνες αυξημένου ενδιαφέροντος» (περιοχές φτωχών/εργατών), με τη νεολαία να μπαίνει κυρίως στο στόχαστρο.

Ωστόσο η τρομοϋστερία δεν μπόρεσε ούτε να κρατήσει ψηλά τα ποσοστά της κυβέρνησης (από 29% μετά τις επιθέσεις τώρα βρίσκεται ξανά κάτω από το 20%), αλλά ούτε και να αποτρέψει τους γάλλους νεολαίους και εργαζόμενους από το να κατέβουν δυναμικά στον δρόμο!

Βαθαίνει η πολιτική κρίση

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα, που ανέλαβε να κάνει την βρώμικη δουλειά της μπουρζουαζίας, καταποντίζεται εκλογικά. Αυτό, σε συνδυασμό με την εφαρμογή ακροδεξιάς ατζέντας (τρομοκρατία - πόλεμος - πρόσφυγες - εργασιακά) έχει μετατρέψει το εσωτερικό του σε πυριτιδαποθήκη. Αυτός είναι και ο βασικός λόγος εγκατάλειψης της προσπάθειας συνταγματικής αναθεώρησης. Όλες οι δημοσκοπήσεις δείχνουν πως στις προεδρικές εκλογές την άνοιξη του 2017, ο υποψήφιος του Σ.Κ. δεν θα κατορθώσει να περάσει στον δεύτερο γύρο – πρώτη θα είναι η Λεπέν και δεύτερος ο Σαρκοζί. Συνεπώς, υποψήφιοι πρόεδροι θα είναι η Λεπέν, που επικροτεί κάθε αντιπροσφυγική /αντιμεταναστευτική/αντιμουσουλμανική δήλωση και κάνει λόγο για έξοδο από Ε.Ε., και ο Σαρκοζί, που επικροτεί όλες τις ακροδεξιές κορώνες, ζητάει 300.000 απολύσεις δημοσίων υπαλλήλων αλλά θέλει παραμονή στην Ε.Ε... Σε έναν τέτοιο δεύτερο γύρο το Σ.Κ. θα στηρίξει οπωσδήποτε τον Σαρκοζί, όπως θα πράξουν και πολλοί άλλοι. Τα ρεφορμιστικά ρετάλια αναμένεται να επιδοθούν σε μια προσπάθεια να σωθεί το Σ.Κ. και ο υπάρχων δικομματισμός – ήδη το Κ.Κ. Γαλλίας αποχώρησε από το «Αριστερό Μέτωπο» και δήλωσε πως θα κατέβει με το Σ.Κ. στις εκλογές του 2017 για να «εκλέξουν τον κοινό υποψήφιο της Αριστεράς»! Πολύ δύσκολο όμως τα «δεκανίκια» να τους σώσουν, ειδικά αν το νεολαιίστικο κίνημα καταφέρει να συνδεθεί με το εργατικό και να μείνει στους δρόμους.

Ενεργό ηφαίστειο

Πολλοί νόμιζαν πως το γαλλικό κίνημα έχει αποκοιμηθεί την τελευταία τετραετία, παραγνωρίζοντας τον προδοτικό ρόλο των πολιτικών και συνδικαλιστικών ηγεσιών. Νόμιζαν πως έχει εξοικειωθεί με τα «αναγκαστικά» αντεργατικά μέτρα και θα τα υπομένει σιωπηλά, ειδικά υπό το βάρος της λεγόμενης αντιτρομοκρατίας. Όμως το γαλλικό κίνημα (όπως και το ελληνικό) αποδεικνύεται ενεργό ηφαίστειο που απειλεί με εκρήξεις μεγατόννων.

Όταν στο τέλος Φλεβάρη η κυβέρνηση ανακοίνωσε πως στις 4 Μαρτίου θα έφερνε το νομοσχέδιο στην Εθνοσυνέλευση για ψήφιση, είχε περίπου εξασφαλίσει την συναίνεση όλων των συνδικαλιστικών ηγεσιών (ελέγχονται κυρίως από το Σ.Κ.) οι οποίες απλώς ζητούσαν κάποιες τροποποιήσεις στο νομοσχέδιο. Η πρώτη αντίδραση ήρθε από τους φοιτητές, οι οποίοι πίεσαν για αγωνιστικές αποφάσεις τις φοιτητικές ενώσεις (UNEF – UNL – FIDL) και υιοθέτησαν πλαίσιο αγώνα που ζητούσε ολοκληρωτική απόσυρση του νομοσχεδίου. Ισχυρές πιέσεις δημιουργήθηκαν και από την βάση των εργατικών συνδικάτων, με αποτέλεσμα να προγραμματιστούν και απεργιακές κινητοποιήσεις (24ωρη Γενική Απεργία στις 9/3) από τα μεγαλύτερα συνδικάτα CGT-F.O.-Solidaires και συνδικαλιστές του Σ.Κ. Είναι χαρακτηριστικό πως κείμενο ακτιβίστριας ενάντια στο νομοσχέδιο συγκέντρωσε σε λίγες μέρες ένα εκατομμύριο υπογραφές. Σύμφωνα με τους διαδηλωτές, στις 9 Μάρτη διαδήλωσαν 100.000 στο Παρίσι και 500.000 σε όλη τη Γαλλία. Οι κινητοποιήσεις συνεχίστηκαν κυρίως από την νεολαία, με καταλήψεις πανεπιστημίων και μαζική αποχή μαθητών τις μέρες δράσης (150.000 διαδηλωτές στις 17 Μάρτη, 24 Μάρτη νέες διαδηλώσεις νεολαίας σε όλη τη Γαλλία). Ο σχεδιασμός των κινητοποιήσεων είχε σαν ορόσημο την κοινή μέρα δράσης νεολαίας- εργαζομένων, με απεργία, στις 31 Μάρτη. Οι μικρές ανούσιες αλλαγές της κυβέρνησης δεν σταμάτησαν το κίνημα, έδωσαν όμως την αφορμή σε συνδικαλιστικές ηγεσίες να αποσυρθούν. Στις 31 Μάρτη διαδήλωσαν πολλά πρωτοβάθμια σωματεία παρά τις αποφάσεις των δευτεροβάθμιων οργάνων τους. Οι διαδηλώσεις της νεολαίας σε αρκετές πόλεις είχαν και δυναμικές συγκρούσεις με την αστυνομία, ενώ πραγματοποιήθηκαν αρκετές δεκάδες συλλήψεις.

Στις 31 Μάρτη στην απεργία συμμετείχαν επτά συνδικαλιστικές οργανώσεις, φοιτητές και μαθητές. Κάτω από συνεχή βροχή και κλίμα τρομοκρατίας από ΜΜΕ και αστικά κόμματα, οι διαδηλωτές μέτρησαν 200 διαδηλώσεις σε όλη τη Γαλλία με συμμετοχή 1.200.000 ανθρώπων (η αστυνομία έκανε λόγο για 500.000). Μένει να αποδειχτεί αν το επόμενο διάστημα το εργατικό και νεολαιίστικο κίνημα της Γαλλίας, ξεπερνώντας τις αδυναμίες του – δηλαδή τις υποταγμένες πολιτικά στον αστισμό ηγεσίες – και επενδύοντας στη δύναμη της αυτοοργάνωσης, καταφέρει να συντρίψει το νομοσχέδιο και την ίδια την κυβέρνηση που δηλώνει ανυποχώρητη στην ψήφισή του, έστω με μικρές αλλαγές. Μια μεγάλη νίκη, θα ήταν νίκη για όλες τις εργατικές τάξεις της Ευρώπης και σπίθα νέων αγώνων παντού. Ωστόσο, όπως και να εξελιχθεί αυτή η μάχη, το κοινωνικό ηφαίστειο ξύπνησε στη Γαλλία και προμηνύει ταξικές εκρήξεις, αντίστοιχες των βάρβαρων αντεργατικών/αντικοινωνικών μέτρων. Είναι ζητούμενο και παράγοντας των εξελίξεων, αν μέσα στην αναζωπύρωση της ταξικής πάλης συγκροτηθεί μια επαναστατική δύναμη που να δώσει ένα θεωρητικό και πρακτικό πρόγραμμα εναλλακτικής λύσης στην καπιταλιστική κρίση και την αντιδραστική επιθετικότητα.

Α.Φ.

στον κόσμο...

ΗΠΑ

Συνεχίστηκαν τον Μάρτιο οι προκριματικές εκλογές στις πολιτείες των ΗΠΑ για το χρίσμα των Ρεπουμπλικάνων και των Δημοκρατικών, με αντισυγκεντρώσεις ενάντια στον Τραμπ, αλλά και νίκες του αουτσάιντερ Σάντερς απέναντι στη Χίλαρι Κλίντον. Διαδηλωτές, ανάμεσά τους πολλοί φοιτητές, υποστηρικτές του Σάντερς αλλά και αγωνιστές του αντιρατσιστικού κινήματος "Black Lives Matter" («Οι ζωές των Μαύρων μετράνε»), κατάφεραν να ακυρώσουν προεκλογική ομιλία του Τράμπ στο πανεπιστήμιο του Ιλινόις στο Σικάγο στις 11 Μάρτη. Οι διαδηλωτές συνέρρεαν απ' το πρωί στον χώρο του πανεπιστημίου με πλακάτ που έγραφαν «Τραμπ=μίσος», καταγγέλοντας την ακροδεξιά ρητορεία του υποψηφίου των Ρεπουμπλικανών, ενώ με την ανακοίνωση της ακύρωσης της προεκλογικής ομιλίας συνεπλάκησαν με οπαδούς του Τραμπ. Οι αγωνιστές του "Black Lives Matter" απέκλεισαν προσωρινά παρακείμενο αυτοκινητόδρομο. Παρόμοια κινητοποίηση οργανώθηκε στην Αριζόνα, όπου διαδηλωτές απέκλεισαν για 4 ώρες αυτοκινητόδρομο που οδηγούσε στην προεκλογική συγκέντρωση του ρατσιστή δισεκατομμυριούχου. Εκατοντάδες διαδηλωτές, όμως, και στη Νέα Υόρκη, με συνθήματα όπως «Απελάστε τον Τραμπ», «Υψώστε τοίχο γύρω απ' τον Τραμπ». Τη διαδήλωση οργάνωσε το "Cosmopolitan antifascists" με τη συμμετοχή πολλών τοπικών ομάδων και η αστυνομία έκανε χρήση σπρέι πιπεριού και προχώρησε σε 3 συλλήψεις. Παράλληλα, σημαντικές νίκες πέτυχε ο Σάντερς για το χρίσμα των δημοκρατικών σε Αλάσκα, Χαβάη, Μίσιγκαν και Ουάσιγκτον, παραμένοντας στην κούρσα μέχρι τέλους, παρόλο που η Κλίντον είναι σταθερά μπροστά, και παρά τον πόλεμο που του ασκείται από τα ΜΜΕ με ρεπορτάζ του τύπου «Γιατί ο σοσιαλισμός που θέλει ο Σάντερς, παραβιάζει τα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα».

Σάντερς και Τραμπ εκφράζουν την κρίση των παραδοσιακών αστικών δυνάμεων, που προχωράει και στις ιμπεριαλιστικές χώρες. Η περίπτωση του Σάντερς έρχεται και σαν αποτέλεσμα προηγούμενων και τωρινών αγώνων, εκφράζοντας μια ριζοσπαστικοποίηση των μαζών, ενώ μένει να φανεί αν θα προχωρήσει ουσιαστικά η δικτύωση των οργανώσεων και αγωνιστών που τον στηρίζουν και μετά το πέρας των εκλογών.

ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ

Στις 24 Μάρτη συμπληρώθηκαν 40 χρόνια από το αμερικανοκίνητο πραξικόπημα που έφερε τη δικτατορία του Βιδέλα (1976–1983) στην Αργεντινή και, καθόλου τυχαία, την ίδια μέρα επέλεξε ο Ομπάμα να επισκεφθεί τον πρόσφατα εκλεγέντα δεξιό πρόεδρο της χώρας, Μαουρίσιο Μάκρι. Στο Μπουένος Άιρες πραγματοποιήθηκε πορεία με 100.000 διαδηλωτές (την οποία διοργάνωσαν αριστερές οργανώσεις, με σημαντική συμμετοχή των τροτσκιστών), στην μνήμη των 30.000 θυμάτων μιας εκ των αγριότερων δικτατοριών αλλά και ενάντια στη «σύσφιξη» των σχέσεων με τον αμερικάνικο ιμπεριαλισμό. Ο Ομπάμα συνεχάρη τον Μάκρι για τις νεοφιλελεύθερες μεταρρυθμίσεις που προωθεί και εξήγγειλε επενδύσεις. Ο Μάκρι ανέλαβε τον Δεκέμβρη, με στόχο να τερματίσει τον «αριστερό λαϊκισμό» – και χωρίς χρονοτριβή προχώρησε σε απολύσεις 25.000 δημοσίων υπαλλήλων (για… εκσυγχρονισμό του δημοσίου), ανακοίνωσε μέτρα λιτότητας, κλεισίματα γραφείων και τομέων στο δημόσιο και φυσικά ιδιωτικοποιήσεις. Τα μέτρα αυτά, όπως και ένας αντι–απεργιακός νόμος που θέλει να εφαρμόσει, έφεραν την απάντηση της εργατικής τάξης με πανεθνική απεργία στις 24 Φλεβάρη, με κλεισίματα δρόμων σε όλη τη χώρα και σε κεντρικά σημεία της πρωτεύουσας, όπως και διαδηλώσεις σε αρκετές πόλεις, σπάζοντας στην πράξη τον αντι–απεργιακό νόμο.

Η προσπάθεια των ΗΠΑ να ανατρέψουν τα καθεστώτα (προοδευτικά ή που δεν τα έλεγχαν) της περασμένης 15ετίας στη Λατινική Αμερική και η επιβολή αντιδραστικών δυνάμεων μόνο εύκολη δεν φαντάζει και αναγεννά την ταξική πάλη με σκληρότερους όρους, που θυμίζουν πλέον δεκαετία του 1960.

Επίσκεψη Ομπάμα στην Κούβα

«Δώρα» και παγίδες

Στις 20 Μάρτη ο πρόεδρος των ΗΠΑ Μπαράκ Ομπάμα επισκέφτηκε την Κούβα, σε μια επίσκεψη που χαρακτηρίστηκε «ιστορική», καθώς ήταν η πρώτη αμερικανού προέδρου στο νησί από τη δεκαετία του '20! Η «κίνηση καλής θέλησης» του Ομπάμα εντάσσεται στην προσπάθεια προσέγγισης των δύο πλευρών, που ξεκίνησε τον Δεκέμβρη του 2014, όταν η αμερικανική κυβέρνηση ανακοίνωσε ότι θα αποκατασταθούν οι διπλωματικές σχέσεις με την Κούβα και έδωσε υποσχέσεις για άρση του βάρβαρου εμπάργκο, που έχει επιβάλει ο αμερικανικός ιμπεριαλισμός στο νησί της επανάστασης από το 1960! Στην πραγματικότητα, οι ΗΠΑ θεωρούν, και όχι άδικα, ότι η τρέχουσα συγκυρία της γενικής αντεπίθεσης των αντιδραστικών δυνάμεων στη Λατινική Αμερική (Αργεντινή, Βραζιλία, Βενεζουέλα κ.λπ.) τους δίνει μια εξαιρετική ευκαιρία να απαλλαγούν και από το μεγάλο «αγκάθι» στις νότιες ακτές τους, κάνοντας ένα αποφασιστικό βήμα για να τσακίσουν το φρόνημα των λαών της περιοχής.

Ο Ομπάμα συναντήθηκε με τον Ραούλ Κάστρο, αδελφό του Φιντέλ, που λόγω των προβλημάτων υγείας του τελευταίου ασκεί την εξουσία στην Κούβα. Στην ομιλία του ο αμερικανός πρόεδρος, μετά από διάφορες φιλοφρονήσεις, δεν άργησε να μπει στο «ψητό», ανοίγοντας θέμα «ανθρωπίνων δικαιωμάτων» και «απελευθέρωσης των αντιφρονούντων». Λίγες μέρες πριν την επίσκεψη, οι Κουβανοί είχαν προχωρήσει σε μια «κίνηση καλής θέλησης», αποφυλακίζοντας 53 πολιτικούς κρατούμενους. Ο Ομπάμα όμως περιλαμβάνει στους «αντιφρονούντες» και πράκτορες των ΗΠΑ, που έχουν καταδικαστεί για αεροπειρατείες, βομβιστικές επιθέσεις και σαμποτάζ σε βάρος της Κούβας! Από την πλευρά του, ο Ραούλ Κάστρο αναφέρθηκε στο κολαστήριο του Γκουαντάναμο (βάση σε κουβανικό έδαφος που κατέχεται από τις ΗΠΑ από την εποχή που η Κούβα ήταν ουσιαστικά αποικία τους και χρησιμοποιείται για τον εγκλεισμό και βασανισμό όσων οι Αμερικανοί θεωρούν «τρομοκράτες»), ζητώντας την επιστροφή του στην κουβανική επικράτεια. Ζήτησε επίσης την άρση του αμερικανικού εμπάργκο, για την οποία ο Ομπάμα, σε ερώτηση δημοσιογράφου, απάντησε χαρακτηριστικά: «Αυτό μάλλον θα συμβεί κάποια στιγμή στο μέλλον. Δεν μπορώ να γνωρίζω πότε». Είναι προφανές ότι οι αμερικάνοι ιμπεριαλιστές δεν πρόκειται ούτε καν να χαλαρώσουν τον απάνθρωπο αποκλεισμό κατά της Κούβας, αν δεν εξασφαλίσουν συγκεκριμένα ανταλλάγματα: αφενός σε πολιτικό επίπεδο, αποκτώντας ουσιαστικά δυνατότητες επέμβασης στις κουβανικές υποθέσεις μέσω των «αντιφρονούντων»–πρακτόρων τους, αφετέρου (και κατεξοχήν) σε οικονομικό επίπεδο, με τη διείσδυση των εταιριών τους και την εξάλειψη όσων εμποδίων έχουν απομείνει για την «ελεύθερη αγορά». Ιδιαίτερα στον αγροτικό τομέα, ο κίνδυνος είναι θανάσιμος, καθώς αν εμπλακούν οι γνωστές για την... περιβαλλοντική «ευαισθησία» τους αμερικάνικες πολυεθνικές τροφίμων, θα καταστρέψουν την κουβανέζικη γεωργία, που βασίζεται σε ένα υποδειγματικό, αλληλέγγυο δίκτυο μικρών οικολογικών αγροκτημάτων, που έχει δημιουργηθεί από 300.000 αγρότες. Αυτό το δίκτυο ουσιαστικά κράτησε όρθια την Κούβα παρά το εμπάργκο και μετά την κατάρρευση της ΕΣΣΔ και του «ανατολικού μπλοκ» και αποτελεί μια από τις σημαντικότερες κατακτήσεις της επανάστασης που μένουν ζωντανές.

Η κουβανέζικη επανάσταση, που έφτασε στη νίκη το 1959 υπό την ηγεσία του Φιντέλ Κάστρο και του Τσε Γκεβάρα, παρέμεινε δυστυχώς απομονωμένη σε μια μικρή και καθυστερημένη χώρα, γεγονός που αντικειμενικά ευνόησε την εμφάνιση ενός γραφειοκρατικού στρώματος και αποτέλεσε σχεδόν ανυπέρβλητο εμπόδιο για τη δημιουργία μιας γνήσιας σοσιαλιστικής δημοκρατίας των εργατικών συμβουλίων. Ωστόσο, το καθεστώς της Κούβας δεν είχε μεγάλη σχέση με τις σταλινικές δικτατορίες της Σοβιετικής Ένωσης, της Κίνας και της ανατολικής Ευρώπης, καθώς η συμμετοχή των μαζών στη λήψη των αποφάσεων μέσω λαϊκών συνελεύσεων ήταν σημαντική. Την ίδια στιγμή, στο εξωτερικό η καστρική ηγεσία ακολουθούσε μια πολιτική έμπρακτου διεθνισμού, βοηθώντας με κάθε τρόπο και με μεγάλες θυσίες για την ίδια την Κούβα κάθε επαναστατικό και εθνικοαπελευθερωτικό κίνημα στη Λατινική Αμερική και την Αφρική, με πιο χαρακτηριστική την περίπτωση της Αγκόλα. Ωστόσο, το εμπάργκο των ιμπεριαλιστών οδήγησε σε μεγάλη οικονομική εξάρτηση από την ΕΣΣΔ και η κατάρρευση του σταλινισμού το 1989–91 προκάλεσε οικονομική καταστροφή, από την οποία η Κούβα ουσιαστικά δεν ανέκαμψε ποτέ. Παρόλα αυτά, οι περισσότερες κατακτήσεις της επανάστασης παρέμεναν άθικτες, ιδίως στον τομέα των κοινωνικών υπηρεσιών, με αποτέλεσμα η Κούβα να έχει τα χαμηλότερα ποσοστά παιδικής θνησιμότητας και αναλφαβητισμού σε ολόκληρη τη Λατινική Αμερική, αλλά και μια από τις μεγαλύτερες αναλογίες γιατρών και δασκάλων ανά κάτοικο στον κόσμο. Παράλληλα, συνέχιζε να παίζει ρόλο στις εξελίξεις στο διεθνές εργατικό κίνημα, αναπτύσσοντας πολύπλευρη συνεργασία με τις προοδευτικές κυβερνήσεις που αναδείχθηκαν σε αρκετές χώρες της Λατινικής Αμερικής, ιδίως στη Βενεζουέλα και τη Βολιβία, σε μια προσπάθεια οικοδόμησης ενός μετώπου ενάντια στον ιμπεριαλισμό.

Ωστόσο, η επιβίωση της επανάστασης υπονομεύεται από την προδοτική πολιτική της κουβανέζικης γραφειοκρατίας υπό την ηγεσία του Ραούλ Κάστρο, που εδώ και πάνω από μια δεκαετία κάνει συνεχώς ανοίγματα στην «ελεύθερη αγορά», παρέχει διευκολύνσεις κάθε είδους στους «επενδυτές» και έχει λάβει πλήθος αντιλαϊκών μέτρων, που περιλαμβάνουν και εκατοντάδες χιλιάδες απολύσεις εργαζομένων του κρατικού τομέα. Είναι προφανές ότι όλα αυτά ανοίγουν τον δρόμο για την πλήρη υλοποίηση των ιμπεριαλιστικών σχεδιασμών σε βάρος της Κούβας, παρά τις «αντιιμπεριαλιστικές» διακηρύξεις του καθεστώτος. Μόνο ένα νέο κύμα σκληρών εργατικών αγώνων στο νησί και σε όλη τη Λατινική Αμερική θα μπορούσε να αποτρέψει την οριστική παλινόρθωση του καπιταλισμού.

■ *Γιάννης Χαλάς*

Βραζιλία

Από τον "πραγματισμό" στο "λευκό πραξικόπημα"

Στη Λατινική Αμερική, η μια χώρα μετά την άλλη γνωρίζει τις συνέπειες αφενός της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης αφετέρου ενός κύματος λιγότερο ή περισσότερο επιτυχημένων «λευκών πραξικοπημάτων» με στόχο το ξήλωμα των λεγόμενων «προοδευτικών κυβερνήσεων». Μετά τις περιπτώσεις της Ονδούρας και της Παραγουάης, έρχεται η στιγμή της Βραζιλίας να αντιμετωπίσει μια τέτοια κατάσταση. Ο «πραγματισμός» του Εργατικού Κόμματος απέναντι στην αστική τάξη και το μεγάλο κεφάλαιο και το ξεθώριασμα του προοδευτικού προφίλ των πρώτων διακυβερνήσεών του στα μάτια των λαϊκών μαζών, δημιουργεί ευνοϊκές προϋποθέσεις για μια αντεπίθεση της φιλοαμερικάνικης Δεξιάς και των νεοφιλελεύθερων οικονομικών ελίτ.

Βγαίνοντας νικήτρια με μικρή διαφορά από τις εκλογές του 2014, η πρόεδρος Ρούσεφ υιοθέτησε προγραμματικές επιλογές της Δεξιάς, με σκοπό να αμβλύνει την επιθετικότητά της. Όμως όχι μόνο δεν κατάφερε να καθησυχάσει τη Δεξιά και τους υποστηρικτές της στην Ουάσιγκτον με κάποια νεοφιλελεύθερα μέτρα, αλλά βρέθηκε κάτω από τα πυρά μιας θεσμικής και δικαστικής αντεπίθεσης ενάντια στο Εργατικό Κόμμα. Η αντεπίθεση αυτή ενορχηστρώθηκε με αφορμή υπόθεση διαφθοράς στην οποία κατηγορείται πως εμπλέκεται ο πρώην πρόεδρος Λούλα ντα Σίλβα μαζί με δύο γιους του. Ο Λούλα προσήχθη για ανάκριση στα πλαίσια έρευνας για σκάνδαλα διαφθοράς του πετρελαϊκού κολοσσού Petrobras, κατηγορούμενος για αποδοχή δωροδοκιών από μεγαλοεργολάβους κατασκευαστικών εταιρειών σε αντάλλαγμα συμβόλαια με την κρατική πετρελαϊκή εταιρεία. Η επιχείρηση με το όνομα «Πλυντήριο Αυτοκινήτου» εκτέλεσε 44 εντάλματα έρευνας και προσαγωγής για ανάκριση, μεταξύ των οποίων και του Λούλα, παρότι αφέθηκε ελεύθερος χωρίς να του απαγγελθούν κατηγορίες. Τα σκάνδαλα αυτά φυσικά δεν είναι καινούργια, αφού είχαν ξεσπάσει όταν ο Λούλα ήταν ήδη πρόεδρος και εμπλέκουν (πέρα από τη διοίκησης της εταιρείας και ηγετικά στελέχη του Εργατικού Κόμματος) και στελέχη της αντιπολίτευσης.

Στην υπόθεση προστέθηκε και η καταγγελία της αντιπολίτευσης περί παραποίησης δημοσιονομικών στοιχείων του 2014 από την Ρούσεφ, κατηγορώντας την πώς με βάση αυτή την παραποίηση κέρδισε τις εκλογές το 2015. Ταυτόχρονα η αντιπολίτευση άρχισε να οργανώνει μαζικές κινητοποιήσεις, εκμεταλλευόμενη τα σκάνδαλα και τη γενική δυσαρέσκεια από τη σοβαρή κάμψη της βραζιλιάνικης οικονομίας, ζητώντας την παραίτηση της κυβέρνησης. Κινητοποιήσεις που παρόλο τον μαζικό τους χαρακτήρα κυριαρχούσε το «λευκό» νεοφιλελεύθερο στοιχείο και μικροαστικές μάζες, παρά φτωχές λαϊκές μάζες και εργαζόμενοι.

Αντιδρώντας η Ρούσεφ αποφάσισε να διορίσει προσωπάρχη της κυβέρνησης τον Λούλα, με σκοπό να συσπειρώσει τον παραπαίοντα κυβερνητικό συνασπισμό και τις συμμαχίες με την εργατική τάξη (συνδικάτα, ομοσπονδίες, εργατικές οργανώσεις κ.λπ.). Η εμπιστοσύνη στο πρόσωπό του (απαραίτητο στοιχείο για τη διατήρηση της ενότητας του Εργατικού Κόμματος) εν μέσω αυτής της μεγάλης κρίσης όπως ήταν αναμενόμενο όξυνε περαιτέρω την αντιπαράθεση. Ομοσπονδιακό δικαστήριο της Μπραζίλια αποφάσισε την προσωρινή αναστολή του διορισμού του Λούλα, με την αιτιολογία πως ο διορισμός «θέτει σε κίνδυνο εκτροχιασμού τη δικαστική έρευνα σε βάρος του». Μάλιστα, με πρωταγωνιστές πρόσωπα του κρατικού και δικαστικού μηχανισμού, έξω από κάθε συνταγματικό όριο, εμφανίστηκαν στη δημοσιότητα υποκλοπές από πρόσφατες συνομιλίες της Ρούσεφ και του Λούλα και ένα όργιο «ερμηνειών» τους. Έχουν ξεκινήσει διαδηλώσεις και αντιδιαδηλώσεις, υπέρ και εναντίον τους, όπου υπήρξαν και συγκρούσεις ανάμεσα στα δύο μπλοκ.

Στις 29 Μαρτίου ήρθε άλλο ένα χτύπημα στην κυβέρνηση. Ο μεγαλύτερος εταίρος της, το Βραζιλιάνικο Δημοκρατικό Κίνημα, ανακοίνωσε πως αποσύρει την υποστήριξή του. Πρόκειται για κόμμα με θέσεις–κλειδιά στην κυβέρνηση (έχει την αντιπροεδρία, 6 υπουργεία και πολυάριθμες θέσεις σε Βουλή και Κογκρέσο), που η αποχώρησή του διευκολύνει την δεξιά αντιπολίτευση στο «ξήλωμα» που επιχειρεί.

Οι εργατικές οργανώσεις και το κίνημα έχουν καταλάβει σε μεγάλο βαθμό τον κίνδυνο που διατρέχουν οι κατακτήσεις που έχουν κερδίσει με τους αγώνες των τελευταίων 20 χρόνων. Παρόλο που σε μεγάλο βαθμό έχουν διαψευστεί από τις πολιτικές του Εργατικού Κόμματος και παρά τη μεγάλη διαφθορά σε όλους τους τομείς της οικονομικής ζωής, ξέρουν πώς μια επικράτηση του «λευκού πραξικοπήματος» θα σημάνει μεγαλύτερες ανισότητες, περισσότερη φτώχεια και εκμετάλλευση, κανένας έλεγχος για το κεφάλαιο και τους υπηρέτες του, μεγαλύτερη ένταση της καταστολής για τους «από κάτω». Στην υπεράσπιση αυτών των κατακτήσεων, στις 31 Μαρτίου, 52 χρόνια από το πραξικόπημα του 1964, οργανώθηκαν μεγάλες διαδηλώσεις σε όλη τη χώρα – ενώ εργατικές οργανώσεις από όλη τη Λατινική Αμερική τοποθετούνται όλο και περισσότερο ενάντια σε άλλο ένα «λευκό πραξικόπημα» με ανυπολόγιστες συνέπειες για την εργατική τάξη.

Ρ. Β.

80 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Με αφορμή τη συμπλήρωση 80 χρόνων από την εξέγερση των καπνεργατών της Θεσσαλονίκης τον Μάιο του 1936, που αποτέλεσε έναν από τους πιο σημαντικούς σταθμούς του εργατικού κινήματος στην Ελλάδα, η Ο.Κ.Δ.Ε. θα πραγματοποιήσει καμπάνια εκδηλώσεων, ενημέρωσης και δράσης σε διάφορες πόλεις, ενώ η ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ θα αφιερώσει τρία άρθρα πάνω στο θέμα. Στο πρώτο άρθρο παρουσιάστηκαν οι κυριότερες οικονομικές εξελίξεις στην Ελλάδα του Μεσοπολέμου. Το παρόν άρθρο, δεύτερο στη σειρά, παρουσιάζει την πολιτική κατάσταση στην Ελλάδα της περιόδου και το διεθνές περιβάλλον, έως την παράδοση της εξουσίας στον Μεταξά τον Απρίλιο του 1936.

■ *Στέφανος Ιωαννίδης*

Μέρος Β΄: Η πολιτική κατάσταση στην Ελλάδα και το διεθνές περιβάλλον

Το διεθνές περιβάλλον: Φασισμός ή Επανάσταση

Βασικό στοιχείο της διεθνούς κατάστασης, ειδικά μετά την κρίση του 1932, ήταν η δημιουργία και ενίσχυση φασιστικών/δικτατορικών τάσεων, κινημάτων και καθεστώτων σε μια σειρά από ευρωπαϊκές χώρες. Στις παλαιότερες δικτατορίες του Μουσολίνι (Ιταλία 1925 – πόλεμος και κατάληψη της Αβησσυνίας/Αιθιοπίας με χημικά όπλα, 1935–36) και Σαλαζάρ (Πορτογαλία 1932) προστέθηκε η κατάληψη της εξουσίας από τον Χίτλερ (Γερμανία 1933), ενώ στην Ισπανία θα ξεκινούσε το καλοκαίρι του 1936 ο λεγόμενος «ισπανικός εμφύλιος», δηλαδή η προσπάθεια συντριβής της ισπανικής επανάστασης, που λόγω της αποτυχημένης–προδοτικής πολιτικής αναρχικών και σταλινικών (απροθυμία/ανικανότητα επιβολής της δικτατορίας του προλεταριάτου) κατέληξε σε νίκη των δυνάμεων του στρατηγού Φράνκο. Ανάλογη κατάσταση επικρατούσε στην Ασία, όπου κυριαρχούσε η επιθετικότητα του ιαπωνικού ιμπεριαλισμού, ειδικά απέναντι στην Κίνα (κατάληψη Μαντζουρίας 1932). Ιμπεριαλιστικές χώρες αλλά και μικρότερες καπιταλιστικές επιδίδονταν σε μια κούρσα πολεμικών εξοπλισμών, που συνοδευόταν από καταστολή των εργατικών κινητοποιήσεων και αυταρχικές τάσεις στο εσωτερικό τους.

Από την άλλη πλευρά, παρουσιαζόταν σημαντική άνοδος των εργατικών αγώνων σε μια σειρά από χώρες. Σε ορισμένες μάλιστα περιπτώσεις, ιδιαίτερα στη Γαλλία και την Ισπανία, δημιουργήθηκαν προεπαναστατικές και επαναστατικές καταστάσεις (κυβέρνηση Λαϊκού Μετώπου με τον Λεόν Μπλουμ στη Γαλλία το 1936 έπειτα από τεράστιες απεργίες τα προηγούμενα δύο χρόνια, νίκη Λαϊκού Μετώπου υπό τον Αθάνια στην Ισπανία το 1936, που εξελίχθηκε στην ισπανική επανάσταση).

Η ΕΣΣΔ και η σταλινοποιημένη, γραφειοκρατική Κομμουνιστική Διεθνής που ελεγχόταν απ' τη Μόσχα υιοθέτησαν μέσα σ' αυτή την κατάσταση την αντεπαναστατική πολιτική των «Λαϊκών Μετώπων», η οποία διέκρινε ανάμεσα σε υποτιθέμενες «δημοκρατικές» και «φασιστικές» αστικές τάξεις και προωθούσε την υποταγή των Κομμουνιστικών Κομμάτων και του εργατικού κινήματος στις «δημοκρατικές» αστικές δυνάμεις σε όλες τις χώρες. Η πολιτική αυτή στόχευε στην αυτοπροστασία και διατήρηση στην εξουσία της γραφειοκρατικής κλίκας του Στάλιν στην ΕΣΣΔ, σε βάρος του προχωρήματος της παγκόσμιας σοσιαλιστικής επανάστασης. Η πολιτική των Λαϊκών Μετώπων συνοδεύτηκε από ανελέητο κυνηγητό και δολοφονίες εναντίον επαναστατών μαρξιστών /τροτσκιστών (και γενικά αντιπάλων της σταλινικής γραφειοκρατίας), στην ΕΣΣΔ και στο εξωτερικό, με αποκορύφωμα τις διαβόητες «δίκες της Μόσχας» (1936).

Η πολιτική κατάσταση στην Ελλάδα

Δίπλα στα οικονομικά ζητήματα (βλ. προηγούμενο άρθρο της σειράς), η ελληνική αστική τάξη βρέθηκε την επαύριο του Αυγούστου 1922 αντιμέτωπη με πολλά δυσεπίλυτα ζητήματα στο εσωτερικό και το εξωτερικό:

α) Οι Βαλκανικοί Πόλεμοι, ο Α΄ΠΠ και η εισβολή στη Μικρά Ασία είχαν κληροδοτήσει στη χώρα κάκιστες ελληνοτουρκικές σχέσεις και ανταγωνιστικές σχέσεις με τις υπόλοιπες βαλκανικές χώρες, με αποτέλεσμα η αστική τάξη να είναι αναγκασμένη να έχει τα μάτια της στραμμένα στον πόλεμο. Στις εξωτερικές ανησυχίες προς Βορρά και Ανατολή (ή και βλέψεις για μελλοντική ανατροπή της υφιστάμενης κατάστασης) προστέθηκε ο φόβος απέναντι στην Ιταλία, έπειτα από τον βομβαρδισμό και την προσωρινή κατάληψη της Κέρκυρας (1923). Η αδυναμία της ελληνικής αστικής τάξης να ανταπεξέλθει άμεσα σε νέο πόλεμο, την ανάγκασε να κινηθεί προς το προσωρινό «κλείσιμο» ορισμένων ανοιχτών μετώπων (Βαλκανικό Σύμφωνο, προσέγγιση με Τουρκία 1930) αλλά και σε υποταγή στον ιμπεριαλιστικό οργανισμό της Κοινωνίας των Εθνών (ΚτΕ), από την οποία εξάλλου εξαρτιόταν η εξωτερική χρηματοδότηση της χώρας. Όλα αυτά προετοίμαζαν αντιδραστικές εξελίξεις στο εσωτερικό, καταστολή απέναντι στο εργατικό κίνημα, αντικομμουνισμό.

β) Η Μικρασιατική «Καταστροφή» είχε δώσει νέο περιεχόμενο στον παλαιότερο «Εθνικό Διχασμό» (1915–17), καθώς παγίωσε τις διαιρέσεις στο εσωτερικό της αστικής τάξης, η οποία χωρίστηκε σε δύο παρατάξεις που ανταγωνίζονταν όχι μόνο για την ανάληψη της διακυβέρνησης αλλά και για τον έλεγχο του στρατού, αποτελώντας δύο ξεχωριστές πολιτικο–στρατιωτικές μερίδες. Η ανάγκη για διαρκείς επεμβάσεις αντιμαχόμενων μερίδων του στρατού στην πολιτική (δεκάδες πετυχημένα ή αποτυχημένα πραξικοπήματα μεταξύ 1922 και 1936), το βραχύβιο των κυβερνήσεων, το «σίριαλ» του πολιτειακού ζητήματος (από τη βασιλευόμενη στην αβασίλευτη δημοκρατία και τούμπαλιν), τα νόθα δημοψηφίσματα, οι υπουργοποιήσεις στρατιωτικών και οικονομικών παραγόντων και η διαρκής καμπάνια Αντιβενιζελικών για την αποστέρηση των προσφύγων από πολιτικά δικαιώματα, απονομιμοποίησαν την αστική δημοκρατία και τον κοινοβουλευτισμό, που ούτως ή άλλως δεν είχε ριζώσει στην Ελλάδα. Παράλληλα η διακυβέρνηση δυσχεραινόταν και από την πολυδιάσπαση των δύο αστικών στρατοπέδων, στα οποία δεν κυριαρχούσαν πάντοτε με ευκολία οι Φιλελεύθεροι και το Λαϊκό Κόμμα, κάτι που έτεινε να οξύνει την πολιτική κρίση και τις τάσεις για αναζήτηση «εξωκοινοβουλευτικής κυβέρνησης», δηλαδή δικτατορίας.

γ) Παράλληλα, οι εργατικές κινητοποιήσεις αναπτύσσονταν. Η φτώχεια, η άγρια εκμετάλλευση γηγενών και προσφύγων εργατών, οι επιδημίες και η απουσία κοινωνικής ασφάλισης δημιούργησαν την αντικειμενική βάση για το ξέσπασμα σημαντικών κινητοποιήσεων. Σ' αυτές περιλαμβάνονται η απεργία του Αυγούστου 1923 στον Πειραιά, του 1927 στον Βόλο και αλλού, την άνοιξη του 1928 σε Καβάλα–Ξάνθη κ.ά. Τις παραμονές της παράδοσης της διακυβέρνησης στον Μεταξά (Απρίλιος 1936), εξελίσσονταν διάφορες απεργίες με οικονομικό περιεχόμενο στη Β. Ελλάδα αλλά και στην Αθήνα και τον Πειραιά (καπνεργάτες, τροχιοδρομικοί, αρτεργάτες, αυτοκινητιστές, εργάτες δέρματος κ.ά.). Ο άλλοτε φιλελεύθερος Βενιζέλος ποινικοποίησε το 1929 τις ριζοσπαστικές μορφές ταξικού αγώνα με το περίφημο «Ιδιώνυμο». Όλη η αστική τάξη προσχωρούσε στη γραμμή του σκληρού αντικομμουνισμού (μόνη αλλά κάπως γραφική εξαίρεση ο «αριστερός βενιζελικός» Παπαναστασίου). Μερίδες της αστικής τάξης ενδεχομένως αμφιταλαντεύτηκαν πάνω στο ζήτημα του ελέγχου της ταξικής πάλης (σκέψεις για θεσμό υποχρεωτικής διαιτησίας), προτού επικρατήσει η «σκληρή» γραμμή της καταστολής και τελικά της απαγόρευσης των απεργιών, που έφερε η δικτατορία του Μεταξά.

Με αφορμή τη συμπλήρωση 80 χρόνων από την εξέγερση της Θεσσαλονίκης τον Μάιο του 1936, η Ο.Κ.Δ.Ε. θα πραγματοποιήσει ***σειρά εκδηλώσεων σε διάφορες πόλεις*** *της Ελλάδας. Ήδη έχουν προγραμματιστεί οι παρακάτω, στο επόμενο φύλλο της Ε.Π. θα ανακοινωθούν και οι εκδηλώσεις στις άλλες πόλεις.*

ΑΘΗΝΑ*: Πέμπτη 12 Μαΐου, 7:00μμ,*
Νομική Σχολή, οδ. Ακαδημίας 45

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ*: Πέμπτη 12 Μαΐου, 7:00μμ,*
Εργατικό Κέντρο, οδ. Αριστοτέλους 32

ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ
Η ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ
ΤΟ ΧΘΕΣΙΝΟΝ ΑΝΕΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΑΙΜΑΤΟΚΥΛΙΣΜΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΝ
12 ΝΕΚΡΟΙ ΚΑΙ ΕΚΑΤΟΝΤΑΔΕΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΩΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΤΟΠΟΝ ΤΩΝ ΑΙΜΑΤΗΡΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ
ΕΠΙ ΩΡΑΣ Η ΠΟΛΙΣ ΒΥΘΙΣΜΕΝΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΝΑΡΧΙΑΝ ΚΑΙ ΤΟ ΑΙΜΑ.-ΑΛΗΘΙΝΑΙ ΜΑΧΑΙ
ΜΕΤΑΞΥ ΑΠΕΡΓΩΝ ΚΑΠΝΕΡΓΑΤΩΝ - ΣΤΡΑΤΟΥ ΚΑΙ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΩΝ ΠΟΥ ΚΤΥΠΟΥΝ «ΕΙΣ ΤΟ ΨΑΧΝΟ»
ΜΕΤΑ ΤΟ ΧΥΘΕΝ ΑΙΜΑ
ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΑΙ ΔΙΑΒΙΒΑΣΘΕΙΣΑΙ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΣ ΚΑΙ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΩΣ

Πολιτικές εξελίξεις το 1936 – Παράδοση της εξουσίας στον Μεταξά

Έπειτα από τις εκλογές του Ιανουαρίου 1936, γινόταν ολοένα και πιο φανερό ότι η αστική τάξη στην Ελλάδα ήταν αδύνατο να κυβερνήσει διαμέσου των δύο μεγάλων πολιτικών της επιτελείων (Φιλελεύθεροι, Λαϊκό Κόμμα). Οι εκλογές έδωσαν συνολικά 142 έδρες στην Βενιζελική παράταξη και άλλες 143 στην Αντιβενιζελική, ενώ το Παλλαϊκό Μέτωπο (ΚΚΕ) εξέλεξε 15 βουλευτές.

Οι εκλογές ακολουθήθηκαν από προσπάθειες για συγκρότηση οικουμενικής κυβέρνησης, που θα στηριζόταν στα δύο

μεγάλα αστικά κόμματα, με τους Φιλελεύθερους να υποχωρούν στο πολιτειακό (εφόσον ο βασιλιάς θα κινούνταν, υποτίθεται, σε δημοκρατικά πλαίσια) και τους Λαϊκούς να υποχωρούν στο ζήτημα της επαναφοράς των απόστρατων αξιωματικών, την οποία δεν επιθυμούσαν οι Βενιζελικοί και ιδιαίτερα οι αξιωματικοί του «Στρατιωτικού Συνδέσμου», με τους οποίους συνδεόταν και ο Μεταξάς.

Τα δύο αστικά κόμματα διερεύνησαν επίσης τις διαθέσεις του ΚΚΕ για χορήγηση «ψήφου ανοχής» σε κυβέρνηση που θα είχε ως κορμό είτε τους Φιλελεύθερους είτε τους Λαϊκούς. Οι συνεννοήσεις μεταξύ ΚΚΕ–Λαϊκού Κόμματος(!) δεν καρποφόρησαν, μάλλον εξαιτίας υπαναχώρησης του Π. Τσαλδάρη και το ΚΚΕ πραγματοποίησε στις 19 Φεβρουαρίου μυστική συμφωνία με τους Φιλελεύθερους, το διαβόητο Σύμφωνο Σκλάβαινα–Σοφούλη, το οποίο θα «αποκάλυπτε» το ίδιο στη Βουλή στις 2 Απριλίου. Το ΚΚΕ δήλωνε προς όλες τις πλευρές πως ήταν διατεθειμένο να δώσει ψήφο ανοχής σε οποιαδήποτε κυβέρνηση υποσχόταν(!) να επαναφέρει τις δημοκρατικές ελευθερίες και να θέσει τη χώρα σε ομαλό πολιτικό βίο.

Από τις αρχές Μαρτίου, ενώ βρισκόταν στην «εξουσία» η προσωρινή κυβέρνηση Δεμερτζή, άρχισε να παίρνει συγκεκριμένη μορφή το σχέδιο εγκαθίδρυσης δικτατορίας. Στελέχη του κόμματος των Φιλελευθέρων, μεγάλα ντόπια και ξένα επιχειρηματικά συμφέροντα και το Παλάτι αποφάσισαν την προώθηση του Μεταξά στην πρωθυπουργία, με παράλληλη παράλυση του κοινοβουλίου. Στις 5 Μαρτίου, ο υπουργός Στρατιωτικών Παπάγου (ο οποίος προηγουμένως είχε προτείνει στον βασιλιά «εξωκοινοβουλευτική κυβέρνηση»–δικτατορία) αντικαταστάθηκε από τον Μεταξά, κίνηση την οποία επικρότησαν οι Φιλελεύθεροι και ο ίδιος ο Βενιζέλος, λίγο πριν πεθάνει στο Παρίσι. Την επομένη, 6 Μαρτίου, στη δεύτερη ψηφοφορία για την ανάδειξη προεδρείου της Βουλής, από την οποία θα προέκυπτε εντολή για σχηματισμό κυβέρνησης, το ΚΚΕ ψήφισε τον φιλελεύθερο Θ. Σοφούλη, θεωρώντας πως μια κυβέρνηση αστών πολιτικών θα μπορούσε να σταθεί εμπόδιο στη δικτατορία.

Στην πραγματικότητα έγινε ακριβώς το αντίθετο. Με τις ψήφους και του ΚΚΕ, ο Σοφούλης, αντί να σχηματίσει κυβέρνηση, κατέθεσε την εντολή και πρότεινε στον βασιλιά κυβέρνηση Δεμερτζή με υπουργό στρατιωτικών τον Μεταξά, αποδεικνύοντας έτσι ότι υπήρχε συγκεκριμένο σχέδιο για προώθηση του τελευταίου στην πρωθυπουργία. Έπειτα από τον θάνατο του Δεμερτζή στις 13 Απριλίου, ο βασιλιάς όρκισε πρωθυπουργό τον Μεταξά, που στις 25 Απριλίου έλαβε ψήφο εμπιστοσύνης ή «ανοχής» από όλες τις αστικές δυνάμεις (καταψήφισαν το ΚΚΕ και άλλοι τρεις βουλευτές, ενώ άλλοι δύο απείχαν). Στις 30 Απριλίου η Βουλή διέκοψε τις εργασίες της έως τις 30 Σεπτεμβρίου, με την κυβέρνηση ελεύθερη να εκδίδει διατάγματα με τη σύμφωνη γνώμη 40μελούς επιτροπής βουλευτών. Μια μέρα πριν, στις 29 Απριλίου, είχε ξεκινήσει απεργία διαρκείας από τους καπνεργάτες της Θεσσαλονίκης.

Στο επόμενο και τελευταίο άρθρο: Η εργατική εξέγερση του Μάη του 1936 – Η σύγκρουση δύο πολιτικών γραμμών στο εσωτερικό του κινήματος

Η επέτειος της Παρισινής Κομμούνας

Πριν από 145 χρόνια, στις 28 Μάρτη 1871, το Παρίσι ανακήρυξε την Κομμούνα του. Το γεγονός ήταν πρωτοφανές στην ιστορία. Ήταν η πρώτη φορά που αστοί και γαιοκτήμονες έχαναν την εξουσία. Η εργατική τάξη του Παρισιού άνοιξε πρώτη τον δρόμο για την παγκόσμια απελευθέρωση του προλεταριάτου από τη μισθωτή σκλαβιά και την εκμετάλλευση.

Η αφόρητη κατάσταση που δημιούργησε ο αποτυχημένος και τυχοδιωκτικός πόλεμος με τους Πρώσους, η πολιορκία του Παρισιού, η τεράστια ανεργία και η οικονομική καταστροφή όλο και περισσότερων εργατικών και μικροαστικών στρωμάτων, η έντονη δυσαρέσκεια στους κόλπους της εργατικής τάξης και ο προσανατολισμός της προς ένα άλλο δικαιότερο κοινωνικό καθεστώς, η γενική δυσαρέσκεια για την αντιδραστική σύνθεση της εθνοσυνέλευσης – όλα αυτά έσπρωξαν το λαό του Παρισιού στην επανάσταση στις 18 Μάρτη 1871.

Δίχως σχέδιο και προετοιμασία, δίχως επεξεργασμένη στρατηγική, η εξέγερση παρέδωσε την εξουσία στην εθνοφρουρά και, κατόπιν, με γενικές εκλογές στις 26 Μάρτη (αφού παραιτήθηκε η εθνοφρουρά), η εξουσία δόθηκε στην εργατική τάξη και στους συμμάχους της, ανακηρύχτηκε η Κομμούνα (28 Μάρτη).

Πυροκροτητής της εξέγερσης αποτέλεσε η απόπειρα του Θιέρσου και της κυβέρνησής του, μετά την ατιμωτική και προδοτική ειρήνη με τους Γερμανούς, να αφοπλίσει τον παρισινό λαό (εθνοφρουρά) που είχε οπλιστεί για την άμυνά του. Το εθνικό αίσθημα του παρισινού λαού, μπροστά στο γεγονός της εθνικής μειοδοσίας των ανώτερων τάξεων, εξερράγη θέτοντας σε επαναστατική κίνηση τον πληθυσμό, την πλειοψηφία του οποίου αποτελούσαν εργάτες. Κύριος εχθρός τότε πρόβαλλε η κυβέρνηση του Θιέρσου και οι εργοδότες του, οι κυρίαρχες τάξεις της Γαλλίας, μόνες υπεύθυνες για την κοινωνική ανισότητα, εκμετάλλευση και δυστυχία. Έτσι φάνηκε ξεκάθαρα ότι ο αρχικός ακαθόριστος πατριωτισμός των Κομμουνάρων όχι μόνο δεν είχε τίποτα το κοινό με τον σωβινισμό, αλλά ήταν εμπλουτισμένος με κοινωνικό και διεθνιστικό περιεχόμενο.

Ο κοινωνικός του χαρακτήρας φάνηκε στα μέτρα και αποφάσεις της εργατικής εξουσίας, ο δε διεθνιστικός, πέρα από τις διακηρύξεις και την παγκόσμια απήχηση της Κομμούνας, φάνηκε και στο αγκάλιασμα όλων των ξένων επαναστατών που έτρεξαν στο επαναστατικό της κάλεσμα και που «έγιναν δεκτοί για την τιμή να πεθάνουν για μιαν αθάνατη υπόθεση». Μηνύματα και μαζικές εργατικές κινητοποιήσεις συμπαράστασης (Βερολίνο, Μπράουνσβαικ, Χέμνιτς κ.ά.) έφταναν από τα περισσότερα εργατικά ευρωπαϊκά κέντρα. *«Κάτω από τα μάτια του πρωσικού στρατού (που είχε προσαρτήσει στη Γερμανία δυο γαλλικές επαρχίες), η Κομμούνα προσάρτησε τους εργάτες όλου του κόσμου!»* (Κ. Μαρξ).

Η Κομμούνα ξεκίνησε το έργο της με την κατάργηση της στρατιωτικής θητείας και του μόνιμου στρατού, συνέχισε με την ανακήρυξη της Εθνοφρουράς ως της μόνης ένοπλης δύναμης, την ανακλητότητα των δημοσίων υπαλλήλων και τον καθορισμό του μισθού τους ίσο με τον μέσο εργατικό μισθό, το χάρισμα των ενοικίων των τελευταίων 6–7 μηνών, την επικύρωση της εκλογής των ξένων υπηκόων (γιατί «η σημαία της Κομμούνας είναι η σημαία της παγκόσμιας δημοκρατίας»), τον χωρισμό της εκκλησίας από το κράτος και την κατάργηση όλων των θρησκευτικών επιχορηγήσεων όπως και των θρησκευτικών συμβόλων στα σχολεία, την επαναλειτουργία όλων των εγκαταλειμμένων ή κλειστών εργοστασίων με καθεστώς εργατικού συνεταιρισμού, την κατεδάφιση του παρεκκλησιού που είχε κτιστεί για εξιλέωση ως προς τον αποκεφαλισμό του Λουδοβίκου του 16ου κ.ά.

Ο αυθόρμητος και απροσχεδίαστος χαρακτήρας της Κομμούνας, προϊόν ιστορικών συνθηκών, προσδιόρισε και τα αδύνατά της σημεία. Οι ιδέες του ουτοπικού σοσιαλισμού του Προυντόν και του μπλανκικού πραξικοπηματισμού που κυριαρχούσαν σε βάρος των ιδεών της Διεθνούς Ένωσης Εργατών (Α΄ Διεθνής), εμπόδισαν το παρισινό προλεταριάτο να δει ξεκάθαρα τα άμεσα μέτρα που έπρεπε να πάρει για να εξασφαλίσει την εξουσία του. Δεν στράφηκε αμέσως ενάντια στις Βερσαλίες, όπου είχε καταφύγει η κυβέρνηση του Θιέρσου, χτυπώντας και εξαλείφοντάς την, επεκτείνοντας την επανάσταση σε όλη τη Γαλλία. Πίστευαν ότι με την πειθώ του έργου τους θα κέρδιζαν όλο τον γαλλικό λαό και δεν εξόντωσαν όπως θα έπρεπε όλους τους εχθρούς τους. Η αναβολή και καθυστέρηση της επίθεσης έδωσε στην κυβέρνηση του Θιέρσου τον απαιτούμενο χρόνο να ανασυγκροτηθεί, να κλείσει συμφωνία με τον Μπίσμαρκ, ο οποίος απελευθέρωσε τις 100.000 γαλλικού στρατού που είχε αιχμαλωτίσει, δίνοντας έτσι τη δυνατότητα κατάπνιξης της επανάστασης. Περνώντας στην επίθεση, η κυβέρνηση του Θιέρσου με τη βία και τη συκοφαντία κατάφερε να αποκλείσει το Παρίσι από την υπόλοιπη χώρα, μια που οι επαναστάτες Κομμουνάροι δεν έδωσαν την απαιτούμενη σημασία στον αγροτικό κόσμο και δεν σφυρηλάτησαν μια συμμαχία μαζί του.

Ένα άλλο όπλο που άφησαν ανεκμετάλλευτο ήταν η Τράπεζα της Γαλλίας, που έδρευε στο Παρίσι. Ο πλούτος της δεν απαλλοτριώθηκε ούτε την ύστατη στιγμή, μπροστά στην ήττα και στην καταστροφή. Ένα όπλο που θα ανάγκαζε την κυβέρνηση, κάτω από την πίεση των κεφαλαιοκρατών, να συνδιαλλαγεί.

Πέρα από τα λάθη της, η Κομμούνα έχει την ιστορική τιμή να αποτελεί «υψηλό παράδειγμα του πιο περίλαμπρου προλεταριακού κινήματος του 19ου αιώνα», (Λένιν). Η άρνηση των προλετάριων να παραδώσουν τα όπλα, η αυτοθυσία τους και οι μεγάλες τους απώλειες ήταν «σημαία» για το μετέπειτα εργατικό κίνημα. Η Κομμούνα έβαλε σε κίνηση το σοσιαλιστικό κίνημα της Ευρώπης, έδειξε τη δύναμη του εμφύλιου πολέμου και διέλυσε τις πατριωτικές αυταπάτες. Έμαθε στο ευρωπαϊκό προλεταριάτο να βάζει συγκεκριμένα τα καθήκοντα της σοσιαλιστικής επανάστασης και ήταν αυτή που για πρώτη φορά οικοδόμησε την εργατική εξουσία.

«Η Οικονομία των Εργαζομένων»: Η αυτοδιαχείριση στο επίκεντρο

Οι διεθνείς συναντήσεις με το όνομα «Η Οικονομία των Εργαζομένων» ξεκίνησαν το 2007 και έκτοτε πραγματοποιούνται κάθε δύο χρόνια, με συμμετοχή ανακτημένων εργοστασίων, συλλογικοτήτων αυτοδιαχείρισης (που αντιμετωπίζουν ανάλογα ζητήματα που αφορούν τον εργατικό έλεγχο), αγώνων γύρω από την «αλληλέγγυα οικονομία», ορισμένων συνδικάτων, οργανώσεων και δικτύων που στηρίζουν τα παραπάνω, καθώς και ερευνητών που ενδιαφέρονται για την αυτοδιαχείριση της εργασίας.

Από το 2014 αποφασίστηκε κάθε δεύτερο χρόνο να πραγματοποιούνται και περιφερειακές συναντήσεις, εναλλάξ με τις διεθνείς. Φέτος είναι προγραμματισμένες να γίνουν για τη Νότια Αμερική, τη Βόρεια Αμερική και την Ευρώπη. Για την Ευρώπη, θα είναι η δεύτερη περιφερειακή συνάντηση (η πρώτη έγινε το 2014) και θα πραγματοποιηθεί στις 28–30 Οκτώβρη στο εργοστάσιο της BIOME στη Θεσσαλονίκη.

Ενόψει της προετοιμασίας αυτής της ευρωπαϊκής περιφερειακής συνάντησης, πραγματοποιήθηκε στις 13 Μάρτη, στη Ρώμη, μια προπαρασκευαστική συνάντηση. Εκεί συμμετείχαν οι εργαζόμενοι της BIOME, αλληλέγγυοι στο εργοστάσιο απορρυπαντικών Dita στη Βοσνία, η Πρωτοβουλία Εργαζομένων στο ανακτημένο εργοστάσιο ITAS Prvomajska της Κροατίας, εργαζόμενοι από τα κατειλημμένα εργοστάσια Ri.Maflow και Officine Zero της Ιταλίας, εργάτες του αυτοδιαχειριζόμενου εργοστασίου επεξεργασίας βοτάνων Fralib της Γαλλία κ.ά.

Αποφασίστηκε η 2η Ευρωμεσογειακή Συνάντηση να πραγματοποιηθεί στα τέλη Οκτώβρη στο εργοστάσιο της BIOME, ώστε να υποστηριχθεί η αυτοδιαχείριση του εργοστασίου αλλά και να δοθεί η δυνατότητα να παραβρεθούν και ανάλογες προσπάθειες από την Ανατολική/Νοτιοανατολική Ευρώπη, τη Βόρεια Αφρική και την Τουρκία. Αποφασίστηκε επίσης να δημιουργηθεί μια ομάδα συντονισμού των ίδιων των εγχειρημάτων και των συλλογικοτήτων που παραβρέθηκαν σ' αυτή την προπαρασκευαστική, η οποία θα προσπαθήσει: **α)** Να διαμορφώσει το γενικό πλαίσιο και τους κεντρικούς θεματικούς άξονες της συνάντησης και να συντάξει μια ανοικτή πρόσκληση. **β)** Να δημιουργήσει μια λίστα με συγκεκριμένα εγχειρήματα και οργανώσεις σε τοπικό και διεθνές επίπεδο, που παρουσιάζουν ενδιαφέρον και που θα κληθούν να συμμετέχουν. **γ)** Να ορίσει τις βασικές εργασίες που πρέπει να γίνουν εφεξής και να δημιουργήσει τις ανάλογες ομάδες εργασίας. Τέλος, αποφασίστηκε μια σειρά από ενέργειες και πρωτοβουλίες, ώστε να προετοιμαστεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο η 2η Ευρωμεσογειακή Συνάντηση.

Συρία

Εύθραυστη εκεχειρία, δύσκολες διαπραγματεύσεις, αιματηρές μάχες

■ *Κώστας Δικαίος*

Στα τέλη Μάρτη ολοκληρώθηκε ο πρώτος γύρος συνομιλιών στη Γενεύη μεταξύ των εκπροσώπων της συριακής κυβέρνησης και της Ανώτατης Επιτροπής Διαπραγματεύσεων, που εκπροσωπεί τις μεγαλύτερες «μετριοπαθείς» αντάρτικες οργανώσεις. Η Επιτροπή έχει συγκροτηθεί με τις ευλογίες της Σαουδικής Αραβίας και της Τουρκίας, συμπεριλαμβάνοντας και φανατικούς τζιχαντιστές όπως το Μέτωπο Αλ Νούσρα, που όμως απέχουν απ' τις διαπραγματεύσεις, επειδή αρνούνται να συνομιλήσουν με τον Άσαντ και επειδή η Ρωσία δεν τους δέχεται στις συνομιλίες ως συνέχεια του Ισλαμικού Κράτους (ΙΚ), αν και όταν αυτό ηττηθεί.

Η εκεχειρία που έχει κηρυχτεί από τις 27 Φεβρουαρίου, μετά τη συμφωνία ΗΠΑ–Ρωσίας, μοιάζει να τηρείται στις ζώνες όπου εμπλέκονται οι φιλοδυτικοί αντάρτες και ο συριακός στρατός με τη σιιτική λιβανέζικη οργάνωση Χεζμπολά και τις ρωσικές δυνάμεις. Όχι όμως στις ζώνες σύγκρουσης με το ΙΚ και το Μέτωπο Αλ Νούσρα, ούτε στον τομέα των Κούρδων στη βόρεια Συρία, που οι Τούρκοι εξακολουθούν να βομβαρδίζουν, με τη δικαιολογία ότι το κουρδικό PYD (έχει σχέσεις με το PKK) αποτελεί τρομοκρατική οργάνωση.

Μετά από κάθετη άρνηση της Τουρκίας (και αντιρρήσεις τόσο της συριακής αντιπολίτευσης όσο και της συριακής κυβέρνησης, που θεωρούν ότι οι Κούρδοι επιδιώκουν διαμελισμό της Συρίας), οι Κούρδοι της Συρίας δεν εκπροσωπούνται στη Γενεύη, παρότι στηρίζονται από τις ΗΠΑ (με όπλα και εφόδια ενάντια στο ΙΚ) και από τη Ρωσία!

Οι πάμπολλες αντιθέσεις κάνουν δύσκολη μια κατάληξη των συνομιλιών αποδεκτή απ' όλους τους αντιμαχόμενους, ενώ εξαρχής έχουν αποκλειστεί οι μισοί εμπλεκομένοι. Πράγματι, κανένα ιδιαίτερο αποτέλεσμα δεν απέδωσε ο πρώτος γύρος, πέρα από κάποιες κινήσεις ανακούφισης των 450 χιλιάδων ανθρώπων που τελούν υπό πολιορκία (ανάμεσά τους 250 χιλιάδες παιδιά) σε διάφορες περιοχές της Συρίας, με το να επιτραπεί η διανομή βοήθειας του ΟΗΕ. Περισσότερη σημασία είχαν οι διαβουλεύσεις Ρωσίας–ΗΠΑ στη Μόσχα, όπου έσπευσαν επίσης ο γερμανός υπουργός Εξωτερικών (με ξεχωριστές συναντήσεις για τη συριακή κρίση και την «ξεχασμένη» Ουκρανία) και ο ισραηλινός πρόεδρος (αντίθετος σε λύση που θα ενισχύσει τον σιιτικό άξονα Ιράν–Άσαντ–Χεζμπολά). Ένα μεγάλο παζάρι βρίσκεται σε εξέλιξη, για ένα είδος ομοσπονδοποίησης της Συρίας, που όμως δεν θα μεταβάλει τα σύνορα. Μέχρι στιγμής, η Ρωσία φαίνεται να μην θέτει το θέμα της τύχης του Άσαντ, με αποτέλεσμα όλες οι συνομιλίες να βρίσκονται στον αέρα ενόψει του δεύτερου γύρου (αρχίζει τον Απρίλιο).

Οι εξελίξεις

1. Μερική αποχώρηση ρωσικών δυνάμεων. Δεν είναι γνωστό ποιο δυναμικό αποχωρεί (οι βομβαρδισμοί θα συνεχιστούν, οι βάσεις σε Ταρτούς και Χμέιμιμ θα παραμείνουν επανδρωμένες, το αντιαεροπορικό σύστημα S–400 θα παραμείνει ενεργό). Ωστόσο, μαζί με την πιθανή αναδιάταξη της Χεζμπολά πίσω στα σύνορα του Λιβάνου, πρόκειται για χειρονομία «συνεννόησης». Ασφαλώς η Ρωσία πέτυχε μια τακτική νίκη επεμβαίνοντας στη Συρία. Ενίσχυσε τον Άσαντ και τους Κούρδους, περιόρισε τη δράση του ΙΚ, υποχρέωσε σε άτακτη φυγή τους φιλοδυτικούς αντάρτες και ψαλίδισε τα όνειρα της Τουρκίας και Σ. Αραβίας. Ανάγκασε τους δυτικούς ιμπεριαλιστές να αναζητήσουν μια συμφωνία (ώστε να κερδίσουν χρόνο και να ανασυνταχτούν), ιδιαίτερα μετά την παταγώδη αποτυχία των αρχικών κινήσεών τους να στηρίξουν το ΙΚ, αφήνοντας Τουρκία και Σ. Αραβία να εφαρμόσουν τα σχέδιά τους για σουνιτική κυριαρχία στη Συρία. Ωστόσο, τα όρια του ρώσικου ιμπεριαλισμού δεν είναι ανεξάντλητα. Αφού «εξασφάλισε» παράταση της παρουσίας της στη νοτιοανατολική Μεσόγειο, η Ρωσία θέλησε να αποφύγει μια παρατεταμένη εμπλοκή τύπου Αφγανιστάν (καθώς μάλιστα Τουρκία και Σ. Αραβία δεν κρύβουν τη διάθεσή τους ακόμα και να επέμβουν στρατιωτικά στη Συρία, αν πάρουν πράσινο φως απ' τις ΗΠΑ). Αφού στερέωσε τις σχέσεις της με το Ιράν (ειδικά μετά τη συμφωνία του Ιράν με τις ΗΠΑ, το νέο ρόλο του σε Ιράκ και Μ. Ανατολή, τη μεγάλη αγορά που άνοιξε μετά την άρση του δυτικού εμπάργκο), προτίμησε να μην έρθει σε πλήρη ρήξη με τις μοναρχίες του Κόλπου, από τις οποίες εξαρτάται η τιμή του πετρελαίου (κομβικό στοιχείο για τη ρωσική οικονομία) και με τις οποίες έχει συνάψει σημαντικές οικονομικές συμφωνίες. Ασφαλώς, η Ρωσία θα προσπαθήσει να εξαργυρώσει την τακτική της στη Συρία με ανταλλάγματα στην Ουκρανία, την Κριμαία και την άρση των οικονομικών κυρώσεων. Τέλος, πιέζει τον Άσαντ να ενδώσει σε υποχωρήσεις –πιθανώς και σε μια αξιοπρεπή αποχώρηση–, αφού μάλιστα φαίνεται να διατηρεί σχέσεις με κύκλους της αντιπολίτευσης και βέβαια με τους Κούρδους.

2. Απόφαση των Κούρδων να εγκαθιδρύσουν στα τρία καντόνια που ελέγχουν (Κομπάνι, Τζαζίρα, Αρφίν) ένα «Δημοκρατικό Ομοσπονδιακό Σύστημα για τη Ροζάβα – Β. Συρία». Πρόκειται για μια διεύρυνση του συστήματος αυτοδιοίκησης που έχουν εγκαθιδρύσει, ώστε να εκπροσωπούνται όλες οι εθνότητες που ζουν στην περιοχή: Τουρκμένοι, Άραβες, Ασσύριοι, Χριστιανοί και Κούρδοι. Μια προσπάθεια διαμετρικά αντίθετη με τους στόχους της Γενεύης, η οποία προσπαθεί να καθορίσει «καθαρές» περιοχές Αλαουιτών, Σουνιτών, Κούρδων, Τουρκμένων κ.λπ., που συνεπάγεται εθνικές εκκαθαρίσεις και εκατοντάδες χιλιάδες ανθρώπους που δεν θα μπορέσουν ποτέ να γυρίσουν στα σπίτια τους (13,5 εκ. σε σύνολο 23 έχουν εκτοπιστεί, 4,7 εκ. έχουν φύγει από τη χώρα). Η Τουρκία καταδίκασε την απόφαση των Κούρδων, αφού δημιουργείται κουρδικό ημιαυτόνομο κρατίδιο. Το ίδιο έκαναν και η συριακή κυβέρνηση και αντιπολίτευση, αντανακλώντας τον εκνευρισμό τους στις συνομιλίες στη Γενεύη, όπου όμως έχουν αγνοήσει πλήρως τους Κούρδους! Οι δυτικοί ιμπεριαλιστές επίσης δεν δέχτηκαν τις αποφάσεις του PYD, αλλά τόνισαν ότι εξακολουθούν να θεωρούν τους Κούρδους σημαντικούς εταίρους στη συμμαχία ενάντια στο ΙΚ. Η ανακήρυξη ενός ομοσπονδιακού κράτους στη Β. Συρία μαζί με το ημιαυτόνομο Κουρδιστάν στο Β. Ιράκ δεν μπορεί παρά να εμπνεύσει τους Κούρδους της Νοτιανατολικής Τουρκίας, που στενάζουν κάτω από την άγρια καταστολή του Ερντογάν, να διεκδικήσουν αυτονομία, πράγμα που όμως αμφισβητεί ανοιχτά τα υπάρχοντα σύνορα, τα οποία προσπαθούν να διασώσουν οι ιμπεριαλιστές.

Ο Ερντογάν, παρά την απομόνωσή του, πέτυχε να συμπεριληφθεί στη Συμφωνία ΕΕ–Τουρκίας μια παράγραφος για τη δημιουργία «ανθρωπιστικών συνθηκών στο εσωτερικό της Συρίας, ιδίως σε περιοχές κοντά στα τουρκικά σύνορα, όπου θα μπορούσαν να ζήσουν οι πρόσφυγες με ασφάλεια», που παραπέμπει στη ζώνη ασφαλείας –υπό τουρκικό έλεγχο– που επιδιώκει να εγκαθιδρύσει στα σύνορα με τη Συρία, όχι βέβαια για να ζήσουν οι πρόσφυγες, αλλά για να εξαλειφθεί ο κίνδυνος των Κούρδων. Ωστόσο, η συμφωνία είναι τόσο αόριστη που λίγα πράγματα μπορεί να κάνει πράξη.

3. Σαφής υπαναχώρηση των ΗΠΑ από τον αρχικό στόχο να απομακρυνθούν Ρωσία, Ιράν, Κίνα από τη Μ. Ανατολή. Αυτό είναι αποτέλεσμα της επιτυχημένης ρωσικής επέμβασης, της αποτυχίας των περιφερειακών δυνάμεων (Εμιράτα του Κόλπου, Τουρκία) να διευθετήσουν την κρίση μέσα από έναν σουνίτικο συνασπισμό, της αναγκαστικής συμμαχίας με τους σιίτες του Ιράκ, το Ιράν αλλά και τους Κούρδους (τους στηρίζει και το Ισραήλ, ως αντίβαρο στους Άραβες) ενάντια στο ΙΚ.

Ωστόσο, αυτό που μάλλον βάρυνε περισσότερο είναι η κατεύθυνση των ΗΠΑ προς τον Ειρηνικό και την Ασία, όπου πρέπει να αντιμετωπιστεί ο μεγάλος ανταγωνιστής, η Κίνα. Έτσι, ο Ομπάμα μάλλον προτίμησε να έρθει σε μερική ρήξη ακόμα και με παραδοσιακούς συμμάχους (Τουρκία, Σ. Αραβία, Ισραήλ) και να συνάψει συμφωνίες με το Ιράν, επαναφέροντας την διπλωματία κατά Κίσινγκερ (παλιός υπουργός Εξωτερικών, συνεχίζει να παίζει καθοριστικό ρόλο στην εξωτερική πολιτική των ΗΠΑ), που προβλέπει συνεννόηση με τη Ρωσία, όπως ο Νίξον είχε προσεταιριστεί την Κίνα το 1971, για να περιορίσει την ΕΣΣΔ. Δεν είναι τυχαίο ότι η συμφωνία για τη Συρία υλοποιήθηκε μετά την επίσκεψη Κίσινγκερ στη Μόσχα στις αρχές Φλεβάρη. Βέβαια, μια συμμαχία της Ρωσίας με τις ΗΠΑ ενάντια στην Κίνα θα σήμαινε αργά ή γρήγορα την ήττα και της Ρωσίας, αλλά στην παγκόσμια σκακιέρα όλες οι αντιθέσεις πρέπει να αξιοποιούνται, έστω και προσωρινά. Εξάλλου, οι δυτικοί ιμπεριαλιστές κάθε άλλο παρά αποποιούνται των ορέξεών τους στη Μ. Ανατολή. Το ΝΑΤΟ είναι στο Αιγαίο, ενώ μια εισβολή στη Λιβύη μοιάζει έτοιμη να εξαπολυθεί!!

4. Περικύκλωση του ΙΚ. Ο στρατός του Άσαντ ανακατέλαβε την Παλμύρα, ανοίγοντας τον δρόμο προς την ανατολική επαρχία Ντέιρ αλ Ζορ. Οι Κούρδοι της Συρίας πλησιάζουν τη Ράκα, ενώ οι Κούρδοι Πεσμεργκά και ο ιρακινός στρατός ετοιμάζουν επιχείρηση με στόχο τη Μοσούλη. Μια συντριβή του ΙΚ, στο οποίο εξακολουθούν να ποντάρουν Τουρκία και Σ. Αραβία, θα σήμαινε μια σημαντική ήττα για τους Σουνίτες, θα ταρακουνούσε τις μοναρχίες του Κόλπου αλλά και τον Ερντογάν και την Αίγυπτο.
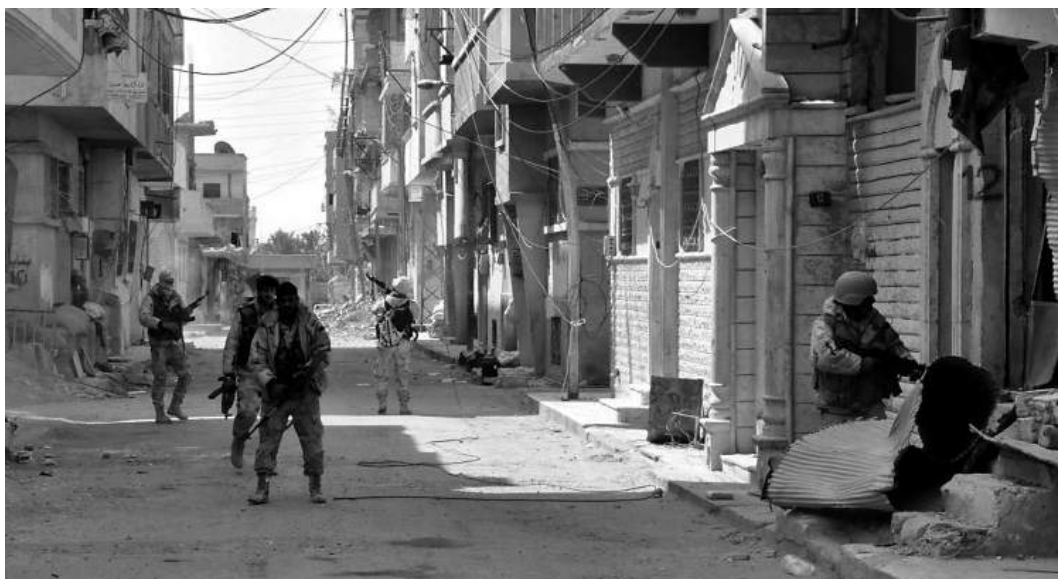
Γι' αυτό η Τουρκία λέει ότι συμμετέχει στη συμμαχία ενάντια στο ΙΚ και στην ουσία βομβαρδίζει τους Κούρδους, ενώ η Σ. Αραβία έχει φτιάξει τη «Συμμαχία ενάντια στην Τρομοκρατία» (συμμετέχουν 39 σουνίτικες χώρες) αλλά στην ουσία επεμβαίνει στην Υεμένη ενάντια στους σιίτες Χούθι και υπέρ της Αλ Κάιντα και του τοπικού ΙΚ, ενώ είναι έτοιμη να εισβάλει στη Συρία για να στηρίξει την Αλ Νούσρα ενάντια στον Άσαντ και τους σιίτες της Χεζμπολά.